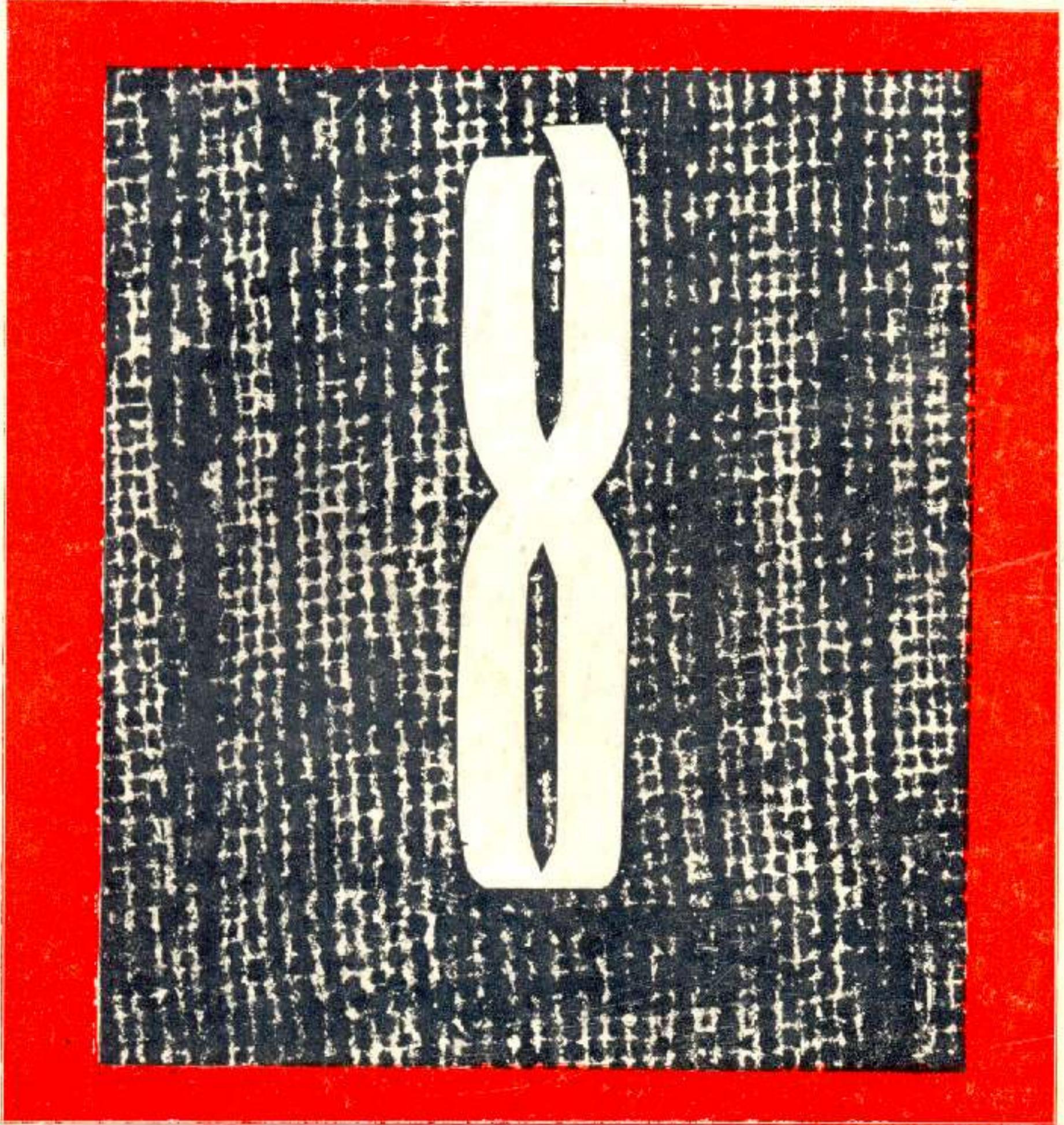

1950

1. 9. 7. 2.

საქუელ ბეჭეტი

გოგოს მოლოდინი

(ტრაგიკომედია 2 მოქმედებად)

ფრანგულიდან თარგმნა
თამილა ცინცაძემ

მოქმედი პირნი

ესტრაგონი (გოგო)	პოცო
ვლადიმირი (დიდო)	ბიჭი
ლაკი	

პირველი მოქმედება

სოფლის გზა. ხე.

ესტრაგონი მიწაზე ზის და ცდილობს გაიძროს ფეხსაცმელი, წვალობს, ხვნიშის, ძალაგამოცლილი შეჩერდება. დაუშვებს ხელებს, სულს იბრუნებს, ისევ ეჭიდება. შემდეგ ყველაფერი ეს შეორდება.

შემოდის ვლადიმირი.

ესტრაგონი (ისევ დაუშვებს ხელებს). თუ გინდა, თავი მოიკალი... არაფერი გამოვა.

¹ გოგო და დიდო — ზედმეტი სახელები, ორი მოხუცი ვაცისა. ფრანგულ ენაზე, ფამილარულად ან ალტერსიანად მიზართვის დროს ადამიანის სახელის რომელიმე მარცვალს აორმაგებენ. მაგ. მიშელ — მიშე; ვილბერტ — ვიეტ; ასევე — ესტრაგონ — გოგო; ვლადიმირ — დიდო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (მოკლე, სწრაფი, ბაკუნა ნაბიჯებით უახლოვდება, ფეხებს გაჩაჩხავს და დგება). მეც მაგ ჭკუაზე ვდგები: მთელი სიცოცხლე ოსტიმარს არ ვიტყვდი, საკუთარ თავს ჩავჩინებდი, ელადიმირ, გონი მოიხმარე, ათასი ხერხია, ყველა ხომ არ გიცდია-მეთქი, და ისევ ვიბრძოდი... თავს ვიზოგავდი. (დაფიქრდება, იხსენებს, როგორ არ იზოგავდა თავს. ესტრაგონს.) მაშ, შენ ისევ აქა ხარ.

ესტრაგონი. ეგრე გგონია?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა კარგია, რომ დაბრუნდი; მე კი ვფიქრობდი, სულ წავიდა-მეთქი.

ესტრაგონი. მეც ეგრე ვფიქრობდი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. და აი, ბოლოს მაინც ერთად ვართ, აღგვენიშნა მაინც რამენაირად... (ფიქრობს.) მოდი, ერთი გადაგეხვევი...

ესტრაგონი (გალიზიანებული). ერთი შენცა!

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (განაწყენებული, ცივად). ნება მიბოძეთ შევიტყო, თქვენმა ბრწყინვალეობამ ღამე სად გაატარა.

ესტრაგონი. ხრამში.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (გაოცებული). ხრამში? სად ხრამში?

ესტრაგონი (არც ინძრევა). იქ, ხრამში.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. არავის მიუბეგვიხარ?

ესტრაგონი. მცემეს, რა თქმა უნდა, როგორ გადავრჩებოდი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ისევ ისინი იყვნენ?

ესტრაგონი. ისევ ისინი? რა ვიცი!

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორც კი წარმოვიდგენ... რა დღე დაგადგებოდა მთელი ეს წლები... უჩემოდ... ძვლების გროვად იქცეოდი, ეჭვი არ შეგეპაროს.

ესტრაგონი (გაცხარებით). მერე რა?..

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (ნაღვლიანად). მარტო ერთი კაცი ვერაფერს გახდება. (პაუზა. გამხნეებული.) მეორე მხრივ კი, ვფიქრობ, რაღა დროს ახლა ჩემი სულით დაცემაა-მეთქი, ამაზე აღრევე უნდა მეფიქრა, 1900 წელს, როცა სამყარო ახალგაზრდა იყო.

ესტრაგონი. რა სისულელეს ჩმახავ, მაგას ისა სჯობს, მომეხმარო და გამახდევინო ეს ოხერი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მე და შენ ხელი ხელს ჩავკიდებდით და ეიფელის კოშკიდან პირველები გადმოვხტებოდით. მაშინ ჯერ კიდევ რიგიანი ხალხი ვიყავით... ახლა უკვე გვიანაა. ახლა იმ სიმაღლეზე აღარც კი აგვიშვებენ. (ესტრაგონი წვალთბს წაიძროს ფეხსაცმელი.) რას აკეთებ?

ესტრაგონი. ფეხზე ვიხდი, რა გაგიკვირდა, შენ არასოდეს გაგიხდია?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ფეხსაცმელს იხდიან ყოველდღე. გული გამიწყალა სულ ამის ჩიჩინმა. რატომ არ მიჯერებ?

ესტრაგონი (საცოდავად). მომეშველე.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა, გტკივა?

ესტრაგონი. გტკივას, გესმით? მეკითხება კიდევ.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (აღშფოთებით). თითქოს მარტო შენ იტანჯებოდე ამქვეყნად. რა თქმა უნდა, მე რა ანგარიშში ჩასათვლელი ვარ, ერთი მაჩვენა, ჩემს აღგილზე როგორ მოიქცეოდი, რა პანგზე იმღერებდი.

ესტრაგონი. შენ რა, შენც გტკივა?

ვლადიმირი. გტკივაო? კიდეც რომ მეკითხება...

ესტრაგონი (სალოკ თითს მიაშვერს). მაგრამ ეგ მაინც ვერაფერი მიხეზია, რომ შარვალგახსნილმა იარო.

ვლადიმირი. მართალი ხარ. (დაიხედავს, შარვალს იკრავს.) წერტილებს კრა-
სოდეს არ უნდა წაუყრუო.

ესტრაგონი. აბა, რა გითხრა, ყველაფერს ბოლო წუთისთვის გადადებ ხოლმე.

ვლადიმირი (ოცნებობს). ბოლო, უკანასკნელი წუთისთვის, — „ვიცი, იქნება შესანიშნავი, მაგრამ ახდება ძალიან გვიან“... ეს ვინა თქვა?

ესტრაგონი. ეჰ, არ გინდა მომეხმარო?

ვლადიმირი. ზოგჯერ მეჩვენება, აი ის წუთიც მიახლოვდება-მეთქი და მაშინ როგორღაც უცნაურად ვგრძნობ თავს. (ქუდს მოიხდის, ჩახედავს, აფათურებს შიგ ხელს, ბერტყავს და ისევ იხურავს.) როგორ გითხრა, თითქოს გულზე მოგეშვაო და თანაც... (სიტყვებს ეძებს) შეძრწუნებული ხარ. (პათოსით.) შეძრ-წუნებული. (ისევ მოიხდის ქუდს, ჩაპყურებს.) საოცარია. (თითქოს ქუდში რაღაც ჩარჩენიაო, ისევ იყურება შიგ, იხურავს.) რას იზამ!

(ესტრაგონი არაადაშიანური დაძაბვით, როგორც იქნა, იძრობს ფეხსაცმელს, იყურება შიგ, ხელს ჩაყოფს, გადმოთაბრუნებს, მერე მზერა მიწაზე გადააქვს, ხომ არაფერი გადმოვარდაო, ვერაფერს პოულობს, ისევ ყოფს ხელს ფეხსაცმელში და უაზროდ იცქირება სივრცეში).

ვლადიმირი. აბა, რა გაქვს ფეხზე?

ესტრაგონი. არაფერი.

ვლადიმირი. მაჩვენე.

ესტრაგონი. არაფერია საჩვენებელი.

ვლადიმირი. აბა სცადე, იქნებ ისევ ჩაიცვა.

ესტრაგონი (გულმოდგინედ ისინჯავს ფეხს). ცოტა ნიავმა გაუაროს.

ვლადიმირი. აი ესეც ადამიანი, მთელი თავისი სიგრძე-სიგანით: ფეხი სტკივა, ჯავრს კი ფეხსაცმელზე იყრის. (ისევ მოიხდის ქუდს, ჩაპყურებს, ისევ შიგ იქექება, ხელს ურტყამს, ბერტყავს, სულს უბერავს, ისევ იხურავს.) ეს უკვე მაშიხებს კიდეც.

(დუმან. ვლადიმირი ფიქრებში ჩაძირულა. ესტრაგონი ფეხს აქანებს, თითებს ამოდრავებს, რომ პაურმა გაუაროს.) იმ ავაზაკებიდან ერთი გადარჩა. (პაუზა.) მაინც გვარიანი პროცენტია. (პაუზა.) გოგო!

ესტრაგონი. რა გინდა?

ვლადიმირი. რა იქნება, რომ მოვინანიოთ?

ესტრაგონი. რა?

ვლადიმირი. როგორ გითხრა... (დაფიქრდება.) ჩვენ დიდი ახსნა-განმარტებაც არ დაგვჭირდება.

ესტრაგონი. რა, ის, რომ გავჩნდით ამქვეყნად?

(ვლადიმირი ახარხარდება, მაგრამ წამსვე ხელს მუცლის ქვემოთ იტაცებს, სახე ემანჭება, სიცილს იოკებს.)

ვლადიმირი. კაცს ვეღარც კი გაგიცინია.

ესტრაგონი. ოჰ, ოჰ, საშინელი დანაკლისია.

ვლადიმირი. მხოლოდ ღიმილი, მხოლოდ! (უეცრად ღიმილისაგან პირი ყურე-

ზამდე ეჭიშება, თითქოს ნილაბი გადაიკრაო, ღიმილი რამდენიმე წამით შერჩება სახეზე, მერე მოულოდნელად უქრება.) ეს ერთი და იგივე არაა, რას იხამ. (პაუზა.) გოგო.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ესტრაგონი (გალიზიანებული). კიდევ რაღა გინდა?

ვლადიმირი. ბიბლია წაკითხული გაქვს?

ესტრაგონი. ბიბლია?... (ფიქრობს.) გადამიშლია ოდესღაც.

ვლადიმირი. უღვთოთა სკოლაში?

ესტრაგონი. არ ვიცი ახლა, უღვთოთა იყო, თუ მორწმუნეთა.

ვლადიმირი. სახარება... სახარება თუ გახსოვს?

ესტრაგონი. მე მახსოვს წმინდა მიწის რუკები... ფერადი, ძალიან ლამაზი; მკვდარი ზღვა იყო ღია ცისფერი. ვუყურებდი და — მწყუროდა. და მე ვამბობდი: აი, სად გავატარებთ-მეთქი თაფლობის თევს, ზღვაზე, ბედნიერები.

ვლადიმირი. მუნ პოეტი უნდა ყოფილიყავი.

ესტრაგონი. ვიყავი კიდევ. (თაფის დაკონკილ ტანსაცმელზე მიუთითებს.) არ შემჩნევა? (ღუმილი.)

ვლადიმირი. ჰო, რას ვამბობდი წელან? ფეხი როგორა გაქვს?

ესტრაგონი. თვალდათვალ სივდება.

ვლადიმირი. ჰო, იმ ორ ყაჩაღზე ვყვებოდი. გახსოვს ეს ამბავი?

ესტრაგონი. არა.

ვლადიმირი. გიამბობ, გინდა?

ესტრაგონი. არა.

ვლადიმირი. დრო ასე უფრო მალე გავა. ორი ქურდი მაცხოვართან ერთად გააკრეს ჯვარზე.

ესტრაგონი. ვისთან ერთად?

ვლადიმირი. მაცხოვართან ერთად. ორი ავაზაკი... ერთი, როგორც წერილში ამბობენ, გადაურჩა, მეორე კი... (უძებს „გადაურჩას“ საწინააღმდეგო სიტყვას.) შეაჩვენეს.

ესტრაგონი. რას გადაურჩა?

ვლადიმირი. ჯოჯოხეთს.

ესტრაგონი. მე წავალ... (არ იძვრის.)

ვლადიმირი. მაგრამ... (პაუზა.) როგორღა გამოდის, რომ... იმედი მაქვს თავს არ გაბეზრებ...

ესტრაგონი. არ გისმენ.

ვლადიმირი. მაშ, როგორღა გამოდის, რომ ოთხი მახართბლიდან მხოლოდ ერთი ყვება ასე ამ ამბავს. ოთხივენი ხომ იქ იქნებოდნენ, ან ახლომახლო მაინც. და მარტო ერთი კი ყვება, ერთი ავაზაკი გადარჩაო. (პაუზა.) ჰოდა, მისმინე, გოგო.

ესტრაგონი. გისმენ.

ვლადიმირი. ოთხიდან ერთი აგრე ყვება. დანარჩენი სამიდან ორი საერთოდ არაფერს ამბობს ავაზაკებზე, მესამე კი ამბობს, იმას ორივე ლანძღავდაო.

ესტრაგონი. ვის იმასო?

ვლადიმირი. რაზე მეკითხები?

ესტრაგონი. გამაგებინე, რას ამბობ. (პაუზა.) ვის ლანძღავდნენ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაცხოვარს.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. რატომ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. იმიტომ, რომ ისინი არ დაიხსნა.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ჯოჯოხეთისგან?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა დაგემართა! სიკვდილისგან.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ეგრე მომეჩვენა, თითქოს შენა თქვი, ჯოჯოხეთისგანო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. სიკვდილისგან, სიკვდილისგან.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მერედა, რაო?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჰოდა, ეს ნიშნავს, რომ ორივე ჯოჯოხეთური წამებისათვის იყო განწირული.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ისე, რომ ვთქვათ, რატომაც არა.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაგრამ მეორე მახარობელი რომ ამბობს, მხოლოდ ერთი ავაზაკი გადაურჩაო.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მერე რა, ერთმა დაინახა ასე, მეორემ დაინახა ისე. მორჩა და გათავდა. შენ რა გაწუხებს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. კი მაგრამ, განა ოთხივენი იქ არ იყვნენ? გადარჩენილ ავაზაკზე კი მარტო ერთი ლაპარაკობს, რალა ამას დავუჯერო და არა იმ დანარჩენებს?

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მერე ვინ უჯერებს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ყველა. ყველამ ეს ვერსია იცის მხოლოდ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ადამიანები ბრიყვები არიან.

გაჭირვებით დგება, კოჭლობით მიემართება მარცხნივ, გასასვლელისაკენ შეჩერდება, თვალს ხელით იჩრდილავს, შორს გაიხედავს, სცენას გადაჭრის და მარჯვნივ წავა, შორს გასცქერის. ვლადიმირი თვალს არ აცილებს, მერე მიდის, იღებს მის ფეხსაცმელს, ჩაპყურებს შიგ და სასწრაფოდ აგდებს ძირს).

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ფუჰ! (იფურთხება.)

(ესტრაგონი ბრუნდება და ხალხისაკენ ზურგშექცევით შუა სცენაზე ჩერდება).

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. წარმტაცი ადგილია. (ბრუნდება, რამბასთან ჩერდება, მაყურებლისკენ იხედება.) გადასარევი ხედია. (ვლადიმირს.) წავიდეთ აქედან.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ვერ წავალთ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. რატომ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. გოდოს არ ველოდებით?

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ჰო, მართლა. (პაუზა.) ისე, დარწმუნებული ხარ, რომ აქ უნდა იყოს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა?

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. რომ აქ უნდა ველოდოთ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ეგრე თქვა, ხესთანო და... (უყურებს ხეს.) აქ სადმე კიდევ ამჩნევ ხეს?

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. რა ხეა ეს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა ვიცი, ტირიფი უნდა იყოს.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მაშ, ფოთლები რატომ არა აქვს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. გაუხმა ალბათ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მეტს აღარ იტირებს.

- ვლადიმერი. ან იქნებ წლის სხვა დროა.
- ესტრაგონი. ჩემი აზრით, ეს ბურქნარი უნდა იყოს.
- ვლადიმერი. ბურქი.
- ესტრაგონი. ბურქნარი.
- ვლადიმერი. მაინც რის თქმა გინდა, სხვაგან მოვედით?
- ესტრაგონი. აქამდე მოვიდოდა.
- ვლადიმერი. დანამდვილებით არ უთქვამს, მოვალო.
- ესტრაგონი. რომ არ მოვიდეს?
- ვლადიმერი. მაშინ ხვალ მოვალთ.
- ესტრაგონი. მერე, ალბათ, ზეგ.
- ვლადიმერი. შესაძლოა.
- ესტრაგონი. და ასე შემდეგ.
- ვლადიმერი. ეს იმას ნიშნავს, რომ...
- ესტრაგონი. ჯერჯერობით არ მოვა.
- ვლადიმერი. დაუნდობელი ხარ.
- ესტრაგონი. გუშინ უკვე ვიყავით აქ?
- ვლადიმერი. ეს კი ნამდვილად გეშლება, არა ვყოფილვართ.
- ესტრაგონი. გუშინ რაღას ვაკეთებდით?
- ვლადიმერი. რას ვაკეთებდით გუშინ?
- ესტრაგონი. ჰო.
- ვლადიმერი. რას გეტყვი, იცი... (გულმოსული.) შენი გადაწყვიდე ყველაფერში დაეჭვებული ვიქნები.
- ესტრაგონი. მგონი, უკვე ვიყავით აქ გუშინ.
- ვლადიმერი. (ათვალღიერებს ირგვლივ). ადგილი გეცნო?
- ესტრაგონი. მე ეგ არ მითქვამს.
- ვლადიმერი. მაშ რა გითქვამს?
- ესტრაგონი. რაც მითქვამს, ერთი მეორეს არ უშლის.
- ვლადიმერი. და მაინც... ეს ხე... (ხალხისკენ მიბრუნდება.) ეს ჭაობია.
- ესტრაგონი. დარწმუნებული ხარ, რომ ამ სადამოსაა?
- ვლადიმერი. რა?
- ესტრაგონი. რომ ამ სადამოს უნდა ველოდოთ.
- ვლადიმერი. შაბათსო, ეგრე თქვა. (პაუზა.) მგონი.
- ესტრაგონი. მგონი! (ცბიერად.) სამსახურის მერეო?
- ვლადიმერი. ალბათ ჩავიწერდი, ვნახავ. (ჯიბეში იქექება, ათასნაირი ნაგვით აქვს გამოტენილი.)
- ესტრაგონი (ცბიერად). მაინც, რომელ შაბათსო. ან შაბათი კია დღეს? იქნებ კვირაა? (პაუზა.) ან ორშაბათი. (პაუზა.) ან პარასკევი.
- ვლადიმერი (გამწარებული აქეთ-იქით იყურება, თითქოს სადღაც პეიზაჟს აწერიდაო დღე და რიცხვი). შეუძლებელია!
- ესტრაგონი. თუ ხუთშაბათია?
- ვლადიმერი. რა ვქნათ?
- ესტრაგონი. გუშინ თუ ის უკვე იყო აქ და ვერ გვნახა, დარწმუნებული უნდა ბრძანდებოდე, დღეს აღარ მოვა.
- ვლადიმერი. მაგრამ შენ ხომ ამბობ, აქ გუშინ ვიყავითო.

ესტრაგონი. იქნებ ვცდებოდე. (პაუზა.) მოდი, ჩუმად ვიყოთ ერთხანს.

ვლადიმირი (ჩაფარდნილი ხმით.) კარგი.

(ესტრაგონი მიწაზე ჯდება. ალგზნებული ვლადიმირი ბოლთასა სცემს, დრო-დადრო ჩერდება, სადღაც შორს იყურება, პორიზონტს გასცქერებს. ესტრაგონს ჩაეძინება. ვლადიმირი ესტრაგონს გვერდით დაუდგება.) გოგო! გოგო! (ესტრაგონი წამსვე იღვიძებს.)

ესტრაგონი (ფხიზლდება, სინამდვილეს უბრუნდება. თავისი მდგომარეობის მთელ სიმძიმეს გრძნობს.) მეძინა. (საყვედურით.) რატომ არასოდეს არ მაძინებ?

ვლადიმირი. ისეთი სიმარტოვე ვიგრძენი...

ესტრაგონი. სიზმარი ვნახე.

ვლადიმირი. არ მიაშბო.

ესტრაგონი. შესიზმრა, ვითომ...

ვლადიმირი. ნუ მიყვები...

ესტრაგონი (მკლავს შლის და თითქოს მთელ ქვეყნიერებაზე მიუთითებს).

აბა, მარტო ეს გეყოფა? (პაუზა.) ვერაფერი თავაზიანობაა. შენ თუ არა, სხვას ვის გავანდო ჩემი იღუმალის კოშმარები.

ვლადიმირი. იღუმალი დაე, ისევ იღუმლად დარჩეს. ხომ იცი, ვერ ვუძლებ მაგეებს.

ესტრაგონი (ცივად). ზოგჯერ ჩემს თავს ვეკითხები, ხომ არ აჯობებდა, ჩვენ-ჩვენი გზით წავსულიყავით-მეთქი?

ვლადიმირი. შორს კი წახვიდოდი.

ესტრაგონი. და ძალიანაც საწყენი იქნებოდა. (პაუზა.) მითხარი, დიდრ, ხომ ძალიან საწყენი იქნებოდა? (პაუზა.) განსაკუთრებით, როცა წარმოიდგენ, რა საოცნებო გზაა და რა დიდსულოვანი მგზავრები დაბრძანდებიან. (პაუზა. ალურსიანად.) განა მართალს არ ვამბობ, დიდრ?

ვლადიმირი. დამშვიდდი.

ესტრაგონი (ალგზნებული). დამშვიდდი... დამშვიდდი... (თითქოს ოცნებობს.) ინგლისელები ლაპარაკობენ *сăсăтам*¹... ისინი მუდამ *сăсăтамс*² არიან. იცი შენ ის ანეკდოტი, ინგლისელი რომ ბორდელში მოხვდა?

ვლადიმირი. ვიცი.

ესტრაგონი. მომიყევი.

ვლადიმირი. თავი დამანებე.

ესტრაგონი. ერთმა ინგლისელმა ზედმეტი გადაჰკრა და ბორდელისაკენ გასწია. ბორდელის მეპატრონე ეკითხება, როგორი ქალი გინდა — შავგვრემანი, ქერა თუ წითურიო. დანარჩენი შენ გააგრძელე.

ვლადიმირი. მომეშვი! (ვლადიმირი სასწრაფოდ მიდის.)

(ესტრაგონი წამოდგება, უკან მიჰყვება, მერე ჩერდება და გაჰყურებს მიმავალ ვლადიმირს. ისეთი გამომეტყველება აქვს, თითქოს კრივის გულშემატკივარია და მოასპარეზეს აქეზებსო. ვლადიმირი ბრუნდება, ესტრაგონს გვერ-

¹ მშვიდად.

² მშვიდნა.

დით ჩაუვლის და თავდახრილი შიდის სცენაზე. ესტრაგონი ნაბიჯს გადადგამს მისკენ, შერყვდება.)

ესტრაგონი (ალერსიანად). რამე უნდა გეთქვა ჩემთვის?

(ხმას არა სცემს. ესტრაგონი კიდევ ერთი ნაბიჯით უახლოვდება.)
თქმას აპირებდი? დიდ!

ვლადიმირი (კვლავ უსურგშექცევით დგას). არაფრის თქმას არ ვაპირებდი.

ესტრაგონი (კიდევ ერთ ნაბიჯს გადადგამს). მიბრაზდები? მაპატიე. (სიჩუმე. კიდევ ერთ ნაბიჯს გადადგამს... ხელს მხარზე ჩამოადებს.) კარგი ახლა, გეყოფა, დიდ. (სიჩუმე.) მომეცი ხელი. (ვლადიმირი შემობრუნდება.) მაკოცე. (ვლადიმირს გული მოუღებება. გადაეხვევიან ერთმანეთს. ესტრაგონი უკან დაიწევს.) რა ნივრის სუნი აგდის!

ვლადიმირი. ნიორი თირკმელებს რგებს. (დუმილი. ესტრაგონი ყურადღებით ათვალიერებს ხეს.) რა ვქნათ ახლა, როგორ მოვიქცეთ?

ესტრაგონი. დაველოდოთ.

ვლადიმირი. და სანამ ველოდებით?

ესტრაგონი. მოდი, თავი ჩამოვიხრჩოთ. (ვლადიმირი რაღაცას უჩურჩულებს ესტრაგონს. ესტრაგონი ძალზე აღელვებულია.)

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა, თავისთავად ცხადია. იმ ადგილზე კი, სადაც ის დაეცა, მანდრაგორები ამოვიდა. იმიტომაც ასე ადამიანური ხმით ყვირიან ხოლმე მანდრაგორები, როცა მათ თხრიან. შენ ეს არ იცოდი?

ესტრაგონი. მოდი, ახლავე ჩამოვიხრჩოთ თავი.

ვლადიმირი. ტოტზე? (უახლოვდება ხეს, ათვალიერებს.) ვითომ გაგვიძღვებს?

ესტრაგონი. ვცადოთ.

ვლადიმირი. მიდი, აბა, სცადე.

ესტრაგონი. ჯერ შენ სცადე.

ვლადიმირი. პირველად შენ.

ესტრაგონი. რატომ მე?

ვლადიმირი. ჩემზე უფრო მსუბუქი ხარ.

ესტრაგონი. საქმეც ეგ არის.

ვლადიმირი. არ მესმის.

ესტრაგონი. სცადე მაინც, იქნებ გაიგო. (ვლადიმირი ცდილობს გაიგოს, ჩაფიქრდება.)

ვლადიმირი (კატეგორიულად). არ მესმის.

ესტრაგონი. ახლავე აგიხსნი. (ფიქრობს.) როგორ გითხრა, ტოტი, ვესმის... ტოტი... (გაღიზიანებული.) ცოტა ტვინი გაანძრიე!..

ვლადიმირი. მე შენი იმედი მაჭეს, გამაგებინებს-მეთქი.

ესტრაგონი (წვალობს როგორმე გამოთქვას აზრი). გოგო მჩატეა — ტოტი არ მოტყდება. გოგო მოკვდა. დიდი მძიმეა — ტოტი მოტყდება... დიდი — მარტოა. (პაუზა.) მაშინ, როცა... (არჩევს სიტყვებს.)

ვლადიმირი. ეგ კი ველარ ვიფიქრე.

ესტრაგონი (პოულობს სათქმელს). ვისაც შეუძლია ბევრი, იმას ცოტაც შეუძლია.

ვლადიმირი. განა მე შენზე მძიმე ვარ?

ესტრაგონი. შენ თვითონ ეგრე თქვი. მე რა ვიცი. ჰოდა, შანსები თანაბარი გვაქვს, ან თითქმის თანაბარი.

- ვლადიმირი. მაშ, რა გავაკეთოთ?
- ესტრაგონი. მოდი, ნურაფერსაც ნუ გავაკეთებთ, ეგრე უფრო უდავოდ რაბოა.
- ვლადიმირი. დავიცადოთ, ვნახოთ, ის რას გვეტყვის.
- ესტრაგონი. ვინ ის?
- ვლადიმირი. გოდო.
- ესტრაგონი. სწორია.
- ვლადიმირი. დავიცადოთ, სანამ გავარკვევდეთ, რა დღეში ვართ.
- ესტრაგონი. მეორე მხრივ კი, იქნება სჯობდეს პური მაშინ ჩააკრა, როცა თონე ცხელია.
- ვლადიმირი. საინტერესოა, მაინც რას გვეტყვის, ეს ხომ არაფერს არ გვაგალებს.
- ესტრაგონი. კაცმა რომ თქვას, რა ვთხოვეთ?
- ვლადიმირი. იქ არ იყავი, რაც ვთხოვეთ?
- ესტრაგონი. მე ერთ ყურში შევუშვი და მეორეში გავატარე.
- ვლადიმირი. როგორ გითხრა, ისეთი კონკრეტული არაფერი ყოფილა.
- ესტრაგონი. მუდარის მსგავსი იქნებოდა რამე.
- ვლადიმირი. მაგდაგვარი.
- ესტრაგონი. გაურკვეველი თხოვნა?
- ვლადიმირი. დაახლოებით.
- ესტრაგონი. მერე იმან რა გვიპასუხა?
- ვლადიმირი. ვნახოთ.
- ესტრაგონი. ვერაფერს დაგპირდებითო.
- ვლადიმირი. ვიფიქრებო.
- ესტრაგონი. დასვენებულ გონებაზეო?
- ვლადიმირი. შინაურებს მოვეთათბირებო.
- ესტრაგონი. მეგობრებსო.
- ვლადიმირი. რწმუნებულებს.
- ესტრაგონი. კორესპონდენტებს.
- ვლადიმირი. საშემოსავლო უწყისებს.
- ესტრაგონი. მიმდინარე ანგარიშს.
- ვლადიმირი. სანამ რამეს გადავწყვეტო.
- ესტრაგონი. ჰო, ბუნებრივია.
- ვლადიმირი. არა?
- ესტრაგონი. მე მგონია.
- ვლადიმირი. ჭეც. (პაუზა.)
- ესტრაგონი. ჩვენ?
- ვლადიმირი. როგორა თქვი?
- ესტრაგონი. ჩვენ-მეთქი?
- ვლადიმირი. რა ჩვენ, არ შესმის.
- ესტრაგონი. ჩვენ რაღა როლი გვაკისრია?
- ვლადიმირი. როლი?
- ესტრაგონი. ნუ აჩქარდები, იფიქრე და ისე მიპასუხე.
- ვლადიმირი. გვაკისრია? ჩვენ?.. ჩვენ მავედრებლის როლი გვაკისრია. უნდა დავიჩოქოთ, მუხლებზე ვიფორთხოთ.
- ესტრაგონი. ვგრეც დაგვიდგა საქმე?

ვლადიმირი. თქვენს ბრწყინვალეობას რაიმე მოთხოვნა ხომ არა აქვს?

ესტრაგონი. განა ჩვენ აღარაფრის უფლება არ გვაქვს? (ვლადიმირი იტყვის. უიქრად იკავებს სიცილს და როგორც უწინ, ღიმილი პირს ყურებამდე აუჭი-
მაეს.)

ვლადიმირი. როგორ მაცინებ, აკრძალული რომ არ მქონდეს, გადავიხარხარებდი.

ესტრაგონი. ნუთუ ყველაფრის უფლება დავკარგეთ?

ვლადიმირი (მკაფიოდ, მკვეთრად). ჩვენ თვითონვე დავანიავეთ. (თავჩაქინ-
დოულები, მუხლმოყრილნი უძრავად დგანან და ხმას არ იღებენ. ხელები უღო-
ნოდ ჩამოუყრიათ).

ესტრაგონი (უმწეოდ). ხომ არაფერი გვაკავშირებს (პაუზა.) ჰა? დიდა?

ვლადიმირი (ჩუმად იყავით, ხელით ანიშნებს). გაიგონე?.. (ურვეულოდ დაძა-
ბულ პოზაში გარინდებიან. ყურს მიუგდებენ.)

ესტრაგონი. ფერაფერი ვერ გავიგონე.

ვლადიმირი. ჩუ! ჩუ... (უხმენენ. ესტრაგონი წონასწორობას კარგავს და ლამის
არის დაეცეს. ვლადიმირს ჩაეჭიდება ხელზე. ვლადიმირი დაბარბაცდება. ერთ-
მანეთს აწყდებიან და თვალეში შეაჩერდებიან ერთიმეორეს.) ვედარც მე.
(შვებით ამოიხუნთქავენ და, მოშვებულნი, ერთმანეთს სცილდებიან).

ესტრაგონი. გული გამიხეთქე.

ვლადიმირი. ის მეგონა.

ესტრაგონი. ვინ ის?

ვლადიმირი. გოდო.

ესტრაგონი. ეჰ, ქარი ყოფილა, ლერწმებს აშრიალედა.

ვლადიმირი. ყვირილი გარკვევით გავიგონე.

ესტრაგონი. რად იყვირებდა?

ვლადიმირი. ცხენს თუ უჯავრდება-მეთქი. (დუმილი).

ესტრაგონი. წამო, წავიდეთ.

ვლადიმირი. სად? (პაუზა.) ამ საღამოს იქნებ იმასთანაც კი დავიძინოთ,
თბილად, მშრალად, თივაზე, გამომძღრებმა. მგონი ღირს, დავიცადოთ. შენ რას
იტყვი?

ესტრაგონი. სადამდე? მთელ ღამეს ხომ არ ვიყურეუტებთ.

ვლადიმირი. ჯერ კიდევ დღეა. (დუმილი).

ესტრაგონი. მომშივდა.

ვლადიმირი. ვინდა სტაფილო?

ესტრაგონი. სხვა არაფერი გვაქვს?

ვლადიმირი. ერთი-ორი თალგამიც უნდა მქონდეს.

ესტრაგონი. სტაფილო მოიტა. (ვლადიმირი ჯიბეებში იქექება, თალგამს ამო-
აძვრენს, ესტრაგონს აწვდის).
გმადლობთ. (მოკბუნს, საცოდავად.) ეს თალგამია!

ვლადიმირი. მაპატიე! სტაფილო მეგონა. (ისევ იჩხრეკს ჯიბეებს, მხოლოდ
თალგამი აღმოაჩნდება.) სულ თალგამებია. (ისევ ეძებს.) ის ალბათ უკანას-
კნელი იყო, რომ ჭამე. (ეძებს.) მოიცა, ვიპოვე. (როგორც იქნა, ამოაძვრენს
სტაფილოს და აწვდის ესტრაგონს.) აჰა, ჩემთ კარგო. (ესტრაგონი სტაფილოს
სახელოზე წმენდს და ჭამს.) თალგამი დამიბრუნე. (ესტრაგონი უბრუნებს
თალგამს.) გამოიზოგე, მეტი აღარა გვაქვს.

ქართული
საქმიანობა

ესტრაგონი (ღეჭავს). წედან რალაცას გეკითხებოდი.

ვლადიმირი. პოო?

ესტრაგონი. თუ გახსოვს, ძიპასუხე რამე?

ვლადიმირი. გემრიელია სტაფილო?

ესტრაგონი. ტკბილია.

ვლადიმირი. პოდა, ძალიან კარგი, ძვირფასო. ძალიან კარგი. (პაუზა.) წედან კი რა მკითხე?

ესტრაგონი. აღარ მახსოვს. (ღეჭავს სტაფილოს.) გულზე ვსკდები, რამ დამავიწყა. (კმაყოფილი ათვალეფრებს სტაფილოს, თითებში ატრიალებს.) სანატრელი სტაფილოა (დაფიქრებული წუწნის სტაფილოს.) დაიცა, დაიცა, გამახსენდა. (მოაკვნეტს.)

ვლადიმირი. აბა?

ესტრაგონი (პირი სტაფილოთი აქვს სავსე). ხომ არაფერი გვაკავშირებს-მეთქი?

ვლადიმირი. ვერ მივხვდი, რაზე მგეკითხები.

ესტრაგონი (ღეჭავს მორჩება, გადაყლაპავს). ხომ არაფერი გვაკავშირებს-მეთქი?

ვლადიმირი. გვაკავშირებს?

ესტრაგონი. გვა-კავ-ში-რებს.

ვლადიმირი. როგორ თუ გვაკავშირებს, ვისთან, რა?

ესტრაგონი. ხელ-ფებს ხომ არ გვიბორკავს-მეთქი.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. აი, ის... შენი ბერიკაცი.

ვლადიმირი. გოდო? ეგ როგორ იფიქრე. გოდო ხომ არ გვიბორკავს ხელ-ფებს? არაფერიც. (პაუზა.) ჯერ მაინც არა.

ესტრაგონი. იმას გოდო ჰქვია?

ვლადიმირი. გოდო უნდა ერქვას, ჩემი აზრით.

ესტრაგონი. წარმოგიდგენია! (სტაფილოს ნარჩენს ხელში ატრიალებს.) ძირში სულ უფრო და უფრო მეუგემურება.

ვლადიმირი. მე კი პირიქით.

ესტრაგონი. როგორ პირიქით?

ვლადიმირი. მადა ჭამაში მომდის ხოლმე.

ესტრაგონი (კარგა ხნის ფიქრის შემდეგ). შენი პირიქით ეგ არის?

ვლადიმირი. ეს ტემპერამენტზეა დამოკიდებული.

ესტრაგონი. ხასიათზე.

ვლადიმირი. საკუთარ თავს ვერსად გაუქცევი.

ესტრაგონი. რამდენიც გინდა ნერვები დაიწყვიტო, არა?

ვლადიმირი. რაცა ხარ, ისევე ის დარჩები.

ესტრაგონი. ცხრა ტყავიც რომ გაგძვრეს.

ვლადიმირი. შინაგანი ბუნება არ იცვლება.

ესტრაგონი. რას იზამ; (სტაფილოს აწვდის ვლადიმირს.) ხომ არ შეჭამ?

(სადღაც სულ ახლოდან შემზარავი ყვირილი მოისმის. ესტრაგონს სტაფილო ხელიდან უვარდება. ჯერ ადგილზე გაქვავდება ორივე, შემდეგ კი უკან ბრუნდებიან; ესტრაგონი ძირს დავარდნილ სტაფილოს იღებს, ჯიბეში იტენის და

გარბის ვლადიმირისაკენ, რომელიც მას ელოდება, მაგრამ ხელახლა ჩერდება, ახლა ფეხსაცმელს დასწვდება, აიღებს და კვლავ ვლადიმირისკენ ვარის. თავი მხრებში ჩაურგავთ, ერთმანეთს მიკრულები დგანან და მოსალოდნელ საფრთხეს ელიან. შემოდინ პოცო და ლაკი. პოცო ლაკი, მოდუნებს. ქვეყნის კისერზე თოკგამობმული ლაკი გამოჩნდება სცენაზე, შემდგომში ჩნდება ლაკი სცენის შუამდე მიაღწევს, კულისებიდან გამოჩნდება პოცო. ლაკი საკუც სკამს, სანოვაგით სავსე კალათს, პოცოს პალტოსა და მძიმე ჩემოდანს მიათრევს. პოცოს ხელში მათრახი უჭირავს).

პოცო (კულისებიდან). გაინძერი, გადადგი ნაბიჯი! (მათრახს ატკაცუნებს, სცენაზე გამოჩნდება. მთელ სცენას გაივლიან. ლაკი ჩაუვლის ვლადიმირს და ესტრაგონს და კულისებში მიიშალება. პოცო კი მათ დანახვაზე შეჩერდება. თოკი დაიჭიმება. პოცო უხეშად დაქაჩავს თოკს.) უკან!

(ისმის მთელი თავისი ბარგი-ბარხანით როგორ მოადენს ლაკი ბრაგვანს მიწაზე. ვლადიმირი და ესტრაგონი მისკენ მიბრუნდებიან, უყურებენ, ერთი სული აქვთ მივხმართნ ლაკის და თანაც შიშობენ, ისეთ რამეში არ გავერიოთ, რაც ჩვენ არ გვეხებაო. ვლადიმირი ნაბიჯს გადადგამს. ესტრაგონი სახელოზე დაეჭიდება).

ვლადიმირი. გამიშვი!

ესტრაგონი. შენს ქერქში დაუტიე.

პოცო. ფრთხილად! იცოდეთ, ეგ ბრაზიანია! უცხო ხალხი დიდად არ ეპიტნავება. (ესტრაგონი და ვლადიმირი პოცოს მისჩერებიან).

ესტრაგონი. ეს ის არის?

ვლადიმირი. ვინ ის?

ესტრაგონი (ცდილობს გაიხსენოს სახელი). აი ის... შენი ის...

ვლადიმირი. გოდო?

ესტრაგონი. პო.

პოცო. ნება მიბოძეთ გაგეცნოთ: მე განლაგართ პოცო.

ვლადიმირი. შეუძლებელია, ეგ როგორ?

ესტრაგონი. გოდო, თქვა.

ვლადიმირი, არა-მეთქი.

ესტრაგონი (პოცოს). ბატონო, თქვენ ბატონი გოდო არა ბრძანდებით?

პოცო (მგრგვინავი ბანით). მე ვარ პოცო. (სიჩუმე.) როგორ, თქვენთვის ეგ არა-ფერია? (დუმილი.) თქვენ გეკითხებით, ეს სახელი არაფერია თქვენთვის?

(ვლადიმირი და ესტრაგონი ერთმანეთს გაკვირვებით გადახედავენ. სიჩუმე.)

ესტრაგონი (თავს ისე აჩვენებს, თითქოს მოგონებას ცდილობს). პოცო... პოცო...

ვლადიმირი (ისეთივე გამომეტყველებით). პოცო...

პოცო. პპოცოცო!

ესტრაგონი. აჰ, პოცო... დიახ, დიახ... პოცო...

ვლადიმირი. პოცო თუ პოცო?

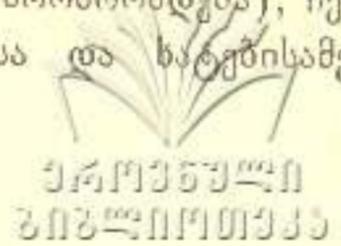
ესტრაგონი. პოცო, პოცო. არა, რაღაც არ მაგონდება.

ვლადიმირი (ცდილობს აამოს). ოდესღაც მე ერთ გოცოს ოჯახს ვიცნობდი. ძალუა გოცოს მეჭეჭი ჰქონდა... (პოცო მათ განრისხებული უახლოვდება.)

ესტრაგონი (საჩქაროდ). ჩვენ, ბატონო, აქაურები არ განლაგართ.

პოცო. ასეა თუ ისე, მაინც, მგონი, ადამიანები უნდა ჩანდეთ. (სათვალეს იკეთებს.)

და როგორც ვხედავ (იხსნის სათვალეს, მგრგვინავი ხმით ართხროხდება), ჩემი-
ვე ჯიშისა... პოცოს ჯიშისა! „მსგავსებისამებრ ღვთისა და ხატებისამებრ
ღვთისა“.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჩვენ, ბატონო...

პოცო (მკვეთრად). ვინ არის გოდო?

ესტრაგონი. გოდო?

პოცო. თქვენ მე გოდოსგან ვერ განმასხვავებ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორ გეკადრებათ, ბატონო, არც ერთი წუთით...
არც გვიფიქრია.

პოცო. ვინ არის გოდო?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორ გითხრათ... ისე, ერთი ნაცნობია.

ესტრაგონი. ნაცნობი კი არა! თითქმის სულაც არ ვიცნობთ.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. დიახ, მართალია, კარგად კი არ ვიცნობთ, მაგრამ მაინც...

ესტრაგონი. მე, პირადად, რომ შემხვედროდა, ვერ ვიცნობდი.

პოცო. და მე ის გეგონებ?

ესტრაგონი (უკან იხევს). ეს ყველაფერი იმიტომ, რომ... ბნელა... ჩვენი დაქან-
ცულობა... დაძაბული მოლოდინი... ისე, მზად ვარ ვაღიარო, რომ... ერთი წუ-
თით, მართლაც... მომეჩვენა, თითქოს...

პოცო. დაძაბული მოლოდინი? მაშასადამე, მას ელოდით?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა მოგახსენოთ... ჩვენ...

პოცო. და თანაც აქ, ჩემს მამულში?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ცუდს არაფერს ვაპირებდით.

ესტრაგონი. მხოლოდ კეთილი განზრახვა გვქონდა.

პოცო. გზა არავისთვის არაა დაკეტილი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჩვენც აგრე ვფიქრობდით.

პოცო. აგრეა, ცხადია, მაგრამ ეგ მაინც სირცხვილია.

ესტრაგონი. რას იზამთ.

პოცო (დიდსულოვნად). კმარა, ამაზე ნულარ ვილაპარაკებთ (დაქაჩავს თოკს.)
ადექი! (პაუზა.) დაეგდება თუ არა, მაშინვე უნდა ჩაყვინთოს. (ქაჩავს თოკს.)
აეთრიე, შე პირუტყვო. (იხმის, როგორ წამოდგება ლაკი და აგროვებს თავის
ბარგი-ბარხანას. პოცო თოკს ეწევა.) უკან-მეთქი! (უკუსულით შემოდის ლაკი.)
შესდექ! (ლაკი შეჩერდება.) მობრუნდი! (ლაკი შემობრუნდება. პოცო თავაზია-
ნად მიმართავს ვლადიმირს და ესტრაგონს.) გზა ისე გრძელი გეჩვენება, როცა
მართლმართო გაუყვები, მთელი (საათს დაჰყურებს.) მთელი, (ითვლის
ჩუმად.) ექვსი საათი. დიახ, სრულ სიმართლეს მოგახსენებთ, მთელი ექვსი
საათი და გზად ერთი სულდგმულიც არ გაიჭაჭანებს. (ლაკის.) პალტო მომა-
წოდე! (ლაკი ჩემოდანს ძირს დგამს, უახლოვდება პოცოს, აწვდის პალტოს,
უკან ბრუნდება და ისევ ჩემოდანს დასწვდება.) ეს დამიკავე. (პოცო მათრახს
ვაუწოდებს, ლაკი უახლოვდება, მაგრამ რაკი ორივე ხელი დაკავებული აქვს,
კბილებით ართმევს მათრახს და ისევ უკან იხევს. პოცო ცდილობს ჩაიცვას
პალტო, შეჩერდება.) ჩამაცვი! (ლაკი ყველაფერს მიწაზე აწყობს, უახლოვ-
დება, აცმევს პალტოს, უკანვე ბრუნდება და იღებს თავის ტვირთს.) უკვე
სიცივე იგრძნობა. (პალტოს იკრავს, იხრება, აიხუდ-დაიხუდავს, სწორდება.)

მათრახი! (ლაკი უახლოვდება, მის წინ მდაბლად იხრება. პოცო უხეშად გამოგლეჯს კბილებიდან მათრახს... ლაკი უკან-უკან იხევს).

უნდა მოგახსენოთ, მეგობრებო, რომ მიჭირს ჩემი მსგავსი ხალხის უმისოდ. (სათვალეს იკეთებს, ორივეს ათვალეირებს მის მსგავსებზე.) უფროდ მაშინაც კი მიჭირს, როცა მსგავსება მიახლოებითია. (იძრობს სახეზე ლაკის.) სკამი! (ლაკი მიწაზე დგამს ჩემოდანსაც, კალათსაც, უახლოვდება, შლის სკამს, გაბრუნდება, ისევ იღებს ჩემოდანს და კალათს. პოცო ჯდება, მათრახის ტარს მკერდზე მიაბჯენს ლაკის, შემდეგ ტარითვე უკან მიაგდებს.) მიიწიე! (ლაკი უკან იხევს.) კიდევ! (ლაკი კიდევ იხევს უკან.) გეყოფა! (ლაკი გაშეშდება. ვლადიმირს და ესტრაგონს.) ამიტომაც, თქვენი ნებართვით, ერთხანს თქვენთან დავყოფ, სანამ ხელახლა გზას გავუდგებოდე. (ლაკის.) კალათი მომართვი! (ლაკი უახლოვდება. მიართმევს კალათს და თავის ადგილზევე ბრუნდება.) სუფთა ჰაერი მადას მიღიზიანებს. (კალათს თავს მოხსნის, ამოდებს წიწილს, პურს და ერთ ბოთლ ღვინოს. ლაკის.) კალათი მომაშორე! (ლაკი უახლოვდება, აიღებს კალათს, ოდნავ უკან იხევს და ადგილს მიუყინება.) იქით! (ლაკი უკან იხევს.) კმარა! (ლაკი გაშეშდება.) ყარს ეს ოხერი. (გულიანად მოსვამს ბოთლიდან ღვინოს.) თქვენ გაგიმარჯოთ! (ბოთლს მიწაზე დგამს. ჭამს.)

(სიჩუმეა. ცოტა მოთამაშებული ესტრაგონი და ვლადიმირი გარს უვლიან ლაკის, თავიდან ფეხებამდე ათვალეირებენ. პოცო ხარბად ნთქავს წიწილს და სანამ ძვალს გადასაგდებად გაიმეტებდეს, წიწკნის თავგამეტებით. ლაკის ნელ-ნელა მუხლები ეკეცება, მაგრამ როგორც კი კალათი და ჩემოდანი მიწას შეეხება, შეკრთება, სწორდება და შემდეგ ისევ ნელ-ნელა ეკეცება მუხლები. მთელი სხეული ისე ერწევა, თითქოს ზეზეურად სძინავსო.)

ესტრაგონი. რა ემართება?

ვლადიმირი. დაიღალა ალბათ.

ესტრაგონი. ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამს?

ვლადიმირი. მე რა ვიცი! (სულ ახლოს მიდიან.) ფრთხილად!

ესტრაგონი. გამოფულაპარაკო?

ვლადიმირი. ერთი შეხედე. (ანიშნებს.) კისერზე შეხედე.

ესტრაგონი (უყურებს კისერზე). ვერაფერს ვამჩნევ.

ვლადიმირი. აბა ჩემს ადგილზე დადექი.

(ესტრაგონი ვლადიმირის ადგილზე გადაინაცვლებს.)

ესტრაგონი. უპ!

ვლადიმირი. კისერი ერთიანად გადაყვლეფილი აქვს.

ესტრაგონი. თოკისგან.

ვლადიმირი. პო, თოკი უხეხავს.

ესტრაგონი. აბა რა იქნება.

ვლადიმირი. ეს უკვე იარაა, და თანაც საშიში.

ესტრაგონი. თან ზედ რამხელა კვანძი ადევს. (ისევ თავიდან ფეხებამდე ათვალეირებენ. ლაკის სახეში შეაჩერდებიან).

ვლადიმირი. კაცმა რომ თქვას, სულაც არ არის ულამაზო.

ესტრაგონი (მხრებს იჩეჩავს, იმანჭება). ვითომ?

ვლადიმირი. ეგ არის, რომ ცოტა მოშვებულია.

ესტრაგონი. დორბლიანია.

ვლადიმირი. უჭერს თოკი.

ესტრაგონი. შეხედუ, პირზე ჭაფი მოადგა.

ვლადიმირი. იქნება იდიოტია.

ესტრაგონი. კრეტიანია.

ვლადიმირი (აკვირდება). მგონი, ჩიყვი უნდა პქონდეს.

ესტრაგონი (ისიც აკვირდება). დანამდვილებით ვერ იტყვი.

ვლადიმირი. თითქოს სული ესუთებაო.

ესტრაგონი. აბა რა იქნება!

ვლადიმირი. თვალეზვც დააკვირდი.

ესტრაგონი. რა სჭირს თვალეზვ?

ვლადიმირი. სადაცაა ბუდიდან გამომოცვივა.

ესტრაგონი. ახლავე გასძვრება სული.

ვლადიმირი. ვინ იცის! (პაუზა.) ჰკითხე აბა რამე.

ესტრაგონი. ღირს კი?

ვლადიმირი. რა გეხარჯება.

ესტრაგონი (გაუბედავად). ბატონო...

პოცო. თავი დაანებეთ. (ისინი პოცოსკენ მოტრიალდებიან. პოცო მორჩა ჭამას და ხელუკუღნა იწმუნდს პირს.) ვერ ხედავთ, დაღლილია და დასვენება სჭირდება. კალათი აიღე! (ასანთს გაჰკრავს და ჩიბუხს მიუახლოებს. ლაკი წიწილის ძვლებს დაინახავს და ხარბად დააჩერდება. ადგილიდან არ იძვრის. პოცო ასანთს ესვრის ლაკის და თოკს ეწვევა.) არ გესმის, ღორთ, კალათი მოაშორე-მეთქი! (ლაკი დაბარბაცდება, გონს მოდის, უახლოვდება პოცოს, იღებს კალათს, ჩადგამს შიგ ბოთლს და ისევ ძველ ადგილს უბრუნდება. ესტრაგონიც ხარბად დაჰყურებს ძვლებს. პოცო კიდევ ერთხელ გაჰკრავს ასანთს და ჩიბუხს უკიდებს.) მოდი და ამის იმედით იცხოვრე. არაფრისათვის არ უქნია ღმერთს. (ეწვევა, კვამლს გამოუშვებს, უფრო მოხერხებულად ჯდება.) აი, ახლა კი კარგად ვარ.

ესტრაგონი (გაუბედავად). ჩემო ბატონო...

პოცო. რაო, გეთაყვა?

ესტრაგონი. მამ... თქვენ ხომ აღარ... ხომ აღარ დაგჭირდებათ ეს ძვლები?

ვლადიმირი (აღშფოთებით). რამე დაგემართებოდა, რომ მოგეთმინა?

პოცო. რა უჭირს შერე, შეკითხვის ნება ყველასა აქვს. მჭირდება თუ არა მე ეს ძვლები? (მათრახის ტარით ქექავს ძვლებს.) არა, პირადად მე აღარ მჭირდება. (ესტრაგონი ნაბიჯს გადადგამს.) მაგრამ... (ესტრაგონი ჩერდება.) მაგრამ, წესით ისინი ახლა ჩემს მსახურს ეკუთვნის და, ცხადია, მე კი არა, მას უნდა დაეკითხოთ. (ესტრაგონი ლაკის მიუბრუნდება, კითხვა ვერ გადაუწყვეტია.) ჰკითხეთ, ჰკითხეთ, ნუ გერიდებათ, ყველაფერზე გიპასუხებთ. (ესტრაგონი ლაკის უახლოვდება, მის წინ შეჩერდება.)

ესტრაგონი. ჩემო ბატონო... უკაცრავად... ბატონო... (ლაკი ყურადღებას არ აქცევს. პოცო მათრახს გაატკაცუნებს, ლაკი თავს მაღლა აიღებს.)

პოცო. შენ ვეკითხებიან, პირუტყვო, უპასუხე! (ესტრაგონს.) ჰკითხეთ, ხელახლა ჰკითხეთ.

ესტრაგონი. ჩემო ბატონო, უკაცრავად, გჭირდებათ ეს ძვლები? (ლაკი დაფინებულ მზერას არ აშორებს ესტრაგონს.)

პოცო (აღტაცებულია). ბატონო, აღარ შემიძლია! (ლაკი თავს დახრის.)/ამოშაქრე, გინდა თუ არა? (ლაკი დუმს. ესტრაგონს.) თქვენი ესტრაგონი მივარდება და ღრღნის ძვლებს.) უცნაური ამბავია. ჯერ არ მახსენებდნენ ძვლებზე უარი ეთქვას. (შეშფოთებული აკვირდება ლაკის.) ისღა აკლია, ოინი მიყოს და ჩემი სათრევი გახდეს, ავადმყოფი. (ამოიღებს ჩიბუხს.)

ვლადიმირი (იფუთქებს). თავლაფის დასხმაა და მეტი არაფერი! (სიჩუმე. ესტრაგონი ძვლებს თავს ანებებს და გამტერებული შეპყურებს ხან პოცოს, ხან ვლადიმირს. პოცო მშვიდადაა. ვლადიმირი უფრო და უფრო ირევია.)

პოცო (ვლადიმირს). თქვენ რაიმე კონკრეტული გაქვთ მხედველობაში?

ვლადიმირი (თავგანწირული გამბედაობით, ბორძიკით, ნაწყვეტ-ნაწყვეტად). ასე მოეპყრო... ადამიანს... მე მიმაჩნია, რომ... ადამიანისათვის ეს... არა... ეს სამარცხვინოა, თავლაფის დასხმაა!

ესტრაგონი (არ სურს ჩამორჩეს ვლადიმირს). თავის მოჭრაა! (კვლავ ძვლებს მიუბრუნდება, ხრავს.)

პოცო. რა ძალიან მომთხოვნი ყოფილხართ. (ვლადიმირს.) კადნიერებაში ნუ ჩამომართმევთ და რამდენი წლისა ხართ? (სიჩუმე.) სამოცის? სამოცდაათის? (ესტრაგონს.) მაინც რა ხნისა იქნება?

ესტრაგონი. მას ჰკითხეთ!

პოცო. თავმდაბლობა, შესაძლოა, მართლაც, თავზე არ გადამდის. (ჩიბუხს მათრახის ტარს ურტყამს, გადმობერტყავს და წამოდგება.) ჩემი წასვლის დროც მოვიდა. კომპანიისთვის მადლობას მოგახსენებთ. (დაფიქრდება.) ხომ არ აჯობებდა, ერთიც გამებოლებინა. თქვენ რას იტყვით? (ხმას არ იღებენ.)

არა, საერთოდ ცოტას ვეწვევი. ორჯერ ზედიზედ ჩემს დღეში არ მომიწევია. ეს (ხელს გულზე მიიდებს.) გულისცემას მიჩქარებს. ათასი სიფრთხილის მიუხედავად ნიკოტინი მაინც შეიწოვება (ოხრავს.) მაგრამ რას იზამ.

(დუმილი.) მაგრამ იქნებ თქვენ არ ეწვევით? ბოლოს და ბოლოს, ამას არსებითი მნიშვნელობა არცა აქვს. (სიჩუმე.)

კი, მაგრამ, როგორ დაჯდეთ ისე, რომ ბუნებრივი გამოვიდეს. ახლა, როცა უკვე ავდექი... რომ არ ვაფიქრებინო, თითქოს, მე... როგორ ვთქვა... რომ თითქოს არაქათი გამომეცალა. (ვლადიმირს.) თქვენ, ვგონებ, რალაცა თქვით. (სიჩუმე.) თუ არაფერი გითქვამთ? (სიჩუმე.) ამას მნიშვნელობა არა აქვს. ვნახოთ... (ჩაფიქრდება).

ესტრაგონი. ვწამე. ესეც ასე. ასე არ სჯობს! (ძვლებს ჯიბეში იტენის).

ვლადიმირი. წავიდეთ.

ესტრაგონი. უკვე?

პოცო. ერთ წუთს მოითმინეთ, თუ შეიძლება (ქაჩავს თოკს. ლაკის.) სკამი! (მათრახით ანიშნებს სკამზე. ლაკი სკამს გადმოდგამს.) უფრო ახლოს! საკმარისია! (ისევ ჯდება).

(ლაკი თავის ადგილზევე ბრუნდება და ჩემოდანსა და კალათს იღებს ხელში). აი, ისევ დაჯექი. (ჩიბუხს ხელახლა ტენის).

ვლადიმირი. წავიდეთ.

პოცო. მგონი, მე არ გაგდებთ. რა გეჩქარებათ, დარჩით კიდევ ცოტა ხანს, იქნებ არ ინანოთ.

ესტრაგონი (რალაც სახეირო იგრძნო). ჩვენ არ გვეჩქარება.

პოცო (აბოლებს). პირველს მაინც სულ სხვა გემო აქვს. (ჩიბუხს პირიდან გამოიღებს.) მე მინდა ვთქვა, რომ მეორე ვერაა ის, რაც პირველი. (ისევ პირში იღებს ჩიბუხს.) მაგრამ მაინც სასიამოვნოა.

ვლადიმირი. მე მივდივარ.

პოცო. ჩემი ატანა აღარ შეუძლია. არა, რა თქმა უნდა, დიდი გულკეთილი კაცი არ მეთქმის, მაგრამ ამისთვის ჩხუბი სად გაგონილა. კარგად დაფიქრდით, ნაჩქარევად ნურაფერს მოიმოქმედებთ. ვთქვათ წახვედით ახლა, დღისით, მზისით, რამდენიც არ უნდა ილაპარაკოთ, ახლა მაინც დღეა. (სამიფენი ცას ახედავენ.) კეთილი და პატიოსანი. წახვედით. მერე რა მოჰყვება ამას? (ჩიბუხს პირიდან გამოიღებს და თამბაქოს დაჰყურებს.) ჩამიქრა. (ისევ უკიდებს, აბოლებს.) ვინ შეხვდება გოდეს? გოდეა თუ გოდო. თუ გოდენი. მოკლედ, გესმით, ვისზეც გეუბნებით... იმას, ვისზეც თქვენი მომავალი დამოკიდებული. (დუმილი.) ასეა თუ ისე, უახლოესი მომავალი.

ესტრაგონი. მართალს ამბობს.

ვლადიმირი. მაგას როგორ მიხვდით? საიდან გაიგეთ?

პოცო. ხმა ამოვადებინე, მადლობა ღმერთს. ცოტაც, და დამიმეგობრდება.

ესტრაგონი (ლაკიზე ანიშნებს). იმხელა ტვირთი ხელში რომ უჭირავს, ძირს ვერ დადგამს?

პოცო. გოდოს გაცნობა მეც დიდად მეამება. რაც მეტ ხალხს ვიცნობ, მით ბედნიერი ვარ. ყველაზე უბადრუკი არსებისგანაც კი რალაცას სწავლობ, მდიდრდები, საკუთარ კეთილდღეობასაც უფრო მეტად აფასებ, და აი, თვით თქვენც კი (დაჟინებით, ყურადღებით შესცქერის ხან ერთს, ხან მეორეს, რათა აგრძნობინოს, ორივე მყავხართ მხედველობაში), ვინ იცის, თვით თქვენც კი, იქნებ უკვე რალაც შემძინეთ.

ესტრაგონი. თავის ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამს?

პოცო. პირადად მე გამიკვირდებოდა, რომ დაედგა.

ვლადიმირი. თუ არ ვცდები, თქვენ გეკითხებიან.

პოცო (აღტაცებით). მეკითხებიან? ვინ? რას? (დუმილი.) სულ ახლახან, წუთის წინ, დალაპარაკებას ვერ ბედავდით, შიშით კანკალებდით. „ბატონო“ ასე მომმართავდით. ახლა კი კითხვას კითხვაზე მაყრით. არა, ამას კეთილი ბოლო არ უჩანს.

ვლადიმირი (ესტრაგონს ლაკისკენ მიახედებს). ეგრე მგონია, ის შენ უნდა გისმენდეს.

ესტრაგონი (მივა და ლაკის გარს შემოუფლის). რა თქვი?

ვლადიმირი. მაგან რალაცნაირად ყურები ცქვიტა. მიდი, აბა, ახლა ჰკითხე.

ესტრაგონი. რა ვკითხო?

ვლადიმირი. ეგ შენი ტვირთი რა სულ ხელში გიკავია, ძირს რატომ არ დადგამ-თქო.

ესტრაგონი. მეც ამას არ ვეკითხები ჩემს თავს?

ვლადიმირი. შენს თავს კი არა, მაგასა ჰკითხე.

პოცო (შეშფოთებით და ყურადღებით ისმენს ამ რეპლიკებს, თან შიშობს, მეც რომ

მკითხეს ეს, არ დაავიწყდეთო.) თქვენ მეკითხებით, რატომ არ დადგამს ის თავის ტვირთსო, ყოველ შემთხვევაში, თქვენ ასე უწოდებთ — ტვირთსო, არა?

ვლადიმირი. დიახ, დიახ.

პოცო (ესტრაგონს). თქვენც ასე ფიქრობთ, რომ ნამდვილად ტვირთს უწოდებთ?

ესტრაგონი (ისევ გარშემო ურბენს ლაკის). როგორ საბერველი უწოდებთ ქვინას?

პოცო. ახლავე ყველაფერზე გიპასუხებთ. (ესტრაგონს.) რა ამბავია, მოისვენეთ ერთ წამს, პირდაპირ ნერვებს მიშლით.

ვლადიმირი. მოდი აქ.

ესტრაგონი. რა მოხდა?

ვლადიმირი. მოდი აქ, უნდა ილაპარაკოს. (ერთმანეთს მიკრულები გაუნძრევლად დგანან და ელიან).

პოცო. ძალიან კარგი. ყველა ადგილზეა? ყველა მე მიყურებს? მე მიყურე, შელორო. (ლაკი უყურებს.) ძალიან კარგი. (ჩიბუხს ინახავს. ჯიბიდან პატარა პულვერიზატორს ამოიღებს და ყელს გამოივლებს, შემდეგ პულვერიზატორს ისევ ჯიბეში იღებს. ჩაახველებს, გადმოაფურთხებს, ისევ ამოიღებს პულვერიზატორს, ისევ გამოივლებს ყელს და შემდეგ ინახავს.) მე მზად ვარ. ყველა მისმენს? (მისუდავს ლაკის და თოკს დაქაჩავს.) ახლოს მოიწი! (ლაკი ახლოს მიიწევს.) ვეყოფა! (ლაკი შეჩერდება.) ყველანი მზად ხართ? (სამივეს მოავლებს თვალს, ბოლოს ლაკიზე შეაჩერებს მზერას, თოკს ეწევა.) აბა? (ლაკი თავს ასწევს.) მე ტყუილუბრალო ლაპარაკი არ მიყვარს. ასე. ახლა კი მისმინეთ. (ფიქრობს.)

პოცო. ისე, რომ ვთქვათ, არსებითად, თქვენ მე რა მკითხეთ?

ვლადიმირი. ჩვენ გკითხეთ, რატომ არ...

პოცო (განრისხებული). რატომ მაწყვეტინებთ! (პაუზა. შედარებით მშვიდად.) ყველამ თუ ასე ერთად ვილაპარაკეთ, ვერასოდეს ვერაფერში ვერ შევთანხმდებით. (პაუზა.) მაშ, რაზე ვლაპარაკობდი? (პაუზა. ხმამაღლა.) მართლაც, რაზე ვლაპარაკობდი?

(ვლადიმირი მიმიკით, შესტებით ცდილობს დაემსგავსოს ადამიანს, რომელსაც ხელში მძიმე ტვირთი უკავია. პოცო უყურებს, მაგრამ ვერ მიმხვდარა.)

ესტრაგონი (თავს ძალას ატანს). ტვირთი, ტვირთი! (თითით ლაკიზე ანიშნებს.) რატომ? სულ ხელში ჭერაო. (წელში იკაკვება, დავრდომილი, აქოშინებული კაცის პოზას იღებს.) ძირს დადგმა რატომ არაო? (წელში იმართება და ტვირთმოშორებული კაცივით შლის მხრებს.) რატომ ასე არაო?

პოცო. აბა, მესმის, ადრევე უნდა გეთქვათ. ტვირთს ძირს რად არ დადგამსო, არა? ვცადოთ და გავერკვეთ ამ ამბავში. აქვს ამის უფლება? აქვს. და თუ მაინც არ დგამს, მაშ, ასე სურს. სრულიად მარტივი ამბავია. და, მგონი, გავერკვიეთ კიდევ. მაგრამ რატომ სურს ასე? (პაუზა.) ახლავე მოგახსენებთ, ბატონებო.

ვლადიმირი. ყურადღება!

პოცო. ეს იმიტომ, რომ მე მომაწონოს თავი, რომ არ გავაგდო, ჩემთან დავიტოვო.

ესტრაგონი. რაო?

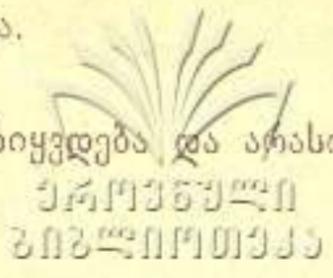
პოცო. იქნებ საკმაოდ ნათლად ვერ გამოვთქვი აზრი. ჩემი გულის მოგებას ცდილობს. რომ მისი თავიდან მოშორება გადავიფიქრო. არა, არც მთლად ვგრევა.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. მაგას ჩემი გაცურება უნდა, მაგრამ არაფერი გამოუვა.

ვლადიმირი. თქვენ გსურთ იგი თავიდან მოიშოროთ?

პოცო. ფიქრობს, თუ კარგ მზიდავად მოვაჩვენებ თავს, გაბრიყვდება და არასოდეს არ დაამითხოვსო.

ესტრაგონი. თქვენ კი გსურთ დაითხოვოთ?

პოცო. ეგ მ'სიდავი კი არაა, ბებური კამეჩია. არაფრად აღარ ვარგა.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. ფიქრობს, თუ დაუღალავ მსახურად მოვაჩვენებ თავს, გული მოუღებება და გადაწყვეტილებას შეიცვლისო. აი მთელი მაგისი უბადრუკი ფილოსოფია. თითქოს შავი მუშები მაკლდეს. (სამივე ლაკის მისჩერებია.) ატლასი იუპიტერის ვაჟიშვილია! (დუმილი.) ესაა სულ, მგონი, გიპასუხეთ კითხვაზე. სხვას ხომ არაფერს შემეკითხებით? (ბულგერიზატორს ჩაჰკირკიტებს.)

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გადაწყვიტეთ?

პოცო. არ დაგავიწყდეთ, რომ თუ არა შემთხვევა, შესაძლოა, მე ვყოფილიყავი მაგის ადგილზე. ყველას თავისი ერგება.

ვლადიმირი. თქვენ მისი თავიდან მოშორება გნებავთ?

პოცო. სრული ჭეშმარიტებაა. მაგრამ მისი გაგდების ნაცვლად, ხომ შემეძლო ასეც მოექცეულიყავი. მე მინდა ვთქვა, იმის ნაცვლად, რომ პანდურის კვრით გამგდო-მეთქი, ჩემი გულკეთილობით წმინდა მაცხოვრის ბაზარზე მიმყავს, სადაც გარკვეულ ფასად ალბათ ვინმეს შევაჩერებ. მაგრამ, თუ სიმართლე გნებავთ, ეგენი ისეთი პირუტყვები არიან, გულითაც რომ ეცადო, თავიდან ვერ მოიშორებ. ადგილზევე უნდა ჩააძაღლო, ყველაზე კარგი ეს იქნება. (ლაკი ტირის).

ესტრაგონი. შეხედე, ტირის.

პოცო. დაურდომილ ძაღლსაც კი მეტი თავმოყვარეობა ექნება. (ცხვირსახოცს აწვდის ესტრაგონს.) მიდით, ანუგემეთ, რაკი ვგრე გეცოდებათ. (ესტრაგონს ვერ გადაუწყვეტია.) მიდით, შეუშრეთ ცრემლი, რომ ისე ხელნაკრავად არ იგრძნოს თავი. (ესტრაგონს მაინც ვერ გადაუწყვეტია.)

ვლადიმირი. მომე, მე შევუშრალე.

(ესტრაგონი არ უთმობს. ერთმანეთს სტაცებენ ცხვირსახოცს და ბავშვებივით ძიძგილაობენ.)

პოცო. ჩქარა, თორემ სადაც არის მორჩება ტირილს. (ესტრაგონი უახლოვდება ლაკის, ცხვირსახოციან ხელს გაიწვდის, რომ ცრემლი მოსწმინდოს. ლაკი კი, რაც ძალი და ღონე აქვს, წვივში წიხლს უთავაზებს. ესტრაგონი სიმწრის კვნესით უკან დაიხვეს, და სცენაზე მოკელანობს.) აბა, ჩემი ცხვირსახოცი!

ესტრაგონი. დამამტვრია ამ პირუტყვმა, ამ ღორმა. (შარვლის ტოტს აიწევს.)

პოცო. ხომ გეუბნებოდით, უცხო ხალხი არ ეპიტნავება-მეთქი.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მიჩვენე რა გიყო. (ესტრაგონი უჩვენებს ფეხს.)

ვლადიმირი (ზიზლით მიუბრუნდება პოცოს). სისხლი მოსდის ფეხიდან.

პოცო. ო, სისხლი კარგი ნიშანია.

ესტრაგონი (ნატკენ ფეხს აქნევს). უკვე ვეღარც ვივლი.

ვლადიმირი (ნაზად). მე აგიყვან და ხელით გატარებ. (პაუზა.) თუ აუცრლეული დარჩა.

პოცო. დამშვიდდა, აღარ ტირის. (ესტრაგონს.) აი თქვენ კი, ერთგვარად, მისი

ადგილი დაიკავეთ, თითქოს შეენაცვლეთ მას. ადამიანის ცრემლები — მუდმივი სიდიდეა. საკმარისია, სადმე ერთი ატირდეს და სხვაგან მეორე დაჩუმდეს. სიცილიც ეგრეთ; (იციინის.) და დროს ნუ დავემდურებით, ავად ნუ მოვიხსენებთ. ეს დრო წინა სხვა დროებზე უფრო დაღუპული არაა. (დუმილი.) ~~მეცნობს~~ ნუ მოვიხსენებთ. (დუმილი.) ნურც ავად, ნურც კარგად ნუ მოვიხსენებთ. (დუმილი.) რაც შეეხება ხალხს, ცხადია, ხალხი მომრავლდა.

ვლადიმირი. სცადე, იქნებ გაიარო. (ესტრაგონი ფეხს დგამს, კოჭლობით გაივლის, ლაკის წინ შეჩერდება, შეაფურთხებს და იმავე ადგილზე ჯდება, სადაც პირველად, ფარდის ახდისას იჯდა.)

პოცო. და ყველა ეს საუცხოო ამბები იცით, ვინ მასწავლა? (პაუზა: ლაკიზე მიუთითებს.) ამან.

ვლადიმირი (ცას შეჰყურებს). თოპ, როდის დაღამდება.

პოცო. ეგ რომ არა, ჩემი ყველა აზრი და გრძნობა ბილწი და უბადრუკი უნდა ყოფილიყო. ეს ჩემი ხელობის ბრალია. თუმცა ახლა ამას რა მნიშვნელობა აქვს!.. ვიცოდი, რომ სათნოება, სილამაზე, ჭეშმარიტება ჩემთვის მიუწვდომელი ცნებებია, და აი მაშინ, ეს დებილი ვიყიდე.

ვლადიმირი (უნებურად ცას თვალს მოაშორებს). დებილი?

პოცო. ეს მთელი სამოცი წლის წინათ იყო (საათს დახედავს.) დიახ, თითქმის სამოცი წლის წინ. (თავმოშწონედ გაიჯგიმება.) და აბა, ვინმე იტყვის ჩემზე ამ ხნისააო? მაგას რომ უყურებთ, მაგასთან შედარებით მართლა ბავშვი ვარ. (დუმილი. ლაკის.) ქუდი მოიძრე!

(ლაკი დგამს კალათს. ქუდს მოიხდის. ხშირი თეთრი თმა ლოყებზე ჩამოეწეწება. ქუდს ილღიაში ამოიჩრის და კვლავ ხელში იღებს კალათს.)

პოცო. ახლა მეც მიყურეთ. (ქუდს იძრობს. თავი ერთიანად გამელოტებია. იხურავს ქუდს.) ხედავთ?

ვლადიმირი. რას ნიშნავს დებილი?

პოცო. რა ციდან ჩამოსულივით მეკითხებით. თქვენ რა, ამ ქვეყანაზე არ დადიხართ? ოდესღაც, მასხარები ჰყავდათ, ახლა დებილები ჰყავთ. ოღონდ, რა თქმა უნდა, იმათ, ვისაც ამის შეძლება მოსდევს.

ვლადიმირი. და ახლა აგდებთ მაგას, ასე ძველსა და ერთგულ მსახურს?

ესტრაგონი. ღორი!

(პოცო სულ უფრო და უფრო ნერვიულობს.)

ვლადიმირი. როცა მთელი წვენი გამოსწოვეთ, ახლა ისვრით გზაზე როგორც (ეძებს სიტყვას), როგორც ბანანის ნაფცქვენს? დამეთანხმეთ, რომ ეს... ეს...

პოცო (კვნესით თავზე იტაცებს ხელს). არა, აღარ შემიძლია... ვეღარ გავუძლებ... რომ იცოდეთ, რას მიშვრება... ვერც კი წარმოიდგენთ... არა, უნდა მომწყდეს თავიდან, (ხელებს იქნევს.) ნამდვილად ჭკუიდან ვიშლები. (თავი უღონოდ ჩამოუვარდება.) აღარ შემიძლია მეტი... აღარ შემიძლია (დუმილი. ყველა პოცოს მისჩერებია. ლაკი კანკალებს.)

ვლადიმირი. რა ჰქნას, მეტი აღარ შეუძლია.

ესტრაგონი. საშინელებაა.

ვლადიმირი. ჭკუიდან იშლება...

ესტრაგონი. აუტანელია.

ვლადიმირი (ლაკის). როგორ ბედავთ, ან როგორ არ გრცხვენიათ? ასეთი

კარგი, კეთილი პატრონი გყავთ... და ასე აწამებთ! ამდენი წლის შემდეგ... არა, მართლა და მართლა...

პოცო (ტირილით). ადრე ისეთი ჭკვიანი იყო... მეხმარებოდა... მართლბდა... ჩემი კეთილი ანგელოზი მეგონა... ახლა რამ გადარია... მკლავს ჰერტცოფერულა

ესტრაგონი (ვლადიმირს). უნდა, რომ მაგის ნაცვლად სხვა მკლავს ვლადიმირი. რა თქვი?

ესტრაგონი. გამაგებინე, უნდა, რომ ეგ გაუშვას და მაგის ადგილზე სხვა აიყვანოს?

ვლადიმირი. არა მგონია.

ესტრაგონი. გკითხოთ.

პოცო (დამშვიდებული). ბატონებო, არც კი ვიცი, გონს ვერ მოვსულვარ, რა დამეშარტა. გთხოვთ მაპატიოთ და ყველაფერი დაივიწყოთ. (კიდევ უფრო აილაგმავს თავს.) აღარც ის მახსოვს, რას ვამბობდი, მაგრამ დარწმუნებული ბრძანდებოდეთ, რაც არ უნდა მეთქვა, წვეთი სიმართლე არ იქნებოდა. (წელში გაიმართება, მკერდში მუჭს იცემს.) განა მე ისეთი კაცი ვჩანვარ, ვინმეს დავეჩაგვრინო? — თავი ვაწვალე ბინო? როგორ გგადრებოთ! (ჯიბეს იჩხრეკს.) ეს ჩიბუხი სადღა დამეკარგა? სად უნდა გამჭრალიყო?

ვლადიმირი. საუცხოო საღამოა.

ესტრაგონი. დაუვიწყარი.

ვლადიმირი. ჯერ სადა ხარ.

ესტრაგონი. კიდევ კარგა ხანს გასტანს.

ვლადიმირი. კარგა ხანს კი არა, ეს-ესაა დაიწყო.

ესტრაგონი. მე და შენ თითქოს სადღაც წარმოდგენას ვესწრებით.

ვლადიმირი. ცირკში.

ესტრაგონი. მიუზიკ-პოლში.

ვლადიმირი. ცირკში.

პოცო. მაინც სად უნდა გამჭრალიყო ჩემი ჩიბუხი?

ესტრაგონი. აი, ნამდვილი შტერი, თავისი საქმუტუნო დაპკარგვია.

(ხმამაღლა იცინის.)

ვლადიმირი. მე ახლავე მოვალ. (კულისებისაკენ მიემართება.)

ესტრაგონი. მანდვეა, დერუფნის ბოლოს, მარცხნივ.

ვლადიმირი. თვალი დაიჭირე, ჩემი ადგილი არავინ დაიკავოს. (გადის.)

პოცო. ჩიბუხი დავკარგე.

ესტრაგონი (სიცილით იჭაჭება). ოჰ, მომკლა, მომკლა სიცილით.

პოცო (თავს მაღლა აიღებს). შემთხვევით თქვენ ხომ არ დაგინახავთ? (უეცრად შეამჩნევს, რომ ვლადიმირი გასულა, გულდაწყვეტილია.) ისე წასულა, არც კი გამომეთხოვა. მაინც რა გულმა უქნა. ნუთუ ვერ მოითმენდა?

ესტრაგონი. სულ არ ითმენდა?

პოცო. არა (პაუზა), თუ ასეა, რა მეთქმის.

ესტრაგონი. აბა, ერთი აქვთ მობრძანდით.

პოცო. რისთვის?

ესტრაგონი. დაინახავთ რისთვის.

პოცო. უნდა ამაყუნოთ?

ესტრაგონი. მალე, მალე, ვეღარ მოუსწრებთ. პოცო დგება და ესტრაგონს უახლოვდება.

ესტრაგონი. ხედავთ?

პოცო. ოპო-პოო!

ესტრაგონი. მორჩა, უკვე გათავდა. (შემოდის ვლადიმირი. გზიდან ჩამოიშორებს ლაკის. პოცოს დასაკვც სკამს ფეხს გაჰკრავს: ნერვიულად ბოლთას სცემს.)

პოცო. უკმაყოფილო ჩანს?

ესტრაგონი (ვლადიმირს). რაც ყველაზე საინტერესო იყო, დღეს ის გამოტოვდა (ვლადიმირი შეჩერდება, ფეხით გადასროლილ სკამს თავის ადგილზე დადგამს და შედარებით დამშვიდებული ისევ წინ და უკან დადის.)

პოცო. მშვიდდება თანდათან. (სცენას მიმოავლებს თვალს.) ირგვლივაც ყველაფერი მშვიდდება. დედამიწასაც უდიდესი სიმშვიდე ეუფლება. მისმინეთ! (ხელს შემართავს.) პანს სძინავს.

ვლადიმირი (შეჩერდება). როდის დადამდება, ბოლოს და ბოლოს. (სამიჯვნი ცას უყურებენ.)

პოცო. დადამებამდე აქ უნდა დარჩეთ?

ესტრაგონი. საქმე ისაა, რომ... ხომ მოგეხსენებათ...

პოცო. რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა, ცხადია... მეც თქვენს ადგილზე, იმას რომ ველოდებოდე. გოდენია თუ გოდე, თუ გოდო, მოკლედ, გესმით ვიზუც გეუბნებით, მეც ალბათ გვიან დამემდე ფეხს არ მოვიცვლიდი. (დასაკვც სკამს დაჰყურებს.) ძალიან მინდა დავჯდე, და ვერ კი მომიხერხებია.

ესტრაგონი. იქნებ გიშველოთ?

პოცო. შესაძლოა; ოღონდ თუ მთხოვთ.

ესტრაგონი. გთხოვთ? რას?

პოცო. თუ მთხოვთ, დაბრძანდითო.

ესტრაგონი. და ეს გიშველით?

პოცო. ვფიქრობ, მიშველის.

ესტრაგონი. დიდი სიამოვნებით. აბა, მაშ! კეთილ ინებეთ, ბატონო, დაბრძანდით, გთხოვთ.

პოცო. არაფერი მიჭირს, გეთაყვა. ნუ წუხდებით, არ ღირს. (პაუზა. ხმადაბლა.) კიდევ მთხოვეთ.

ესტრაგონი. აბა, ფეხზე როგორ უნდა იდგეთ, ასე შეიძლება გაცვივდეთ კიდევ.

პოცო. შეიძლება გაცვივდე?

ესტრაგონი. უკმაყოფილოდ.

პოცო. თქვენ მართალი ხართ, დაჯდები. (ჯდება.) გმადლობთ, ჩემო კარგო. ესეც ასე. აი, მეც დავჯექი. (საათს დაჰყურებს.) ოღონდ კი არ დამაგვიანდეს. უნდა მივუსწრო.

ვლადიმირი. დრო კი გაქვავდა.

პოცო (ყურთან მიაქვს საათი). ეგ არ დაიჯეროთ, ჩემო ბატონო, ეგ არ იფიქროთ, ყველაფერი დაიჯერეთ და ეგ კი არა.

ესტრაგონი (პოცოს). მაგას დღეს ყველაფერი უკუღმართად და შავად ეჩვენება.

პოცო. ყველაფერი, ცის გარდა. (იცინის, ხაკუთარი ენამახვილობით კმაყოფილია.) მოთმინება, მოთმინება უნდა იქონიოთ. ისე კი, ახლა ვრწმუნდები, აქაურები

არ უნდა იყოთ, რაკი არ გცოდნიათ, როგორ ბინდდება აქ, ჩვენში. ვინდათ გიამბოთ? (დუმან. ესტრაგონი და ვლადიმირი ისევ ჩაპკირკიტებენ ერთი თავის ფეხსაცმელს, მეორე — ქუდს. ლაკის ქუდი გადასძვრა და წიწაზე დაუვარდა, მაგრამ ამას ვერ ამჩნევს.)

მინდა რამით გასიამოვნოთ. (ჯიბიდან პულეერიზატორს ამოღებს და მასობის ისსურებს.) გთხოვთ, წამით ყურადღება მომაპყროთ.

(ესტრაგონი და ვლადიმირი მაინც თავ-თავისი საქმით გართულან, ლაკის თითქმის სძინავს. პოცო მათრახს გაატკაცუნებს, მაგრამ ტკაცანის ხმა სუსტად, ძლივს გაისმის.) ამ მათრახს რაღა დაუმართა? (დგება, და ძლიერად დაიქნევს მათრახს. ტკაცანი უფრო მკვეთრად ისმის. ლაკი შეკრთება. ესტრაგონსა და ვლადიმირს ხელიდან უვარდებათ ერთს ფეხსაცმელი, მეორეს — ქუდი. პოცო განზე გადაისვრის მათრახს.) სულ აღარ ვარგა ეს მათრახი. (გადახედავს თავის აუდიტორიას.) რას ვამბობდი წელან?

ვლადიმირი. წავედეთ.

ესტრაგონი. ფეხზე რატომ დგახართ, ეგრე შეიძლება გაცივდეთ კიდევ.

პოცო. მართალი ხართ. (ჯდება. ესტრაგონს.) რა გქვიათ?

ესტრაგონი. კატულუსი.

პოცო (ვერ გაიგონა). აჰა, დიას; აი, შედამდა კიდევ. (თავს აიღებს.) რა მოხდა, ბოლოს და ბოლოს, მომაქციეთ ერთ წამს ყურადღება, თორემ როდემდე უნდა ვილაპარაკო ასე. (ცას უყურებს.) ახედეთ. (ყველანი ცას ახედავენ. ლაკის გარდა, რომელიც ისევ თვლემს. პოცო, როგორც კი შენიშნავს ამას, დაქაჩავს თოკს.) ახედავ თუ არა ცას, პირუტყვო. (ლაკი ცას ახედავს.) გეყოფათ, საკმარისია. (ყველა თავს დახრის.) რა არის მასში არაჩვეულებრივი, იმ ცაში? უფერულია, ნათელი, როგორც ყველგან ცა, ამ დროს. (პაუზა.) ამ განედებში. (პაუზა.)

კარგ ამინდში. (პათეტიურ-ლირიული ტონით.) ერთი საათის (დახედავს საათს და ჩვეულებრივი ტონით განაგრძობს), ან დაახლოებით ერთი საათის წინ (ისევ ლირიული ტონით), მას შემდეგ, რაც (შეყოვნდება, კვლავ ჩვეულებრივი ტონით), ასე, ვთქვათ, დილით ათი საათიდან (ამაღლებული განწყობილებით), განუწყვეტლად მეწამული და თეთრი სხივების ჩქერალს გვადვრიდა, ცამ თანდათან დაკარგა ბრწყინვალება, ფითრდებოდა, იცრიცებოდა. (ხელების მოძრაობას ააყოლებს, შემდეგ თანდათან დაუსვენებს ხელებს.) მკრთალდებოდა, შემდეგ სულ უფრო მეტად, სულ უფრო და უფრო მეტად, ვიდრე — ჭახ! — ყველაფერი არ გათავდა. და იქმნა ცა უძრავი და ქუფრი! მაგრამ (დამრიგებლური ტონით, ხელს შემართავს), მდუმარებისა და სიმშვიდის ამ საფარველს მღიმა მოგელავს ღამე, და სადაცაა იგი თავს დაგვაცხრება — ჭოპ! — აი ასე! (დაცხრება, ჩვეულებრივი ტონით.) სწორედ იმ წამში, როცა ყველაზე ნაკლებად ული. აი, როგორ ხდება ეს ყველაფერი ამ თახსირ დედამიწაზე. (ხანგრძლივი სიჩუმე.)

ესტრაგონი. და რაკი ეს იცი...

ვლადიმირი. ცოტა მოთმინებაც უნდა იქონიო.

ესტრაგონი. იცი, რასაც უნდა ელოდე.

ვლადიმირი. და არც საწუხარია რამე.

ესტრაგონი. მარტო უნდა იჯდე და ელოდე.

- ვლადიმირი. მაგას შეჩვეულები ვართ. (ძირს დაგარდნილ ქუდს აიღებს, დახედავს, დაფერთხავს, ისურავს.)
- პოცო. აბა, რას იტყვით, როგორი იყო ჩემი გამოსვლა? (ესტრაგონი და ვლადიმირი შეჰყურებენ პოცოს, ვერაფერი გაუგიათ.) კარგი იყო თუ არა? თუ ისე? თუ არაფრად არ ვარგოდა?
- ვლადიმირი (ვლადიმირი პირველი მიხვდება). ო, შესანიშნავი იყო, ძალიან, ძალიან კარგი.
- პოცო (ესტრაგონს). თქვენ, ბატონო, თქვენ რაღას ფიქრობთ?
- ესტრაგონი. (ინგლისური აქცენტით). ო, შესანიშნავი იყო, ძალიან, ძალიან, კარგი.
- პოცო. (გულმხურვალედ). გმადლობთ, ბატონებო, გმადლობთ. მე ისე მჭირდება მხარდაჭერა... (დაფიქრდება.) მაგრამ ბოლოს მაინც, ცოტა მივაფუჩეჩე. თქვენ ვერ შენიშნეთ?
- ვლადიმირი. შესაძლოა, მართლაც იყო ოდნავ, რაღაც, მაგრამ სულ ცოტათი, სულ უმნიშვნელოდ.
- ესტრაგონი. მე ვიფიქრე საგანგებოდ აკეთებს-მეთქი.
- პოცო. საქმე ისაა, რომ ცუდი მეხსიერება მაქვს. (დუმილი.)
- ესტრაგონი. ჯერჯერობით ისეთი არაფერი ხდება.
- პოცო (გულდაწყვეტილია). ნოგწყინდათ?
- ესტრაგონი. (ირონიით). ცოტ-ცოტა.
- ვლადიმირი. პო, ზოგჯერ უფრო მოგვილხენია ხოლმე. (ხმას არ იღებენ. პოცო თავს ებრძვის.)
- პოცო. ბატონებო, თქვენ მე დამაფასეთ... (არჩევს სიტყვას.) ღირსსაკადრისად.
- ესტრაგონი. როგორ გეკადრებათ!
- ვლადიმირი. რა სათქმელია!
- პოცო. დიახ, დიახ, თქვენ მე სწორად მომექცეცით, და ამიტომ, საკუთარ თავს ვეკითხები, ხომ არ შემიძლია მეც, ჩემი მხრივ, რამე გავაკეთო ამ ხალხისთვის, ასე რომ მოუწყენიათ-მეთქი.
- ესტრაგონი. ახლა ოც ფრანკსაც დიდი მნიშვნელობა ექნებოდა ჩვენთვის.
- ვლადიმირი. მათხოვრები არ ვართ ჩვენ.
- პოცო. ჩემს თავს ვეკითხები, რა შემიძლია გავაკეთო, რომ ასე არ მოიწყინონ-მეთქი. ძვლები იყო და არ დავუზოგე, ვუამბე ამ მთისა, იმ მთისა, როგორ ბინდდება ისიც განვუმარტე; მაგრამ ეს ისე, თავისთავად, ამაზე არ შეგჩერდები, და, საკმარისი კია-მეთქი, ეს, რაც გამიკეთებია ამ ხალხისთვის? აი რაზე ვიმტვრევ თავს.
- ესტრაგონი. ასე სუც საკმარისი იქნებოდა.
- ვლადიმირი (ესტრაგონს, გაცეცხლებული). ხმა გაიკმინდე, გესმის?
- პოცო. კმარა კი ეს? რა თქმა უნდა კმარა. მაგრამ მე დიდსულოვანი ვარ. ბუნებას ასეთი გავუჩენივარ დღესდღეობით, და მით უარესი ჩემთვის. (თოვს დაქაჩავს. ლაკი მას შეაჩერდება.) და რომ ცხოვრებაში დავიტანჯები, ესეც ცხადია. (არ წამომდგარა, სკამიდან გადმოიხრება და მათრახს აიღებს.) მითხარით, რა გსურთ კიდევ, ვუთხრა, რომ იცევოს, თუ ვამღერო, თუ რამე წავაკითხო, თუ ვუთხრა, იაზროვნე, იფიქრე-მეთქი?
- ესტრაგონი. და ეგ ვინ, ეგ ყველაფერი?

პოცო. ვინ? თქვენც კარგები ჩანხართ. ვინ იქნება?

ვლადიმირი (ლაკის მიხედვას). ეგ აზროვნებს? ფიქრი შეუძლია?

პოცო. რა თქმა უნდა. ხმამაღლა. ერთ დროს გვარიანადაც ფიქრობდა. საათობით შემეძლო მესმინა... ახლა კი... (შეკრთება.) ახლა, მით უმეტეს ჩემთვის. მაშ, თქვენ მაგისი ფიქრის მოსმენა გსურთ.

ესტრაგონი. ცეკვა უფრო მხიარული იქნებოდა. გავერთობოდით.

პოცო. აუცილებელი არაა.

ესტრაგონი. ერთი მითხარი, დიდი, ეს უფრო სამხიარულო არ იქნება?

ვლადიმირი. ძალიან მაინტერესებს, როგორ ფიქრობს.

ესტრაგონი. იქნებ ჯერ ეცეკვა და მერე ეფიქრა? თუ ორივე ერთად მეტიმეტი მოუვა?

ვლადიმირი (პოცოს). მართლაც, ეგრე არ მოხერხდება?

პოცო. რატომაც არა, ადვილი სამსახურია. გარდა ამისა, ეს ნორმალური თანმიმდევრობაა (ჩაიციინებს.)

ვლადიმირი. მაშ, თუ ასეა, იცეკვოს.
(სიჩუმე.)

პოცო (ლაკის). გაიგონე?

ესტრაგონი. უარს არასოდეს არაფერზე არ ამბობს?

პოცო. ახლავე ყველაფერს აგინხნით. (ლაკის.) იცეკვე, მძორო. (ლაკი დადგამს ჩემოდანს და კალათს, წინ გამოდის და პოცოსკენ შეტრიალდება. ესტრაგონი აღგება, რომ უკეთ დაინახოს. ლაკი ცეკვავს. გაჩერდება.)

ესტრაგონი. სულ ეგ არი?

პოცო. კიდევ იცეკვე. (ლაკი იმავე მოძრაობებს გაიმეორებს. ჩერდება.)

ესტრაგონი. მეც არ შეგონა. ეგრე ხომ მეც ვიცეკვებ (ბაძავს ლაკის. კინალამ ზღართანს მოადუნს.) ერთი-ორი რომ წავივარჯიშო.

ვლადიმირი. დაიღალა ალბათ.

პოცო. ერთ დროს ეგ ფარანდოლას, ალმეს, კადრილს, ჟიგას, ფანდანგოსა და ეკოსუსაც კი ცეკვავდა. სიხარულით კუნტრუშობდა ხოლმე. ახლა მაგის მეტი აღარაფერი შეუძლია. იცით, მაგ ცეკვას ახლა რას ეძახის?

ესტრაგონი. განტევების ვაცის სასიკვდილოდ გაბრძოლებას.

ვლადიმირი. კიბოიანი ბერიკაცის სიკვდილს.

პოცო. მახეში გაბმას. ეგრე ამბობს, ორივე ფეხებით გავიხლართო.

ვლადიმირი (ტანით ლაკის მოძრაობას იმეორებს. დიდი ესთეტიკის მიხრა-მოხრა აქვს.) ამაში მართლაც არის რაღაც... (ლაკი თავისი ბარგისკენ მიიწევს.)

პოცო (თითქოს ცხენს ეწვეათ). დრრრ... (ლაკი ადგილზე გაქვავდება.)

ესტრაგონი. არაფერზე უარს არ ეუბნება.

პოცო. ახლავე აგინხნით, რატომ (ჯიბეში რაღაცას ეძებს.). მოითმინეთ. (ეძებს.) სად დამეკარგა? (ისევ ეძებს.) ვეღარაფერი გამიგია, რა ხდება. (თავს აიღებს, გაოცებისაგან რეტდასხმულსა ჰგავს. მომაკვდავის ხმით.) პულგერიზატორი დავკარგე.

ესტრაგონი (მომაკვდავის ხმით). მარცხენა ფილტვით ძლივს ვსუნთქავ. (ყრუდ ახველებს, შემდეგ უეცრად დაიქუხებს.) სამაგიეროდ მარჯვენას — ნაკლი არ მოეძებნება.

პოცო (ჩვეულებრივი ხმით). მით უარესი, მაგრამ როგორმე იოლას გავალ. წელან

რაზე ვლაპარაკობდი? (ფიქრობს.) მოითმინეთ (ფიქრობს.) რა შემართება.
(თავს ასწევს.) მომეხმარეთ მაინც.

ესტრაგონი. ახლავე, ახლავე გავიხსენებ.

ვლადიმირი. მეც, მეც, ახლავე.

პოცო. ერთი წუთით! (სამივე ერთდროულად მოიძრობს ქუდს, ხელუბნობს.)
მიიჭერენ და მესხიერებას დაბავენ. კარგა ხანს დუმან.)

ესტრაგონი (გახარებული). მივაგენი.

ვლადიმირი. გაიხსენა.

პოცო (მოუთმენლად). თქვით, რაღას უყურებთ.

ესტრაგონი. თავის ტვირთს რატომ ძირს არ დადგამსო.

ვლადიმირი. შენც ერთი, რაღაცას სხვას ამბობდა.

პოცო. ნამდვილად?

ვლადიმირი. ეგ აკი უკვე აგვიხსენით.

პოცო. აგვიხსენით? მე?

ვლადიმირი. თანაც უკვე დაუდგამს ძირს, და მაგაზე რაღად ვილაპარაკებდით?

ესტრაგონი (ესტრაგონი მიხედავს ლაკის). მართლა დაუდგამს. ვითომ რა გა-
მოიგონა?

ვლადიმირი. პოდა, რაკი დაუდგამს, როგორღა ვილაპარაკებდით, ხელში რად
უჭირავსო.

პოცო. საღი მსჯელობაა.

ესტრაგონი. მაინც რა მოიფიქრა, რისთვის დადგამდა?

პოცო. საქმეც ეგაა. რისთვის?

ვლადიმირი. უნდა ეცეკვა.

ესტრაგონი. უნდა ეცეკვა.

პოცო. სწორია. (დუმილი.)

ესტრაგონი. არაფერი არ ხდება. არავინ მიდის, არავინ მოდის. ეს საშინელებაა.

ვლადიმირი (პოცოს). უთხარით იმას, იფიქრე-თქო.

პოცო. თავისი ქუდი მიაწოდეთ.

ვლადიმირი. ქუდი?

პოცო. პო, უქუდოდ ვერ ფიქრობს.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მიაწოდეთ თავისი ქუდი.

ესტრაგონი. მე მიაწოდო? მაგან რომ მე საქმე დამმართა!..

არასდიდებით!

ვლადიმირი. მე მივაწვდი ახლავე. (ადგილიდან არ იძვრის.)

ესტრაგონი. თვითონ მოვიდეს და აიღოს.

პოცო. უმჯობესი იქნება თუ ვინმე მიაწვდის.

ვლადიმირი. მე მივაწვდი ახლავე (იღებს ქუდს, ლაკისგან მოშორებით ჩერდება
და აწვდის. ლაკი უძრავად დგას.)

პოცო. თავზე უნდა დაახუროთ.

ესტრაგონი (პოცოს). უთხარით, მიდი და შენ თვითონ გამთართვი-თქო.

პოცო. უმჯობესი იქნება თუ თავზე დაახურავთ.

ვლადიმირი. ახლავე დავახურავ. (ფრთხილად გარს შემოუვლის ლაკის, ფეხაკ-
რეფით ზურგიდან მიეპარება, დაახურავს ქუდს და მყისვე გაერიდება. ლაკი
უძრავად დგას.)

ქართული
ხელნაწილები

ესტრაგონი. რაღას უყურებს?

პოცო. განზე გადაექით. (ესტრაგონი და ვლადიმირი მოშორებით დადგებიან პოცო თოკს მოჭიმავს, ლაკი მიაჩერდება პოცოს.) აბა, დაიწყე ფიქრი, ღირსი. (ლაკი ზა. ლაკი იწყებს ცეკვას.) დებილო! (ლაკი ჩერდება.) აქეთ უყურებ? (ლაკი მიდის პოცოსკენ.) გეყოფა! (ლაკი ჩერდება.) იფიქრე ახლანაშენი!

ლაკი. მეორე მხრივ, რაც შეეხება...

პოცო. მოიცა! (ლაკი ჩუმდება.) უკან დაიხიე! (ლაკი უკან იხევს.) კმარა! (ლაკი შეჩერდება.) შემობრუნდი! (ლაკი საზოგადოებისკენ მიბრუნდება.) იფიქრე!

ლაკი. ენიჭა არსებობა პირადად ღმერთს ისეთი როგორიც როგორადაც იგი წარმოდგენილია პუანსონისა და ვატმანის ახლახან გამოქვეყნებულ საზოგადოებრივ შრომებში ვივივითარცა თეთრწვერასი გარე დროისა სრბოლისა ზე მდგარისა თავისი ღვთიური აბათიის აფაზიის ღვთიური ატაქსიის შწვერვალადან ვუყვარვართ ყველა გარდა ვისი ჯერეთ უცნობია მაგრამ დრო გამოაჩენს და ითმენს ციური მირანდას მსგავსად რომელიც გვენის სახმილით იწვის რისთვის არავინ იცის მაგრამ დრო გამოაჩენს ცეცხლსა გვენისასა სადაცა არს აღმური და საღმობა რაჟამს განივრცოს ცეცხლოვანი ლავა და ლადარი უკეთუ ვინ დაეჭვდეს რისხვით მოუბრუნდეს ცარგვალი და მოექცეს ჯოჯოხეთად ლურჯი კამარა სადაც ჯერეთ კიდევ დროდადრო სუფევს მყუდროება და სიმშვიდე და სიმშვიდე და ხანგამოშვებით არც თუ მუდამ სიმშვიდე ზოგჯერ მიუხედავად ამისა ყველასთვის ძვირფასი მაგრამ ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ და რაც უფრო ჩქარა მეორე მხრივ ჯერ დაუმთავრებელი შრომების შედეგად ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ ჯერჯერობით დაუმთავრებულ მაგრამ ბერნში ანტროპოპოპოპოპოტრიის აკააკადემიის მიერ დაფნის გვირგვინით შემკობილ შრომებში ტესტიუმ და კონარმა ზუსტად დაასაბუთეს ადამიანთა დაუთრებისათვის ჩვეული შესაძლებელი შეცდომებით ტესტიუსა და კონარის დაუმთავრებელი შრომების მიხედვით დამტკიცებულია დამტკიცებულია ცეცხლია რომ გამომდინარე თუმცა ნუ ვიწინასწარმეტყველებთ რატომაა რომ ერთი სიტყვით ჯერ კიდევ უცნობია პუანსონისა და ვატმანის საზოგადოებრივი ცდების რეზულტატის მიხედვით იმის გამო რომ ფარტოვისა და ბელშერის შრომები დაუმთავრებელი დარჩა უცნობი მიზეზებით ტესტიუმ და კონარმაც ვერ დაამთავრეს ერთი სიტყვით უკუაზრის საპირისპიროდ ადამიანი ბრესში ტესტიუსა და კონარის მიხედვით ესე იგი ადამიანი მიუხედავად ყველაფრისა თრიოდ სიტყვით მოთხოვნილების ზრდას პლიუს დაკმაყოფილება ჩიავდება და ილევა ერთობლივად ერთდროულად სიტყვამ მოიტანა და გამოუცნობი მიზეზების გამო მიუხედავად სპორტის განვითარებისა და აყვავებისა როგორცაა ტენისი მართონი და ფეხბურთი საზაფხულო სპორტი წყალსპორტი ჯირითი პოსტულატი პრედიკატი მოტოსპორტი ციგურები ყინულზე ასფალტზე ხტომა და ფრენოსნობა და პინგ-პონგი ზამთრის სპორტი საზაფხულო სპორტი და საშემოდგომო საშემოდგომო და ტენისი თივაზე ჭაფზე თიხაზე და პოკეი წყალზე მიწაზე ატმოსფეროში შემცველები პენიცილინი და ფოსფატი ერთი სიტყვით მოკლედ არავინ იცის რატომ ვიმეორებ კვლავ ერთობლივად დაკავშირებით ჩიავდება უძღურდება ილევა მიუხედავად ვიმეორებ ტენისისა ფრენოსნობისა ტენისისა გოლფისა დაწყებული მე-9-დან და მე-18-ე კბილის ბუდემდე ტენისისა ყინულზე რატომ თრიოდ სიტყვით უცნობია სენასა და უაზაზე მარნაზე მარნაზე სენაზე სენასა

და უაზარე ყველგან ერთობლივად დაკავშირებით ჩაჩანაკდება იფიტება მარ-
ნაზე სენაზე ესე იგი ერთი სიტყვით დანაკლისი ვოლტერის ხიკედლიდან
სუფთა დანაკარგია სულზე ორი დიუმი ხუთი ლიტრი დაახლოებით რომ გაზვ-
საზღვროთ მოლიანად და საშუალოდ სულზე ციფრებს ვამრგვავებ უფროსნი
თავიდან ფეხებამდე შიშველზე რატომ კაცმა არ იცის და უფროსნი
ლობა არა აქვს რატომ და ერთი სიტყვით მოკლედ რომ მოვჭრათ ფაქტი ფაქ-
ტია და ეს უმთავრესია სხვათა შორის მეორე მხრივ უეჭველად მეტად მნიშვნე-
ლოვანია რომ გამომდინარე რომ გამომდინარე თავმინებებული ცდებისაგან
შტეინვეგისა პეტერმანისაგან გამომდინარე გაცილებით უფრო მეტად მნიშვნე-
ლოვანია რომ შტეინვეგისა და პეტერმანის თვალსაზრისით ესე იგი მაშასა-
დამე თავმინებებული ცდების მიხედვით მთასა და ბარში ზღვებისა და ტბების
სანაპიროებზე და დამდნარი ალი ცეცხლისა ჰაერი ერთია და მიწა ესე იგი
ჰაერი მიწა ოდეს დაისადგურებს სუსხი გამთოში ყინული ნუფხვა და უკუნი
ჰაერი მიწა და ლოდთა გოდება და მოთქმა ამქვეყნიური ტეხერა და ყინული
უზომო გადაიქცევა გადაიქცევა ვაგლას ერა მათი გადადგება თავისი მეშვიდე
ასწლეულის დასაწყისში მიწა ატმოსფერო ზღვა მიწა ლოდთა გოდება
და უფსკერო სიღრმეებში ყოვლის მომცველი სიცივე დაისადგურებს ზღვაზე
ხმელეთზე ხმელეთზე ეთერში ერთი სიტყვით მოკლედ რომ ვთქვათ მიუხედა-
ვად ტენისისა ფაქტი ფაქტია და ვაგლას ბოლოს უსათუოდ თუმცა ნუ ვიწინას-
წარმეტყველებთ რატომ არავინ იცის ვიმეორებ კვლავ ლოდთა მოთქმად ერ-
თობლივად ერთდროულად თავი იფიტება იფიტება იფიტება ყველგან მიუხე-
დავად ტენისისა თეთრწვერასი აღმურისა ცრემლებისა ვაგლას და სიმშვიდე
და სიმშვიდე და მდუმარება ცისფერ ლოდების მიუხედავად ტენისისა და თავი
და თავი და თავი ლამანში დაუმთავრებულ შრომათა დუმილში დაუმთავრებულ...
(ჩხუბი, აყალმაყალი. ზედახორა. ლაკის უკანასკნელი ზღუქუნი.)

პოცო. ქუდი მიაწოდეთ! (ვლადიმირი ქუდს მოიხდის. ლაკი ჩუმდება და ეცემა. ხან-
გრძლივი სიჩუმე. აქოშინებული გამარჯვებული მოჭიდავენი სულს ითქვამენ.)

ესტრაგონი. ჯავრი არ ამოვიყარე!

ვლადიმირი (ლაკის ქუდს ათვალთვრებს, შიგ იყურება).

პოცო. აქ მომეცით! (ვლადიმირს ხელიდან გამოგლეჯს ქუდს, მიწას დაანარცხებს
და ფეხით გათულავს.) სამუდამოდ დაეკარგება ფიქრის უნარი.

ვლადიმირი. სიარულს თუ მაინც შეძლებს?

პოცო. ვერ ივლის და, ხოხვით წამომყვება. (ფეხს წაჰკრავს.) აეთრიე, მძორო!

ესტრაგონი. ხომ არ მოკვდა!

ვლადიმირი. მოკლავთ თქვენ მაგას.

პოცო. აეთრიე-მეთქი, შე ღორო. (თოკს ეწევა. ესტრაგონს და ვლადიმირს.) მო-
მეხმარეთ!

ესტრაგონი. როგორ?

პოცო. ეს ლეში ამაწვეინეთ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი ეწევიან ლაკის. წამთაყე-
ნებენ. ერთ-ორ წამს ხელს აშველებენ, შემდეგ შეუშვებენ. ლაკი ეცემა.)

ესტრაგონი. განგებ ეცემა.

პოცო. რომ ააყენებთ, ერთხანს ხელიც უნდა შეამშველოთ. აბა, ააყენეთ, რაღას
უყურებთ.

ესტრაგონი. ეშმაკსაც წაუღია!

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ერთხელაც ვცადოთ.

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. არა, ვინ ვგონივართ ჩვენ მაგას. (ლაკის ასწევენ და ძალიანძალად ფეხზე დააყენებენ.)

პ ო ც ო. ხელი არ გაუშვათ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი აქეთ-იქნებ (ჩრდეთ-სამხრეთ) ნუ ირყევიან. (პოცო მიდის, იღებს ჩემოდანს და კალათს და ლაკის — ჭანჭახს.) მაგრად დაიჭირეთ. (პოცო ლაკის ჩემოდნის სახელურზე ჩააკიდებინებს ხელს. ჩემოდანი წამსვე ძირს ვარდება.) ხელი არ გაუშვათ. (იგი კვლავ ცდილობს დააჭერინოს ლაკის ჩემოდანი. სიმძიმის ჩვეული შეგრძნება ლაკის აიძულებს ხელი მოუჭიროს სახელურს და ამას თანდათანობით გრძნობაზე მოჰყავს იგი.) ხელი არ გაუშვათ, არ გაუშვათ ხელი. (ახლა კალათზე იმეორებს იგივეს.) აი, ახლა კი გაუშვით. (ესტრაგონი და ვლადიმირი ლაკის ჩამოეცლებიან. ლაკი ბარბაცებს, სადაცაა დაეცემა, მუხლები ეკეცება, მაგრამ თავს შეიკავებს და დგას. ხელში ჩემოდანი და კალათი უკავია. პოცო უკან დაიხევს, მათრახს ატაკაცუნებს.) აბა, გადადგი ნაბიჯი! (ლაკი ადგილიდან იძვრის.) უკან! (ლაკი იხევს უკან.) შემობრუნდი! (ლაკი შემობრუნდება.) ასე, ყველაფერი რიგზეა, უკვე შეძლებს სიარულს. (ესტრაგონს და ვლადიმირს მიუბრუნდება.) ბატონებო. მადლობას მოგახსენებთ და ნება მიბოძეთ (ჯიბეში რალაცას ეძებს), გისურვოთ (ეძებს), გისურვოთ... კი, მაგრამ საათი სადა მაქვს... (ეძებს.) არა, მართლა და მართლა... (ნირწამხდარი თავს აიღებს.) ორმაგი გუმბათი ჰქონდა, წამმწომიც... ბატონებო, პაპაჩემის სახსოვარია, (ეძებს.) იქნება, აქვე სადმე ამომივარდა. (იხრება და ეძებს მიწაზე. ვლადიმირი და ესტრაგონიც ეძებენ. პოცო დაფლუთილ ქუდს გაჰკრავს ფეხს.) რას ჰგავს ეს, ბოლოს და ბოლოს.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. იქნებ ქისაში გაქვთ, ქამარზე.

პ ო ც ო. მოითმინეთ. (წელში ორად იკეცება, ცდილობს მუცელზე ყური მიიღოს, სმენას ძაბავს.) არაფერი მესმის. (ხელით ანიშნებს, მომიახლოვდითო.) აბა, ერთი თქვენ სცადეთ. (ესტრაგონი და ვლადიმირი უახლოვდებიან, იკუზებიან. ზედ მუცელზე ადებენ ყურს. პაუზა.) მანდ რომ იყოს, წიკწიკს გავიგონებდით.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჩუ! (ყველა ყურს მიუგდებს.)

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. რალაც ფუთქავს.

პ ო ც ო. სად?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მანდ გულია.

პ ო ც ო (გულდაწყვეტილი). ეშმაკსაც წაუღია.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჩუმად! (ყურს უგდებენ.)

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. იქნებ გაჩერებულია საათი. (წელში სწორდება.)

პ ო ც ო. რომელი ყარხართ ასე?

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. ამას პირი უყარს, მე კი — ფეხები.

პ ო ც ო. წავედი მე.

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. საათი?

პ ო ც ო. კოშკში თუ დამრჩებოდა.

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. აბა, მაშ, მშვიდობით ბრძანდებოდეთ.

პ ო ც ო. მშვიდობით.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მშვიდობით.

ეს ტ რ ა გ ო ნ ი. მშვიდობით. (დუმილი. არაფერ ადგილიდან არ იძვრის.)

- ვლადიმირი. მშვიდობით.
- პოცო. მშვიდობით.
- ესტრაგონი. მშვიდობით. (დუმილი.)
- პოცო. და მადლობელი ვარ.
- ვლადიმირი. პირიქით, ჩვენა ვართ მადლობელი.
- პოცო. როგორ გეკადრებათ.
- ესტრაგონი. რა თქმა უნდა.
- პოცო. კარგი ერთი.
- ვლადიმირი. რა თქმა უნდა.
- ესტრაგონი. რასაკვირველია. (დუმილი.)
- პოცო. მგონი, მიჭირს კიდევ წასვლა. (ყოყმანობს.)
- ესტრაგონი. ასეა ცხოვრება. (პოცო მობრუნდება, მიდის ლაკისთან კულისებში, თანდათანობით მიუშვებს თოკს.)
- ვლადიმირი. მგონი, გეშლებათ და საწინააღმდეგო მხარეს მიდიხართ.
- პოცო. არა, სტარტს ავიღებ და გამოვექანები. (ბოლომდე გამოუშვებს თოკს, ჩერდება კულისებში, მოტრიალდება და ყვირის.) გზიდან ჩამომეცალეთ! (ესტრაგონი და ვლადიმირი განზე გადგებიან. სცენის სიღრმიდან უყურებენ პოცოს, რომელიც მათრახს ატკაცუნებს.) აბა, გასწი! (ლაკი არ იძვრის.)
- ესტრაგონი. გასწი!
- ვლადიმირი. გასწი! (პოცო მათრახს ატკაცუნებს. ლაკი ნაბიჯს გადადგამს).
- პოცო. ცოცხლად! (პოცო გამოდის კულისებიდან, ლაკის კვალდაკვალ გადაჭრის სცენას. ვლადიმირი და ესტრაგონი ქუდებს იხდიან, უქნევენ. ლაკი თვალს მიუფარება. პოცო მას თოკის ქაჩვითა და მათრახის ტკაცუნით წინ მიუერეკება.) აბა, ცოცხლად, ცოცხლად! (მაგრამ სანამ საბოლოოდ მიუფარებოდეს თვალს, პოცო ჩერდება და ვლადიმირისა და ესტრაგონისაკენ მობრუნდება. თოკი იჭიმება, ისმის, როგორ მოადუნს ლაკი ბრაგვანს მიწაზე.) მშვიდობით.
- ვლადიმირი }
ესტრაგონი } (ხელს უქნევენ). მშვიდობით.
- პოცო. აეთრიე! შე ღორო! (ისმის ლაკის ხვნეშა.) აჩუ! გასწი! მშვიდობით! ნაბიჯს აუჩქარე მძორო, სწრაფად-მეთქი! მშვიდობით! (დუმილი.)
- ვლადიმირი. აი, როგორც იქნა, დროც გავიდა.
- ესტრაგონი. ისედაც გავიდოდა.
- ვლადიმირი. პო, მაგრამ ასე სწრაფად არა. (პაუზა.)
- ესტრაგონი. ახლა როგორღა მოვიქცეთ?
- ვლადიმირი. არ ვიცი.
- ესტრაგონი. მოდი, წავიდეთ.
- ვლადიმირი. ვერ წავალთ.
- ესტრაგონი. რატომ?
- ვლადიმირი. გიღოს ვულოდებით და იმიტომ.
- ესტრაგონი. პო, მართლა. (პაუზა.)
- ვლადიმირი. მაგრად კი გამოცვლილან.
- ესტრაგონი. ვინ?
- ვლადიმირი. ეგ ორნი.
- ესტრაგონი. პო, მოდი, მართლა, ცოტა ვილაპარაკოთ.

ვლადიმირი. რა, შენი აზრით, არ გამოცვლილან?

ესტრაგონი. ადვილი შესაძლებელია. ოღონდ ესაა, მე და შენ ვეღარაფერი გამოგვცვლის.

ვლადიმირი. იქნებ მართალიც ხარ. ეგერა. მაგრამ ისინი ხომ...

ესტრაგონი. ვთქვით, გამოცვლილან კიდევ. მაგრამ მე ვიცი, რომ ვიცო, უწინ როგორები იყვნენ.

ვლადიმირი. იცნობდი, ჩემო კარგო.

ესტრაგონი. ნამდვილად გეუბნები, არ ვიცნობდი.

ვლადიმირი. მე კი გეუბნები, მაგათ ჩვენ თრივე ვიცნობდით. შენ ყველაფერი გავიწყდებ. (პაუზა, თავისთვის.) თუ მართლა სხვები არ არიან...

ესტრაგონი. მაშ, თვითონ მაინც რატომ ვერ გვიცნეს?

ვლადიმირი. ეგ არაფერს არ ნიშნავს. მეც თავი ისე მეჭირა, თითქოს მაგათ პირველად ვხედავდი. (პაუზა.) და თანაც, არავინ არ მოისურვებს მე და შენ გვიცნოს; არასდროს.

ესტრაგონი. მოგეშვით ამას... სჯობს... ვაი! (ვლადიმირი უძრავად დგას.) ვაი! ვლადიმირი (თავისთვის). თუ მართლა სხვები არ არიან...

ესტრაგონი. დიდრ! ახლა მეორე ფეხში მივლის! (კოჭლობით იმ ადგილისაკენ მიემართება, სადაც პირველად იჯდა, ფარდის ახლისას.)

ხმა კულისებოდან. ბატონო! (ესტრაგონი შეჩერდება. ორივე იმ მხარეს იყურება, საიდანაც ხმა მოისმა.) აჰა, ისევე თავიდან იწყება.

ვლადიმირი. მომიახლოვდი, შვილო ჩემო. (გაუბედავად შემოდის ბიჭი; მორიდებით შეჩერდება.)

ბიჭი. ბატონი ალბური... თუ შეიძლება...

ვლადიმირი. მე ვარ ბატონი ალბური.

ესტრაგონი. რა ვინდა?

ვლადიმირი. აქ მოდი. (ბიჭი არ უახლოვდება.) ესტრაგონი (ბრძანების კილოთი.) აქ მოდი-მეთქი, შენ გეუბნები. (ბიჭი შემინებული გადადგამს ნაბიჯს, მერე მეორეს... ჩერდება.)

ვლადიმირი. რაო, რა მოხდა.

ბიჭი. ბატონი გოდო... (ჩუმდება.)

ვლადიმირი. გასაგებია... (პაუზა.) მოდი აქ. (ბიჭი არ მიდის.)

ესტრაგონი (ხმას აუწევს, მბრძანებლურად). აქ მოდი-მეთქი! (ბიჭი მორიდებით გადადგამს ნაბიჯს, მერე მეორეს, ჩერდება.) ასე რად დაიგვიანე?

ვლადიმირი. ბატონმა გოდომ გამოგვზავუნა?

ბიჭი. დიას, ბატონო.

ვლადიმირი. მაშ, გვითხარი...

ესტრაგონი. რად დაიგვიანე? (ბიჭი ხან ერთს მიაპყრობს მხურას, ხან მეორეს, არ იცის, რომელს უპასუხოს.)

ვლადიმირი (ესტრაგონს). თავი დაანებე!

ესტრაგონი (ვლადიმირს). მომეშვი. (უახლოვდება ბიჭს.) იცი, ახლა რომელი საათია?

ბიჭი (უკან-უკან იხევს). ჩემი ბრალი არ არის... ბატონო...

ესტრაგონი. მაშ, ვისი ბრალია, ჩემი?

ბიჭი. მეშინოდა...

- ესტრაგონი. გეშინოდა? რის? ჩვენი? მიპასუხე.
- ვლადიმირი. ვხვდები, ისინი შეაშინებდნენ.
- ესტრაგონი. რამდენი ხანი იქნება, რაც აქ იცდი?
- ბიჭი. რამდენიმე წუთი, ბატონო.
- ვლადიმირი. მათრახისა შეგეშინდა?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ვლადიმირი. და ყვირილისა?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ვლადიმირი. და იმ ორი კაცისა?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ვლადიმირი. იცნობ იმათ?
- ბიჭი. არა, ბატონო.
- ვლადიმირი. აქაური ხარ?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ესტრაგონი. ეგ სულ მაგის ზღაპრებია. (ბიჭს მკლავში ჩააფრინდება იდაყვს ზემოთ, ანჯღრევს.) მართალი თქვი!
- ბიჭი (ცახცახებს). მართალს მოგახსენებთ, ბატონო.
- ვლადიმირი. თავი დაანებე, რა მოგდის. (ესტრაგონი ბიჭს ხელს შეუშვებს, მიდის, სახეს ხელებით იფარავს. ბიჭი და ვლადიმირი თვალს არ აშორებენ. ესტრაგონი ხელებს დაუშვებს, სახე მწუხარებით დაზაფვრია.) რა დაგემართა?
- ესტრაგონი. თო... უბედური ვარ.
- ვლადიმირი. გეყოფა ერთი; როტავ ტყუილებს, როდის აქვთა ხარ უბედური.
- ესტრაგონი. აღარ მახსოვს.
- ვლადიმირი. ეჰ, რას გვიშვრება ეს მებსიერება! (ესტრაგონი ცდილობს რაღაცა თქვას, გადაიფიქრებს, მერე კოჭლობით მიდის, სცენას გაივლის, დაჯდება და ფეხზე იხდის.) აბა, რას გვეტყვი...
- ბიჭი. ბატონი გოდო...
- ვლადიმირი (აწყვეტივნებს). მგონი, შე შენ სადღაც უკვე მინახავხარ, არა?
- ბიჭი. არ ვიცი, ბატონო.
- ვლადიმირი. შენ მე არ მიცნობ?
- ბიჭი. არა, ბატონო.
- ვლადიმირი. შენ აქ გუშინ არ ყოფილხარ?
- ბიჭი. არა, ბატონო.
- ვლადიმირი. აქ პირველად ხარ?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. ყველაფერი მითხარი, რაც გინდა. (პაუზა.) ჰო, გიცდი ახლა.
- ბიჭი (ერთბაშად მიაყრის). ბატონმა გოდომ მიბრძანა გადმოგცეთ, რომ ამ საღამოს ვერ მოვა, ხვალ კი უეჭველად გეახლებათ.
- ვლადიმირი. და ეგ არის სულ?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ვლადიმირი. შენ ბატონ გოდოს ემსახურები?
- ბიჭი. დიახ, ბატონო.
- ვლადიმირი. რას აკეთებ?
- ბიჭი. თხებს ვმწყემსავ.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენი ბატონი კარგად გეპყრობა?

ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. არასოდეს არ გცემს?

ბ ი ჭ ი. შე არა.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. აბა, ვის სცემს?

ბ ი ჭ ი. ჩემს ძმას, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. აჰა, მაშ, ძმაცა გყავს?

ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ის რაღას აკეთებს?

ბ ი ჭ ი. ის ცხვრებს მწყემსავს.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. თუ შენს ძმას სცემს, შენ რაღად გიფრთხილდება?

ბ ი ჭ ი. არ ვიცვი, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. კარგადაც გაჭმევს, მაძღრად? (ბიჭი იშმუშნება.) მითხარი, შენი ბატონი კარგად გკვებავს?

ბ ი ჭ ი. ძალიან კარგად, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორ გგონია, ბედნიერი ხარ? (ბიჭი იშმუშნება.) არ გესმის?

ბ ი ჭ ი. არ ვიცვი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაშ, არც ის იცი, უბედური ხარ თუ არა?

ბ ი ჭ ი. არა, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჩემსაფით ყოფილხარ. (პაუზა.) ღამე კი სად გძინავს?

ბ ი ჭ ი. სხვენზე, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ძმასთან ერთად?

ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. თივაზე?

ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო. (პაუზა.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. კარგი... წადი.

ბ ი ჭ ი. ბატონ გოდოს რა მოუახსენო?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. უთხარი, რომ... (ყოყმანობს.) უთხარი, რომ გვნახე. (პაუზა.) ხომ მართლა გვნახე? ხომ მართალია?

ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო. (უკან-უკან იხევს, ტკეპნის ერთ ადგილს, მერე შებრუნდება და გარბის.)

(უეცრად ბნულდება. რაღაც ძალიან სწრაფად ჩამოწვევა ღამე. იქ, პორიზონტის სიღრმეში მთვარე მიცურავს, მიიწევს სულ მაღლა, მაღლა, მერე კაბადონს უძრავად დაეკიდება და სცენას მჭრქალ ვერცხლისფრად გაანათებს.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორც იქნა!

(ესტრაგონი ადგება და ვლადიმირისკენ გამოემართება. ხელში ფეხსაცმელური უკავია. შემდეგ სცენის განაპირას დააწყობს, რამპასთან. ჩერდება, თავს აიღებს და მთვარეს შეჰყურებს.) რას აკეთებ?

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. რასაც შენ, მთვარის ცქერით ვტკბები.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ფეხსაცმელებზე გეკითხები, იქ რად დააწყვე-მეთქი.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. აქ უნდა დავტოვო. (პაუზა.) ერთხელაც იქნება, აქ ვინმე ისეთი გამოივლის... ჩემისთანა... თღონდ ფეხი ცოტა პატარა ექნება... იპოვის... გაიხარებს...

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენ კი ფეხშიშველა ივლი?

ესტრაგონი. ქრისტე ფუხშიშველი დადიოდა.

ვლადიმირი. მერე, ქრისტე რა შუაშია თუ ქრისტეს ადარებ თავს?

ესტრაგონი. მე მთელი ჩემი სიცოცხლე ქრისტეს ვადარებ თავს.

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ იქ თბილთა და საერთოდ... იქ კარგად უნდა იყოს.

ესტრაგონი. ჰო, სწრაფად მაინც გაცვამდნენ ჯვარზე. (დუმილი.)

ვლადიმირი. წავიდეთ, აქ რაღა დაგვრჩენია.

ესტრაგონი. არც არსად დაგვრჩენია რამე.

ვლადიმირი. გოგო, ყური მიგდე, გულს ნუ ასკდები; აი ნახავ, ხვალ უკეთესად ვიქნებით.

ესტრაგონი. მაინც, როგორ დაასკვენნი?

ვლადიმირი. ვერ გაიგე, ბიჭმა რა თქვა?

ესტრაგონი. რათ?

ვლადიმირი. ბიჭმა თქვა, გოდო ხვალ უმჯობელად მოვათ. (პაუზა.) განა ეს არაფერია?

ესტრაგონი. მაშ, ხვალამდე აქ უნდა მოვუცადოთ?

ვლადიმირი. ხომ არ შეიშალე! სადმე თავი უნდა შევაფაროთ. (ესტრაგონს მკლავსე ეჭიდება.) წავიდეთ! (მიათრევს. ესტრაგონი ჯერ ნებას დაჰყვება, მერე უძალიანდება. შეზერდებიან.)

ესტრაგონი (ხეს ახედავს). ეპ, თოკი მაინც გვექონდეს.

ვლადიმირი. წავიდეთ, აცვიდა. (მიათრევს. რამდენიმე ნაბიჯის მერე იგივე მეორდება.)

ესტრაგონი. ხვალ თოკის წამოღება არ დამავიწყო!

ვლადიმირი. კარგი. წავიდეთ. (ძალისძაღად მიათრევს. კვლავ იგივე სცენა.)

ესტრაგონი. რა ხანია, მე და შენ აი, ეგრე ვართ, სულ ერთად?

ვლადიმირი. რა მახსოვს. ერთი ორმოცდაათი წელი მაინც იქნება.

ესტრაგონი. გახსოვს ის დღე, რონაში რომ უიხრჩობდი თავს?

ვლადიმირი. მაშინ ჩვენ ყურძნის კრეფაზე ვმუშაობდით.

ესტრაგონი. შენ ამომათრიე.

ვლადიმირი. ეგ ყველაფერი წარსულს ჩაბარდა.

ესტრაგონი. ჩემი ტანსაცმელი მზეზე შრებოდა...

ვლადიმირი. მოუშვი მაგაზე ფიქრს. წავიდეთ. (მეორდება იგივე სცენა.)

ესტრაგონი. დაიცა.

ვლადიმირი. გავიყინე.

ესტრაგონი. ვგონებ, აჯობებდა... ისევ ვყოფილიყავით... ცალ-ცალკე — ჩვენ-ჩვენი გზით გვევლო. (პაუზა.) ისე გავჩენილვართ, რომ ცალ-ცალკე უნდა ვიაროთ.

ვლადიმირი (არ სწყენია). დაბეჯითებით ვერ იტყვი.

ესტრაგონი. დაბეჯითებით ვერაფერს ვერ იტყვი.

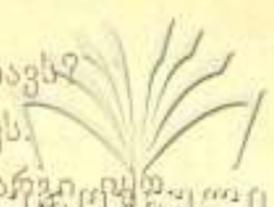
ვლადიმირი. ეგ ახლაც არაა გვიან, თუ ფიქრობ, რომ უკეთ იქნები.

ესტრაგონი. ახლა აღარ ღირს. (დუმილი.)

ვლადიმირი. ეპ, ახლა მართლაც აღარ ღირს. (დუმილი.)

ესტრაგონი. წავიდეთ, მაშ.

ვლადიმირი. წავიდეთ. (დგანან.)

მ ე ო რ ე მ ო ტ მ ე მ დ ე ბ ა

მეორე დღე. იგივე დრო. იგივე ადგილი. ესტრაგონის ფეხსაცმელები რამზასთან ისევ ისე აწყვია — ქუსლებით ერთად, ცხვირებით წინ გაშვებული. ჯანჯანის ქუსლები ქვევ გდია. ხე მწვანით შემოსილა. შეფთვლილა. სწრაფი ნაბიჯით შემოდის ვლადიმირი. კარგა ხანს აკვირდება ხეს. უეცრად ადვილიდან მოწყდება და გაჩქარებული ბოლთასა სცემს სცენაზე. შემდეგ ისევ ჩერდება ფეხსაცმელების წინ, აიღებს ერთს, ათვალთვლებს, დაყნოსავს და სიფრთხილით იმავე ადგილზე დებს. ისევ ბოლთას ცემს. მარჯვენა გასასვლელთან შეჩერდება, თვალს ხელით მოიჩრდილავს, დიდხანს შორს გაიყურება. მერე ისევ წინ და უკან დადის. ახლა მარცხენა გასასვლელთან შედგება. შორს გასცქერის. კვლავ აწრიალდება. შემდეგ მოულოდნელად ისევ შეჩერდება, გულსელს დაიკრეფს, თავს უკან გადაიგდებს და რაც ძალი და ღონე აქვს მღერის.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მღვდელსა ჰყავდა... (მაგრამ რაკი ძალიან დაბლა დაიწყო, ვეღარ გააგრძელა, ჩაახველა და ახლა მაღლა წაშთიწყო.)

მღვდელსა ჰყავდა ერთი ძაღლი
შერჩენილი თბლად,
ძაღლმა ხორცი მოჰპარა და
მღვდელმა ძაღლი მოკლა.
მერე ორმო გაუთხარა —
წესი უნდა აეგო,
ზედ წარწერაც გაუკეთა —
ყოველ გამზულს გაეგო,
რომ...

(შეჩერდება, სულს მოითქვამს და ხელახლა იწყებს.)

მღვდელსა ჰყავდა ერთი ძაღლი
შერჩენილი...

(ჩუმდება. უძრავად დგას, ისევ ციებთანით აქეთ-იქით აწყდება. ისევ ჩერდება ხის წინ, ისევ აწრიალდება, შედგება, ფეხსაცმელებს აკვირდება, გაეჭანება მარცხნივ, შორს იყურება. მარჯვენა გასასვლელთან მიიჩრდნის, შორს გასცქერის. ამასობაში მარცხენა მხრიდან შემოდის ესტრაგონი. ფეხშიშველი, თავდახრილი, ნელა, მძიმედ შემოდის. ვლადიმირი შემობრუნდება, დაინახავს.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაშ, ისევ შენა ხარ? (ესტრაგონი შეჩერდება, თავდახრილია; ვლადიმირი მისკენ გაემართება.) მოდი გაკოცო.

ეს ტ რ ა გ თ ნ ი. არ მომეკარო. (ვლადიმირი გულდაწყვეტილი მიეყინება ადგილს.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. თუ გინდა წავალ. (პაუზა.) გოგო! (პაუზა. ვლადიმირი დაუინებოთ აკვირდება, თავიდან ფეხებამდე ათვალთვლებს.) გცემს? (პაუზა.) გოგო... (ესტრაგონი კვლავ დუმს... თავს მაღლა არ იღებს.) დამე სად გაატარე? (დუმილი. ვლადიმირი უახლოვდება.)

ეს ტ რ ა გ თ ნ ი. ნუ მომეკარები, არც არაფერი მკითხო. ცოტა ხანს იყავი ჩემთან.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. განა მე როდისმე ჩემი ნებით მიმიტოვებინხარ?

ეს ტ რ ა გ თ ნ ი. შენ მე ჩემს ნებაზე მიმაგდე, საშუალება მომეცე წავსულიყავი.

ვლადიმირი. გოგო, შემომხედე. (ესტრაგონი თავდახრილია; ვლადიმირი ბრძანებით.) შემომხედე, რომ გეუბნები! (ესტრაგონი თავს ასწევს, დიდხანს მესტერნიან ერთმანეთს: ხან უკან დაიხვეწენ, ხან წინ წამოვლენ, ხან გვერდზე გადახრიან თავს, თითქოს ხელოვნების რაიმე ნიმუშს ათვალთქვებენ.) შემოდგ ერთმანეთს უახლოვდებიან და გადაეხვევიან, ბეჭებზე ურტყამენ ხელს, შემდეგ სწორდებიან და საყრდენგამოცლილი ესტრაგონი ლამის არის დაეცეს.)

ესტრაგონი. რა დღეა!

ვლადიმირი. მითხარი, ვინ გცემა, ყველაფერი მიაჩნე.

ესტრაგონი. ეს ერთი დღეც მივასიკვდილეთ.

ვლადიმირი. ჯერ რა დროსია.

ესტრაგონი. თუმცა, რაც არ უნდა მოხდეს ამ დღეს, ჩემთვის ყველაფერმა აზრი დაჰკარგა. (პაუზა.) შენ ხომ მღეროდი, მე გავიგონე.

ვლადიმირი. მართალია, ვმღეროდი.

ესტრაგონი. მაგან მომათავა. გამიულვა: „აჰა, მარტოა, ჩემზე ფიქრობს, საბოლოოდ მოვიშორე თავიდან და მღერის-მეთქი“.

ვლადიმირი. ძალით ხომ ვერ გაიფუჭებ გუნებას. დღეს კი მთელი დღე მართლაც შესანიშნავად ვგრძნობ თავს. (პაუზა.) წუხელ ღამითაც, ერთხელაც არ ავმდგარვარ.

ესტრაგონი (ნალვლიანად). აი, ხედავ, უჩემოდ უკეთესად ხარ.

ვლადიმირი. როგორ შენატრებოდი, სულ მაკლდი, მაგრამ კმაყოფილიც ვიყავი, უცნაურია, არა?

ესტრაგონი (გაგულისხებით). კმაყოფილიც იყავი?

ვლადიმირი. შეიძლება ზუსტად ისე ვერ ვითხარი...

ესტრაგონი. ახლა?

ვლადიმირი (დაფიქრდება). ახლა... (გახარებული.) ახლა შენ ისევ აქა ხარ... (გულგრილად.) ჩვენ ისევ აქა ვართ... (ნალვლიანად.) მეც ისევ აქა ვარ...

ესტრაგონი. აი ხედავ, ჩემთან ისე კარგად ვერ ხარ. მეც უკეთ ვგრძნობ თავს, როცა მარტო ვარ.

ვლადიმირი (გულზე მოხვდა). მაშ, ეს განუწყვეტელი შეხვედრები რაღა საჭიროა.

ესტრაგონი. რა ვიცი.

ვლადიმირი. მე ვიცი, შენ სულ უმწურო ხარ, თავის დაცვა არ შეგიძლია. მე კი ვერ მოვიტმენ, ვინმემ გცემოს. აი ახლაც, მე რომ შენთან ვყოფილიყავი...

ესტრაგონი. ვერაფერს გახდებოდი.

ვლადიმირი. როგორ?

ესტრაგონი. ისინი ათნი იყვნენ.

ვლადიმირი. მაგას როდი ვამბობ, ჩემთან ვერ გააღიზიანებდი იმათ ისე, რომ ეცემე.

ესტრაგონი. ისეთი არაფერი გამიკეთებია.

ვლადიმირი. მაშ, რაღად გცემეს?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. ეჰ, გოგო, ყური მიგდე, არის ბევრი რამ ისეთი, რაც შენდაუნებუ-

რად ხდება, რასაც შენ ვერ ამჩნევ, მე კი ვამჩნევ. ამას თვითონაც უნდა გრძნობდე...

ესტრაგონი. გუბნები, ისეთი არაფერი გამიკვეთებია-მეთქი.

ვლადიმირი. მესმის, შესაძლოა მართალიც იყო, მაგრამ გააჩნდა რაღაცეა და იჭერ თავს. გამომწვევი არ უნდა იყო, თუ გინდა, რომ ცოცხალი გავხდე. მაგრამ მოვეშვათ ამას. შენ ჩემთან ხარ და მე ძალიან კმაყოფილი ვარ.

ესტრაგონი. ისინი ათნი იყვნენ.

ვლადიმირი. გამოტყდი, რომ შენც გიხარია. და სადღაც გულის სიღრმეში შენც ძალიან კმაყოფილი ხარ.

ესტრაგონი. კმაყოფილი ვარ? რით?

ვლადიმირი. იმიტომ, რომ ისევ ერთად ვართ.

ესტრაგონი. ეგრე გგონია?

ვლადიმირი. ჰო-თქო, მითხარი, თუნდაც გულში სულ სხვას ფიქრობდე.

ესტრაგონი. რა გითხრა?

ვლადიმირი. მითხარი: მე კმაყოფილი ვარ.

ესტრაგონი. მე კმაყოფილი ვარ.

ვლადიმირი. მეც.

ესტრაგონი. მეც.

ვლადიმირი. ჩვენ კმაყოფილნი ვართ.

ესტრაგონი. ჩვენ კმაყოფილნი ვართ. (სიჩუმე.) და რა ვქნათ ახლა, რაკი კმაყოფილნი ვართ?

ვლადიმირი. გოდოს დაველოდოთ.

ესტრაგონი. სწორია. (დუმილი.)

ვლადიმირი. გუშინდელს მერე შეცვლილა აქაურობა.

ესტრაგონი. რომ არ მოვიდეს?

ვლადიმირი (წუთით ისე შესტკერის, არ მესმის, რას ამბობთ). რაღაცას მოვიფიქრებთ. გუბნები მე შენ, გუშინდელს აქვთ გამოცვლილა აქაურობა.

ესტრაგონი. ყველაფერი უთნავს.

ვლადიმირი. ხეს შეხედე.

ესტრაგონი. ორჯერ ერთსა და იმავე სიბინძურეშიც ვერ ჩაწვები.

ვლადიმირი. არა, ხეს, ამ ხეს შეხედე. (ესტრაგონი უყურებს ხეს.)

ესტრაგონი. გუშინ იყო აქ ეს ხე?

ვლადიმირი. იყო, რა თქმა უნდა. როგორ დაგავიწყდა, კინაღამ ზედ თავი არ ჩამოვიხრჩეთ? (ჩაფიქრდება.) ცოტაც და (ნელა, მკაფიოდ გამოთქვამს თითო-ეულ სიტყვას.) ზედ დავეკიდებოდით, მაგრამ შენ აღარ ინდომე. აღარ გახსოვს?

ესტრაგონი. დაგესიზმრებოდა.

ვლადიმირი. ყველაფერი ასე როგორ უნდა დაგვიწყნოდა.

ესტრაგონი. ასეთი გაგჩენილვარ, რაც მოხდება, მაშინვე ან სამუდამოდ უნდა დავივიწყო, ან სამუდამოდ დავიმახსოვრო.

ვლადიმირი. აღარც პოცო და ლაკი გახსოვს?

ესტრაგონი. პოცო და ლაკი?

ვლადიმირი. ყველაფერი დავიწყებია!

ესტრაგონი. მახსოვს ვიღაც გამოთაყვანებულმა ფეხში წიხლი მომარტყა, მერე როგორღაც ტაკიმახსარობდა.

- ვლადიმირი. ეს იყო ლაკი.
- ესტრაგონი. მახსოვს, მაგრამ როდის იყო ეს?
- ვლადიმირი. ლაკის რომ თოკზე გამობმულს შორეკავდა, ის კაცი აღარ გახსოვს?
- ესტრაგონი. ძვლები რომ მომცა.
- ვლადიმირი. ეს იყო პოცო.
- ესტრაგონი. და შენ ამბობ, რომ ეს ყველაფერი გუშინ მოხდა?
- ვლადიმირი. გუშინ, რა თქმა უნდა.
- ესტრაგონი. და აქ, ამ ადგილზე?
- ვლადიმირი. აქ, მაშ, სად, სულ ველარა სცნობ?
- ესტრაგონი (უეცრად თითქოს ცოფი მოერიათ). სცნობ, ვერა სცნობ! რა უნდა ვიცნო, მთელი სიცოცხლე ლაფში ვგორავდი და ახლა გნებავს პეიზაჟები გავარჩიო? (გარშემო თვალს მოავლებს.) შეხედე ამ არარაობას, უბადრუკ წუმბეს, ფეხი არ მომიცვლია, ნაბიჯი არ გადამიდგამს აქედან.
- ვლადიმირი. ნუ ცხარობ, ნუ ცხარობ.
- ესტრაგონი. პოდა, მაშ, მომწყდი თავიდან შენი პეიზაჟებიანად. სჯობს ჭიყვლებზე შელაპარაკო.
- ვლადიმირი. პო, მაგრამ, ხომ მაინც ვერ იტყვი, რომ ეს (მკლავს გარშემო მოატარებს), ვოკლუზის მიდამოებს ჰგავს. რაც არ უნდა თქვა, განსხვავება მაინც საგრძნობია.
- ესტრაგონი. ვოკლუზი რაღა მოსატანია, ვინ გაიხსენა ვოკლუზი.
- ვლადიმირი. კი მაგრამ, ხომ ყოფილხარ ვოკლუზში?
- ესტრაგონი. არასოდეს არ ვყოფილვარ ვოკლუზში. მთელი ჩემი მათხოვრული არსებობა აქ, ამ დამპალუზში გამიტარებია.
- ვლადიმირი. კისერს მოვიჭრი, თუ მე და შენ ერთად არ ვყოფილიყავით ვოკლუზში, და ყურძნის კრუფაზე იმასთან, — რა ჰქვია, ბონელისთან, რუსილიონში არ გვემუშაოს.
- ესტრაგონი (შედარებით მშვიდად). შესაძლებელია. ოღონდ მე არც იქ შემინიშნავს რაიმე ისეთი.
- ვლადიმირი. როგორ, ერთიანად გადაწითლებულია იქაურობა.
- ესტრაგონი (მთმინებადაკარგული). არაფერი შემინიშნავს-მეთქი, გეუბნები. (სიჩუმე. ვლადიმირი ღრმად ამოიოხრებს.)
- ვლადიმირი. ეჰ, მძიმე ხასიათი გაქვს, გოგო.
- ესტრაგონი. ცალ-ცალკე ყოფნა სჯობდა ორივესთვის.
- ვლადიმირი. სულ ასე ამბობ და ბრუნდები მაინც. (დუმილი.)
- ესტრაგონი. ყველაზე კარგი ის იქნებოდა, ნეც მოგეკალი, დიდო, როგორც აი ის, სხვა.
- ვლადიმირი. ვინ სხვა? (პაუზა.) ვინ სხვა?
- ესტრაგონი. როგორც ბილითნი სხვები.
- ვლადიმირი (შეგონებით). თითოეულ ადამიანს იმხელა ტვირთი დაჰყვება, რისი ზიდვაც შეუძლია... სანამ ცოცხალია... (დაფიქრდება.) მერე კი მოკვდება, და იმ კაცსაც ყველა დაივიწყებს.
- ესტრაგონი. რაკი გარუმება არ შეგვიძლია, მოდი მშვიდად მაინც ვილაპარაკოთ.
- ვლადიმირი. მართლაც დაუცხრომლები ვართ მე და შენ.
- ესტრაგონი. ეს იმიტომ, რომ არ ვიფიქროთ.

- ვლადიმირი. გამართლებას ყოველთვის მოვუძებნით.
- ესტრაგონი. რომ არ გავიგონოთ.
- ვლადიმირი. მიზეზი არ დაგველევა.
- ესტრაგონი. ყველა ეს სამარისეული ხმა.
- ვლადიმირი. ფრთების შრიალის მსგავსი.
- ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალის.
- ვლადიმირი. ჭვიშის.
- ესტრაგონი. ფოთოლთა. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. ისინი ყველანი ერთად ლაპარაკობენ.
- ესტრაგონი. და თითოეული თავისას მოთქვამს. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. უფრო სწორად, ჩურჩულებენ.
- ესტრაგონი. დრტვინავენ.
- ვლადიმირი. შრიალებენ.
- ესტრაგონი. დრტვინავენ. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. რას, რას ამბობენ?
- ესტრაგონი. თავიანთ ცხოვრებაზე ლაპარაკობენ.
- ვლადიმირი. ის არ ჰყოფნით, რომ ცოცხლობენ?
- ესტრაგონი. ის არ ჰყოფნით, რომ მკვდრები არიან? (დუმილი.)
- ვლადიმირი. ისინი ბუმბულის ჩქამს მოგაგონებენ.
- ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალს.
- ვლადიმირი. ფერფლის ჩამიჩუმს.
- ესტრაგონი. ფოთოლთა შრიალს. (დუმიან.)
- ვლადიმირი. თქვი გოგო, რამე.
- ესტრაგონი. ვუძებ სათქმელს. (ხანგრძლივი დუმილი.)
- ვლადიმირი. (ნაღვლიანად). თქვი რამე, სულ ერთია, რა იქნება.
- ესტრაგონი. რა გზას დავადგეთ?
- ვლადიმირი. გოდოს დაველოდოთ.
- ესტრაგონი. სწორია. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. საოცრად მიმძიმს. აუტანელია მოლოდინი.
- ესტრაგონი. იქნებ გემღერა?
- ვლადიმირი. არა, არ შემიძლია. (ფიქრობს.) სჯობს ყველაფერი თავიდან და-
ვიწყო.
- ესტრაგონი. მართლაც, ეს არც ისე ძნელია.
- ვლადიმირი. დაწყებაა ძნელი.
- ესტრაგონი. საიდანაც გინდა, იქიდან დაიწყებ.
- ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ, ხომ უნდა გადაწყვიტო.
- ესტრაგონი. მართალია. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. მიშველე რამე!
- ესტრაგონი. ვცდილობ. (დუმილი.)
- ვლადიმირი. როცა ცდილობ, ბევრ რამეს გაიგონებ.
- ესტრაგონი. ჰო.
- ვლადიმირი. ეს კი ხელს გიშლის მიაგნო, რასაც ეძებ.
- ესტრაგონი. რა თქმა უნდა!
- ვლადიმირი. ფიქრშიაც გიშლის ხელს.

- ესტრაგონი. და მაინც ფიქრობ.
- ვლადიმირი. არა, ეს შეუძლებელია.
- ესტრაგონი. ჰო, ჰო, მოდი ერთმანეთს ვეკამათოთ.
- ვლადიმირი. არ შემიძლია.
- ესტრაგონი. ფიქრობ?
- ვლადიმირი. არა, ფიქრის საფრთხე სამუდამოდ აღილებული გვაქვს.
- ესტრაგონი. მაშ, რაღას ვემდურით ბედს?
- ვლადიმირი. ეჭ, ფიქრი არც თუ უსაშველო უბედურებაა.
- ესტრაგონი. რაღა თქმა უნდა, მაგრამ საქმეც ეგ არის.
- ვლადიმირი. როგორ თუ, საქმეც ეგ არის?
- ესტრაგონი. აი როგორ: მუტი კითხვები დაეუსვათ ერთმანეთს.
- ვლადიმირი. რის თქმა გინდა, საქმეც ეგ არისო, რომ ამბობ?
- ესტრაგონი. არაფერი გვექონია სამდურაფი.
- ვლადიმირი. როგორც ჩანს.
- ესტრაგონი. მაშ, ასე. ვიფიქროთ, ვითომ ბედი გეწყალობს.
- ვლადიმირი. საშინელებაა, როცა ფიქრობ.
- ესტრაგონი. განა ხშირად ვფიქრობთ ხოლმე?
- ვლადიმირი. საიდან მოზვავდა ამდენი მიცვალებული?
- ესტრაგონი. ამდენი ჩონჩხი.
- ვლადიმირი. აი, თურმე საიდან.
- ესტრაგონი. ხომ ყველაფერი ნათელია?
- ვლადიმირი. რა თქმა უნდა, — ვიფიქრეთ ცოტა.
- ესტრაგონი. ჰო, თავდაპირველად, დასაწყისში.
- ვლადიმირი. რა სასაკლაოა, რა სასაკლაოა!
- ესტრაგონი. უნდა ეცადო თვალი აარიდო, სხვა გზა არა გაქვს.
- ვლადიმირი. ძალაუნებურად მოგახედებს.
- ესტრაგონი. ჰო.
- ვლადიმირი. თვალებიც რომ დაითხარო, მაინც, ამასთან ვერაფერს გააწყობ.
- ესტრაგონი. რა თქვი?
- ვლადიმირი. ვერაფერს გააწყობ-მეთქი.
- ესტრაგონი. სადმე ბუნების წიაღში უნდა გვეცხოვრა.
- ვლადიმირი. აკი ვცადეთ.
- ესტრაგონი. ჰო, მართლა.
- ვლადიმირი. ბოლოს და ბოლოს, ეს არც ისე უსაშველო უბედურებაა.
- ესტრაგონი. რა ეს?
- ვლადიმირი. ფიქრი.
- ესტრაგონი. ალბათ.
- ვლადიმირი. თუმცა ამისთვისაც შეიძლებოდა გვერდის ავლა.
- ესტრაგონი. ჰო, მაგრამ, რას იზამ...
- ვლადიმირი. რა თქმა უნდა... ვიცი... (დუმილი.)
- ესტრაგონი. მაინც სწრაფად ჩავეგრიადდით ბოლოში.
- ვლადიმირი. ჰო, და ახლა სხვა რაღაც გამოვძებნოთ.
- ესტრაგონი. რა?
- ვლადიმირი. გამოვძებნოთ რაიმე.

ესტრაგონი. დაუძებნოთ. (უძებენ.)

ვლადიმირი. რაზე ვლაპარაკობდი? აი, აქედან შეიძლება დავიწყოთ.

ესტრაგონი. როდის?

ვლადიმირი. სულ თავში, სულ დასაწყისში.

ესტრაგონი. რის დასაწყისში?

ვლადიმირი. ამ საღამოს. მე ვამბობდი, რომ... მე ვამბობდი...

ესტრაგონი. ახლა მეტიმეტსაც კი ნუ მომთხოვ.

ვლადიმირი. მოიცა... ჯერ, გადავეხვიეთ ერთმანეთს... მერე კმაყოფილები ვიყავით. ჰო, კმაყოფილები... ნერვ — რა ვქნათ, რაკი კმაყოფილები ვართო... ველოდოთო... დამაცადე, ახლავე გავიხსენებ... ჰო, ველოდოთო... ველოდოთო... დამაცადე ახლავე გავიხსენებ... ჰო ველოდით... კმაყოფილები ვიყავით... ველოდით... ველოდით... აჰა, გამახსენდა: ხე!

ესტრაგონი. რა ხე?

ვლადიმირი. აღარ გახსოვს?

ესტრაგონი. ძალიან დავიღალე.

ვლადიმირი. შეხედე ხეს. (ესტრაგონი უყურებს ხეს.)

ესტრაგონი. ვერაფერს ვამჩნევ

ვლადიმირი. გუშინ მოშიშვლებული იდგა, ჩაწვეებული, დღეს როგორ შეფოთლილა.

ესტრაგონი. შეფოთლილა?

ვლადიმირი. სულ ერთ ღამეში!

ესტრაგონი. იქნებ გაზაფხულდა.

ვლადიმირი. ერთ ღამეში!

ესტრაგონი. ჩვენ აქ გუშინ არ ვყოფილვართ. ეგ სულ შენი კომმარების ბრალია.

ვლადიმირი. მაშ, სად ვიყავით გუშინ, შენი აზრით?

ესტრაგონი. რა ვიცი მე, სხვაგან; ცოტა სიცარიელეა? სადმე საჩეხეში ვვგდებოდით.

ვლადიმირი (თავის სიმართლეში დარწმუნებული). კარგი. არ ვყოფილვართ აქ გუშინ საღამოს, მაგრამ იქ რას ვაკეთებდით, სადაც ვიყავით?

ესტრაგონი. რას ვაკეთებდით?

ვლადიმირი. ჰო, იქნებ გაიხსენო.

ესტრაგონი. ჩვენ? მე რა ვიცი. ვილახებდით რაღაცას.

ვლადიმირი. რას?

ესტრაგონი. რა ვიცი, ან იმას, ან ამას, ათას სისულელეს. (დარწმუნებით.)

მართლა, ახლა გამახსენდა. მე და შენ გუშინ ათასნაირ სისულელეს ვროშავდით.

მთელი ნახევარი საუკუნეა, სულ მაგას არ ვუნდებოთ?

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ რაიმე ფაქტს, ან სიტუაციას ვერ გაიხსენებ?

ესტრაგონი. სული ნუ ამომხადე, დიდო.

ვლადიმირი. მზე? ან მთვარე? მთვარეც არ გახსოვს?

ესტრაგონი. რა უნდა მახსოვდეს, ძირს ხომ არ ჩამოსულა.

ვლადიმირი. არაფერი განსაკუთრებული არ შეგიმჩნევია?

ესტრაგონი. საუბედუროდ!

ვლადიმირი. მაშ, პოცო, ლაკი...

ესტრაგონი. პოცო?

- ვლადიმირი. ჰო, ძვლები.
- ესტრაგონი. ისიც, რომ ძვლები იყო...
- ვლადიმირი. რაც იყო. პოცომ მოგცა.
- ესტრაგონი. არ მახსოვს.
- ვლადიმირი. წიხლი რომ მოგაზილეს, ის გახსოვს?
- ესტრაგონი. ჰო, ვიღაცამ მართლაც მომარტყა კოჭში.
- ვლადიმირი. ლაკი იყო.
- ესტრაგონი. და ეს ყველაფერი გუშინ მოხდა?
- ვლადიმირი. შარვალი აიწიე, ერთი, და კოჭი მაჩვენე.
- ესტრაგონი. რომელი?
- ვლადიმირი. ორივე. აიწიე შარვალი. (ცალ ფეხზე მდგარი ესტრაგონი მეორე ფეხს ვლადიმირისაკენ გაიმეურს და კინადამ დაეცემა. ვლადიმირი ფეხში ჩააფლებს ხელს. ესტრაგონი ბარბაცებს.) აიწიე შარვალი.
- ესტრაგონი (ირყვია). — არ შემძლია. (ვლადიმირი შარვლის ტოტს აუკეცავს, ფეხს უთვალთვლებს, ხელს გაუშვებს. ესტრაგონი ლამის არის დაეცეს.)
- ვლადიმირი. მეორე ფეხი მაჩვენე. (ესტრაგონი ისევ იმ ფეხს გაუწვდის.) მეორე. აბა, შეხედე, იარა დაგჩირქებია კიდევ.
- ესტრაგონი. შერე რა?
- ვლადიმირი. ფეხსაცმელები სადა გაქვს?
- ესტრაგონი. ალბათ გადავყრიდი.
- ვლადიმირი. როდის?
- ესტრაგონი. არ ვიცი.
- ვლადიმირი. რატომ?
- ესტრაგონი. არ მახსოვს.
- ვლადიმირი. არა, რატომ არ იცი კი არა, რად გადავყრიდი-მეთქი.
- ესტრაგონი. ფეხს მტკუნდა.
- ვლადიმირი. (მიახედებს). აგე შენი ფეხსაცმელები. (ესტრაგონი უყურებს ფეხსაცმელებს.) ისევ იქაა, სადაც გუშინ დატოვე. (ესტრაგონი უფრო ახლო მიდის, ჩაიჩოქებს. ცხვირს თითქმის დაადებს ფეხსაცმელებს და ათვალთვლებს.)
- ესტრაგონი. ეს ჩემი არაა.
- ვლადიმირი. იცი რას გეტყვი...
- ესტრაგონი. ჩემი შავი იყო, ეს ყვითელია.
- ვლადიმირი. დარწმუნებული ხარ, რომ შავი იყო?
- ესტრაგონი. როგორ ვითხრა, ნაცრისფერიც ეთქმოდა.
- ვლადიმირი. და ეგ ყვითელია? მაჩვენე.
- ესტრაგონი (ერთ ცალს დასწვდება, აიღებს.) არა, უფრო მომწვანოა.
- ვლადიმირი (უახლოვდება). მაჩვენე. (ესტრაგონი გაუწვდის ფეხსაცმელს. ვლადიმირი გამოართმევს და გაბრაზებული ძირს დაახეთქებს.) მართლა და მართლა...
- ესტრაგონი. აი, ხედავ, მთელი ეს...
- ვლადიმირი. ძალიან კარგად ვხედავ ყველაფერს. იმასაც ვხედავ, რაც აქ მომხდარა.
- ესტრაგონი. ყველაფერი ეს...
- ვლადიმირი. ყველაფერი ეს დღესავით ნათელია. ყოფილა აქ ვიღაც, ჩაუცვამს

შენი ფეხსაცმელი, თავისი კი დაუტოვებია.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. მოუჭირა ალბათ. პოდა, შენი ჩაიცვა.

ესტრაგონი. მე ძალიან მიჭერდა.

ვლადიმირი. ძალიან გიჭერდა შენ, იმას კარგად მოერგო.

ესტრაგონი დავიღალე დიდძ. (პაუზა.) მოდი წავიდეთ.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს ველოდებით.

ესტრაგონი. პო, მართლა. რა ვქნათ?

ვლადიმირი. რა უნდა ქნა.

ესტრაგონი. მე შეტი აღარ შემიძლია.

ვლადიმირი. გინდა ბოლოკი?

ესტრაგონი. სულ ეგ არის ჩვენი სიმდიდრე?

ვლადიმირი. თალგამიცა გვაქვს.

ესტრაგონი. სტაფილო?

ვლადიმირი. სტაფილო არა გვაქვს. რას ამოიჩემე ეს სტაფილო.

ესტრაგონი. კარგი, მაშ, მოიტა ბოლოკი. (ვლადიმირი ჯიბეებს იქექავს, მხოლოდ თალგამს იპოვის, მერე ერთ ბოლოკსაც მიაგნებს და აწვდის ესტრაგონს. ესტრაგონი ათვალისურვებს ბოლოკს. ტუნს აიბზუებს.) რა შავია!

ვლადიმირი. რა გინდა, ბოლოკია.

ესტრაგონი. მე წითელი ბოლოკი მიყვარს, ძალიან კარგად იცო.

ვლადიმირი. მაშ, არ გინდა?

ესტრაგონი. მე წითელი ბოლოკი მიყვარს.

ვლადიმირი. მოიტა, მე მომეცე. (ესტრაგონი უბრუნებს ბოლოკს.)

ესტრაგონი. წავალ, იქნებ სტაფილო ვიპოვო. (ადგილიდან არ იძვრის.)

ვლადიმირი. ამას ახლა ნაკლები მნიშვნელობა აქვს.

ესტრაგონი. მაგრამ ჯერ მაინც აქვს (დუმილი.)

ვლადიმირი. რა იქნება, მაინც მოისინჯო?

ესტრაგონი. ყველაფერი მოსინჯული მაქვს.

ვლადიმირი. ფეხსაცმელებზე გეუბნები.

ესტრაგონი. ვითომ ღირს?

ვლადიმირი. დროს გაგაყვანილებს. (ესტრაგონი ყოყმანობს.) მართლა გეუბნები, გულს გადააყოლებ.

ესტრაგონი. გულზე მომეშვება.

ვლადიმირი. გაურთობი.

ესტრაგონი. დავისვენებ.

ვლადიმირი. პო, გაისინჯე ახლა, გთხოვ.

ესტრაგონი. მომესმარები?

ვლადიმირი. რა თქმა უნდა.

ესტრაგონი. ორნი ყველაფერს იოლად ვართმევთ თავს, არა, დიდა?

ვლადიმირი. პო, ჩემო კარგო; აბა ჯერ მარცხენაზე სცადე.

ესტრაგონი. მაინც ყოველთვის გამოტყვრება რაღაც ისეთი, რაც შთანთქმავდას გვიქმნის, არსებობთ, არა დიდა?

ვლადიმირი. კი, კი, მე და შენ ნამდვილი ჯადოქრები ვართ. მაგრამ არც იმას უნდა გადაუხვიოთ, რის გაკეთებაც გადაწყვიტეთ, თორემ მოგვიწიებ საჭმე. (აიღებს ფეხსაცმელს.) აბა, მომიშვირე ფეხი. (ესტრაგონი უახლოვდება, მიუშვირს ფეხს.) ეგ არა, შტერო! (ესტრაგონი ახლა მეორე ფეხს უშვირს, როგორც მალა ასწიე. (ჩაებლაუჭებიან ერთმანეთს და სცენაზე ბარბაცევენ. ბოლოს, როგორც იქნა, ვლადიმირი წამოაცმევს ფეხსაცმელს ესტრაგონს.) ახლა გაიარ-გამოიარე! (ესტრაგონი რამდენიმე ნაბიჯს გადადგამს.) კარგადა გაქვს?

ესტრაგონი. ჩემს ფეხზეა შეკერილი.

ვლადიმირი (ჯიბიდან ბაწარს ამოიღებს). ახლა შეგიკრავ ბარემ.

ესტრაგონი (გაცეცხლებული). არა, არავითარ შემთხვევაში, არ შემიკრა.

ვლადიმირი. მერე ინანებ, იცოდეთ! მოიტა მეორე ფეხი. (მეორდება იგივე სცენა.)
ეგ როგორღა გაქვს?

ესტრაგონი. შედგამოჭრილია.

ვლადიმირი. სულ არ გიჭერს?

ესტრაგონი (მძიმედ ადგამს ნაბიჯებს). ჯერჯერობით, არა.

ვლადიმირი. ჰოდა, გეცვას, მაგას რა სჯობს.

ესტრაგონი. ძალიან დიდია.

ვლადიმირი. ერთ მშვენიერ დღეს, იქნებ წინდებიც გაიკრა, მაშინ კარგად გექნება.

ესტრაგონი. ჰო, მართლა.

ვლადიმირი. გვეყო ამ ფეხსაცმელებზე ლაპარაკი.

ესტრაგონი. მაშ, გადაწყდა! იტოვებ!

ვლადიმირი. ჰო, მაგრამ...

ესტრაგონი. გვეყო! (დუმილი.) ეჰ, მოდი დაჯდები. (ირგულივ მიიხედ-მოიხედავს, შემდეგ მიდის და იმავე ადგილზე ჯდება, სადაც პირველი მოქმედების დასაწყისში იჯდა.)

ვლადიმირი. აი, სწორედ მანდ იჯექი გუშინ საღამოს. (დუმილი.)

ესტრაგონი. ნეტა დამეძინებოდეს.

ვლადიმირი. გუშინ საღამოს გეძინა.

ესტრაგონი. ვცდი მაინც. (დაჯდება და თავს მუხლებში ჩარგავს.)

ვლადიმირი. ერთ წუთს დაიცა! (მივა, გვერდით მიუჯდება და მთელი ხმით უმღერის.) ნანი-ნანა ნანიანა!

ესტრაგონი (თავს ასწევს). ძალიან ყვირი.

ვლადიმირი (ხმას დაუდაბლებს). ნანი-ნანა ნანიანა, ნანი-ნანა... (ესტრაგონი იძინებს, ვლადიმირი ქურთუკს გაიხდის და ესტრაგონს შემოახვევს. ადგება, ბოლთას ცემს, თან ხელებს იქნევს, გავითბოთ. ესტრაგონი უეცრად იღვიძებს, ყვირის, სახეშემოილი წამოვარდება, ვლადიმირი მიიბრუნს, გულში ჩაიკრავს.) დამშვიდდი, დამშვიდდი... აქა ვარ... ნუ გეშინია.

ესტრაგონი. ოო! ოოო!

ვლადიმირი. ცოტაც და, გაივლის, ნუ გეშინია.

ესტრაგონი. უფსკრულში ვვარდებოდდი.

ვლადიმირი. ყველაფერი გაივლის, ნუ აპყვები, ნუ...

ესტრაგონი. მწვერვალზე ვიდექ!

ვლადიმირი. გაჩუმდი, გაჩუმდი, ნუ იხსენებ. ადექი, ცოტა გაუიარ-გაოუიაროთ.

(ხელს ჩაჰკიდებს და დადიან, ვიდრე ესტრაგონი თავს არ გააქნევს განძრევა
-ალარ შემოძლიათ.)

ესტრაგონი. არაქათი აღარა მაქვს!

ვლადიმირი. აბა, გირჩევნია ვერე გულხელდაკრეფილი იქნებოდეს?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. როგორც გენებოს. (ხელს შეუშვებს ესტრაგონს, თავის ქუროუკს
მოხდის და იცვამს.)

ესტრაგონი. წამო, წავიდეთ

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა დავეუცადოთ.

ესტრაგონი. ჰო. (ვლადიმირი ისევ ადგება და ბოლთასა სცემს.) არ შეგიძლია
მოისვენო?

ვლადიმირი. მცევა.

ესტრაგონი. ადრე მოგვივიდა მოსვლა.

ვლადიმირი. რაღა ადრეა, სადაცაა დაღამდება.

ესტრაგონი. მაგრამ არ ღამდება.

ვლადიმირი. უცებ ჩამოწვება სიბნელე, გუშინდელივით.

ესტრაგონი. და მერე ღამე იქნება.

ვლადიმირი. მერე ჩვენც წავალთ.

ესტრაგონი. მერე ისევ იქნება დღე. (პაუზა.) რა გვეშველება, რა გვეშველება?

ვლადიმირი (აღშფოთებული შეჩერდება). სულ როგორ უნდა ტიროდე, აღარ
შემიძლია შენი წუწუნის მოსმენა.

ესტრაგონი. მე მივდივარ.

ვლადიმირი (ლაკის ქუდს დაინახავს). ეს რაღაა?

ესტრაგონი. მშვიდობით!

ვლადიმირი. ლაკის ქუდი! (უახლოვდება.) მთელი საათია აქა ვარ და ახლავა
შეენიშნე. (დალიან გახარებულია.) რა ბედნიერებაა!

ესტრაგონი. მე შენ საერთოდ ვეღარ მიხილავ, ვეღარასოდეს.

ვლადიმირი. ესე იგი, ადგილი არ შემშლია. ახლა კი მშვიდად დაველოდები.
(ლაკის ქუდს აიღებს, ათვალღერებს, ასწორებს.) მშვენიერი ქუდი იქნებოდა.

(თავისი ქუდის მაგივრად იხურავს, თავისას კი ესტრაგონს გაუწვდის.)

ესტრაგონი. რა არი?

ვლადიმირი. გამომართვი. (გამოართმევს. ვლადიმირი ლაკის ქუდს იხურავს და
ცდილობს მოირგოს. ესტრაგონი იხურავს ვლადიმირის ქუდს, თავისას კი ვლა-
დიმირს აწვდის. ვლადიმირი გამოართმევს. ესტრაგონი ცდილობს მოირგოს
ვლადიმირის ქუდი. ვლადიმირი ესტრაგონის ქუდს იხურავს, ლაკისას კი ესტ-
რაგონს აძლევს. ესტრაგონი გამოართმევს ლაკის ქუდს. ვლადიმირი ცდილობს
მოირგოს ესტრაგონის ქუდი. ესტრაგონი იხურავს ლაკის ქუდს, ვლადიმირის
ქუდს კი ვლადიმირსვე უბრუნებს. ვლადიმირი გამოართმევს, ესტრაგონს მის-
სავე ქუდს უბრუნებს. ესტრაგონი იღებს თავის ქუდს. ვლადიმირი ორივე ხე-
ლით ისწორებს თავზე საკუთარ ქუდს, ესტრაგონიც თავის ქუდს იხურავს და
ლაკის ქუდს ვლადიმირს გაუწვდის. ვლადიმირს ლაკის ქუდი უკავია. ესტრა-
გონი ორივე ხელით ისწორებს საკუთარ ქუდს. ვლადიმირი ლაკის ქუდს იხუ-

რავს, თავისას კი ესტრაგონს აწვდის. ესტრაგონი გამოართმევს და ხელში უკავია ვლადიმირის ქუდი. ვლადიმირი ცდილობს მოირგოს თავზე ლაკის ქუდი. ესტრაგონი უბრუნებს ვლადიმირს მის ქუდს. ვლადიმირი გამოართმევს და ისევ აწვდის ესტრაგონს, ესტრაგონი გამოართმევს და კვლავ ვლადიმირს უბრუნებს. ვლადიმირი გამოართმევს და შორს გადაისვრის. ყოველივე ეს ხდება (სწრაფ ტემპში ხდება).

ვლადიმირი. მიხდება?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. არა, მაინც როგორ გამოვიყურები? (თავმომწონედ მარჯვნივ და მარცხნივ ატრიალებს თავს.)

ესტრაგონი. გულისამრეგად.

ვლადიმირი. ჩვეულებრივზე უარესად?

ესტრაგონი. ზუსტად ისევ ისე.

ვლადიმირი. მაშ, ეს მეხუროს, ჩემი თავს მტკენდა. (პაუზა.) თითქოს კიდევ მკაწრავდა.

ესტრაგონი. მე წავედი.

ვლადიმირი. თამაში აღარ გინდა?

ესტრაგონი. რა თამაში?

ვლადიმირი. ვითომ პოცო და ლაკი ვართ.

ესტრაგონი. არ ვიცნობ.

ვლადიმირი. შენ იქნები პოცო, მე ვიქნები ლაკი. (ვლადიმირი წელში მოიხრება, ტვირთმოკიდებულ ლაკის დაემსგავსება. ესტრაგონი გაგიჟებული უყურებს.) მოდი.

ესტრაგონი. მე რა უნდა გაგაკეთო.

ვლადიმირი. მლანძღე და მთათხე!

ესტრაგონი. ვიგინდარავ!

ვლადიმირი. უფრო მაგრად!

ესტრაგონი. დამყაყებულო... შე ნესვო... (წელში ათად მოგაკვეული ვლადიმირი რამდენიმე ნაბიჯს გადადგამს წინ, მერე უკან გაბრუნდება.)

ვლადიმირი. მიბრძანე, იფიქრე-თქო.

ესტრაგონი. როგორ?

ვლადიმირი. მიდრიალე, მძორო, იფიქრე-თქო.

ესტრაგონი. იფიქრე, მძორო! (დუმილი.)

ვლადიმირი. არ შემიძლია.

ესტრაგონი. კმარა!

ვლადიმირი. ახლა იცეკვე-თქო, მიბრძანე.

ესტრაგონი. წავედი.

ვლადიმირი. იცეკვე, მძორო. (ერთ ადგილზე ცოდვილობს. ესტრაგონი სასწრაფოდ გადის.) ისე კარგად ვერ გამომდის, ვერ ვარ დიდი ოსტატი. (თავს ასწევს, ხედავს, რომ ესტრაგონი წასულა.) გოგო! (სიჩუმე. ვლადიმირი გადარეულივით აქეთ-იქით აწყდება: აქოშინებული შემორბის ესტრაგონი, ვლადიმირთან მიიბრუნს.) როგორც იქნა! სად დაიკარგე!

ესტრაგონი (სუნთქვა ეკვრის). დაწყევლილი ვარ!

ვლადიმირი. სად იყავი. მე მეგონა, სულ წახვედი.

ესტრაგონი. მოდიან.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი (გაბადრული). გოდო იქნება, გოდო! როგორც ჩანს, შექარდება, გადაუხვევა ესტრაგონს.) გოგო, გოგო, გესმის, ახლა არაფერი გჭირს, გვეშველა! წამო შევეგებოთ, ჩქარა! (ესტრაგონს კულისისაკენ მიათრევს; ესტრაგონი უძალიანდება, მერე ხელიდან უსხლტება და სცენის მეორე მხარეს მოპირდაპირე გასასვლელში გაუჩინარდება.) გოგო! დაბრუნდი, დაბრუნდი! (ღუმილი. ვლადიმირი იქითკენ გარბის, საიდანაც ესტრაგონი გავიდა. შორს იყურება. მეორე მხრიდან ესტრაგონი შემოდის, ფეხაკრეფით მიიბრუნს და ვლადიმირს ზურგიდან წამოეპარება ვლადიმირი შემობრუნდება.) აქა ხარ!

ესტრაგონი. დავიღუპე!

ვლადიმირი. შორს იყავი?

ესტრაგონი. პლატომდე. იმ მხრიდანაც მოდიან!

ვლადიმირი: გარშემორტყმულები ვართ! (თავგზაბნეული ესტრაგონი სცენის სიღრმისაკენ გაექანება, დეკორაციას დაეჯახება, წაიქცევა.) სად მიბიძარ, დამთხვეულთ, სად არის მანდ გასასვლელი. (წამოაყენებს ესტრაგონს, რამბასთან მიიყვანს. მაყურებელთა დარბაზისაკენ მიუთითებს.) აი, იქ არავინაა, იქ გაიქეცი, სწრაფად. (დარბაზისკენ უბიძგებს. ესტრაგონი დამფრთხალი უკან დაიხევს.) არ ვინდა? (დარბაზში რიგებს ათვალიერებს.) მესმის შენი, დაიცა, რამეს მოვიფიქრებ. (ფიქრობს.) ერთი გამოსავალი დაგჩვენია — უნდა გაქრე, სხვა გზა არა გაქვს.

ესტრაგონი. სად?

ვლადიმირი. ხეს ამოეფარე. (ესტრაგონი ყოყმანობს.) ჩქარა, ხეს ამოეფარე! (ესტრაგონი გარბის და ხეს ამოეფარება, მაგრამ მაინც ჩანს.) ნუ ინძრევი! (ესტრაგონი წინ გამოდის.) არაფერში არ გვარგია ეს ხე. (ესტრაგონს.) შენ ხომ არ გაგიჟდი?

ესტრაგონი (შედარებით დამშვიდებულია). სულ გადავირიე, რა მომდის. (დარცხენილი თავს ჩაპკიდებს.) მაპატიე! (ამაყად სწევს თავს.) სიტყვას გაძღვე, ეს აღარ გამეორდება. აი ნახავ, მიიხარო, რა უნდა გავაკეთო?

ვლადიმირი. არაფერი, რა უნდა გავაკეთო.

ესტრაგონი. შენ იქ დადექი. (მარცხენა კულისისაკენ მიათრევს ვლადიმირს, გზის გასწვრივ სცენისკენ ზურგშექცევით დააყენებს.) აი ასე. არ გაინძრე და თვალყური ადევნე, არაფერი გამოგეპაროს. (თვითონ მარჯვენა მხარეს გარბის. ვლადიმირი მხარს ზემოდან გახედავს მას. ესტრაგონი შეჩერდება, შორს იყურება, შემობრუნდება. ორივენი მხარს ზემოდან უყურებენ ერთმანეთს.) აბა, ძველი დროება გავიხსენოთ და ზურგშექცევით დავდგეთ! (წუთით კვლავ თვალს გაუსწორებენ ერთმანეთს, შემდეგ სმენაგამახვილებული აქეთ-იქით იყურებიან. ხანგრძლივი სიჩუმე.) ხომ არ მოდიან?

ვლადიმირი (მიხედავს). რა თქვი?

ესტრაგონი. ხომ არავინ ჩანს, ხომ არ მოდიან-მეთქი.

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. მეც ვერავის ვამჩნევ. (კვლავ მიდამოს ზვერავენ. ხანგრძლივი სიჩუმე.)

ვლადიმირი. ალბათ მოგეჩვენა.
 ესტრაგონი. (თავს მოაბრუნებს). რა მითხარი?
 ვლადიმირი. (უფრო ხმამაღლა). ალბათ მოგეჩვენა-მეთქი.
 ესტრაგონი. რა გალრიალებს. (ისევ გარშემო იყურებიან. ხანგრძლივი სიჩუმე.)
 ვლადიმირი } (ერთდროულად შემობრუნდებიან). მე განა...
 ესტრაგონი }
 ვლადიმირი. თქვი, თქვი, უკაცრავად!
 ესტრაგონი. არა, გისმენ, გისმენ!
 ვლადიმირი. არაფერი.
 ესტრაგონი. თქვი ახლა.
 ვლადიმირი. მე შეგაწყვეტინე.
 ესტრაგონი. პირიქით (ბრაზი ერევათ, გულმოსულნი უყურებენ ერთმანეთს.)
 ვლადიმირი. რა ტუტუცურად ლაპარაკობ.
 ესტრაგონი. რას ჯიუტობ, თქვი რაც გინდოდა.
 ვლადიმირი. (შეუყვირებს). თქვი, რომ გეუბნები.
 ესტრაგონი. (იმავვე ტონით). ჯერ შენ. (სიჩუმე. ერთმანეთს უახლოვდებიან. შეჩერდებიან.)
 ვლადიმირი. რა უნდა გითხრა, ნამდვილი იდიოტი ხარ.
 ესტრაგონი. კო, კო, მართალია, მოდი ერთმანეთი გლანძღოთ. (რიგრიგობით ილანძღებიან. სიჩუმე). ახლა კი შევრიგდეთ.
 ვლადიმირი. გოგონა!
 ესტრაგონი. დიდი!
 ვლადიმირი. მომეცი ხელი.
 ესტრაგონი. აჰა, ჩემო კარგო.
 ვლადიმირი. მოდი გაკოცო.
 ესტრაგონი. მაკოცო?
 ვლადიმირი. (მკლავებს გაშლის). კო, მოდი ჩემთან.
 ესტრაგონი. ახლავე, (გადაეხვევიან ერთმანეთს. სიჩუმე.)
 ვლადიმირი. რა მალე გადის დრო, როცა ერთობი. (სიჩუმე.)
 ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?
 ვლადიმირი. ჯერჯერობით ველოდოთ.
 ესტრაგონი. ველოდოთ ჯერჯერობით. (სიჩუმე.)
 ვლადიმირი. ხომ არ გვევარჯიშა?
 ესტრაგონი. ჩვენი მოძრაობები გავიმეოროთ?
 ვლადიმირი. კო. ჯერ წელში მოვიხართ.
 ესტრაგონი. მერე გავიმართოთ.
 ვლადიმირი. ჩავჯდეთ.
 ესტრაგონი. ისევ გავიმართოთ.
 ვლადიმირი. იქნებ გავთბეთ ცოტა.
 ესტრაგონი. იქნებ დავწყინარდეთ.
 ვლადიმირი. დავიწყოთ. (ვლადიმირი ჯერ ცალ ფეხზე ხტის, მერე მეორეზე, ესტრაგონიც მას ბაძავს.)
 ესტრაგონი. (შეჩერდება). გვეყოფა, დავიღალე.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. (მიხედავს, შეჩერდება). ცოტა მხრებში გავიშალეთ, ესე-ორჯე-
რაც ჩავისუნთქოთ და ამოვისუნთქოთ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. მომბეზრდა ეგ ჩასუნთქვა და ამოსუნთქვა.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენ მართალი ხარ. (პაუზა.) მოდი ახლა წონახუნთობის გავი-
ვარჯიშოთ, ხე გავაკეთოთ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ხე გავაკეთოთ?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჰო (ვლადიმირი ხესავით ცალ ფეხზე შედგება, აქეთ-იქით ქანა-
ობს.) ახლა შენი ჯერია. (ესტრაგონიც ცალ ფეხზე შედგება, ირყევს.)

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. როგორ გგონია, ღმერთი მხედავს მე?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. თვალები უნდა დახუჭო. (ესტრაგონი თვალებს დახუჭავს, უფრო
მეტად ირყევს.)

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი (გასწორდება, მუშტებს ცისკენ აღმართავს და, რაც ძალი და ღონე
აქვს, ყვირის.) უფალო, შემიწყალე მე!

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი (გულდაწყვეტილი). მე რაღა დავაშავე.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი (განაგრძობს ყვირილს). შემიწყალე! მე შემიწყალე!

(შემოდინან პოცო და ლაკი. პოცოს მხედველობა დაუკარგავს, ბრძაა. ლაკი
ისევ მოათრევს ტვირთს, და როგორც პირველ მოქმედებაში, კისერზე თოკი
აბია, ოღონდ ახლა ბევრად უფრო მოკლე, რომ პოცო უფრო მოხერხებულად
მიჰყვეს სიარულში. ლაკის ახალი ქუდი ახურავს. ვლადიმირის და ესტრაგონის
დანახვაზე ლაკი შედგება. პოცო განაგრძობს სვლას და ლაკის მიაწყდება.
ესტრაგონი და ვლადიმირი გზას უთმობენ.)

პ ო ც ო (ებღაუჭება ლაკის, რომელიც მომეტებული ტვირთისაგან ძლივს დგას ფეხ-
ზე). რა ამბავია, ვინ ყვირის? (ლაკი ეცემა, ტვირთს ქვეშ მოიყოლებს, თან გა-
დაიტანს პოცოს, და ასე გამხლართულნი წვანან მიმოყრილ ნივთებს შორის.)

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ეს გოდოა?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. უჰ, სულზე მოგვისწრო (უახლოვდება მათ, ესტრაგონიც უკან მიჰ-
ყვება.) სწორედ დროზე შეგვეშველება.

პ ო ც ო. მომეხმარეთ.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. გამაგებინე, გოდოა?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ვფიქრობდი, წასულია ჩვენი საქმე, მეტისმეტად მოვიჩვართეთ,
გვიმტყუნა მოთმინებამ-მეთქი.

პ ო ც ო. მიშველეთ!

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. გესმის ყვირილი?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მარტოები აღარ მივაჩერდებით სივრცეს, როდის დაღამდებაო,
აღარც გოდოს მოლოდინი დაგვტანჯავს და არც საერთოდ... მოლოდინი. მთელი
საღამო ვეწამეთ ჩვენი თავის ამარა, ახლა კი ყველაფერი გადატანილი გვაქვს.
გათავდა, ხვალინდელმა დღემ თითქმის მოაღწია.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. კარგი ერთი, მგზავრები არიან ჩაივლიან და ეგ იქნება.

პ ო ც ო. მიშველეთ!

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ასე დროც სხვაგვარად გადის. მზე ჩავა, მერე ღრუბლებიდან ამოვა
მთვარე და ჩვენც... წავალთ აქედან.

ე ს ტ რ ა გ ო ნ ი. ხომ გეუბნები, ჩაივლიან და გათავდა-მეთქი.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ჰოდა, სწორედ საკმარისია.

პ ო ც ო. შემიბრალეთ!

ვლადიმირი. საწყალი პოცო!

ესტრაგონი. მე ვიცოდი, რომ ეგ იყო.

ვლადიმირი. ვინ?

ესტრაგონი. გოდო.

ვლადიმირი. ეგ გოდო არ არის.

ესტრაგონი. გოდო არ არის?

ვლადიმირი. არა.

ესტრაგონი. აბა, ვინ არის?

ვლადიმირი. პოცოა.

პოცო. მე ვარ, მე! ამაყუნეთ!

ვლადიმირი. ხედავ, თვითონ ველარ დგება.

ესტრაგონი. წავიდეთ აქედან.

ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა ველოდოთ.

ესტრაგონი. სწორია.

ვლადიმირი. იქნებ კიდევ ჰქონდეს ძვლები შენტვის?

ესტრაგონი. რა ძვლები?

ვლადიმირი. წიწილის ძვლები. ეგეც დაგავიწყდა?

ესტრაგონი. აჰ, მაგან მომცა?

ვლადიმირი. ჰო.

ესტრაგონი. ჰკითხე თუ აქვს.

ვლადიმირი. ჯერ იქნებ მივხმარებოდით?

ესტრაგონი. რაში მივხმარებოდით?

ვლადიმირი. აგვეყენებინა.

ესტრაგონი. თვითონ ვერ ადგება?

ვლადიმირი. სურვილი კი აქვს.

ესტრაგონი. ადგეს მერე, ვინ იჭერს.

ვლადიმირი. არ შეუძლია.

ესტრაგონი. რა სჭირს?

ვლადიმირი. რა ვიცი. (პოცო იკლაკნება, კვნესის, მიწას მუშტებს უშენს.)

ესტრაგონი. მოიხედუ, ჯერ ძვლები ვთხოვოთ. თუ მოგვცა, ხომ კარგი, თუ არა და, ეგდოს ეგრე მიწაზე.

ვლადიმირი. რა გინდა მაგით თქვა, ჩვენს ხელშიათ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. და ამიტომაც ვიდრე რაიმე სამსახურს გავუწევდეთ, ჯერ მოთხოვნები წავუყენოთ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. თქმა არ უნდა, გონივრულია, მაგრამ ერთია საფრთხილი.

ესტრაგონი. რა?

ვლადიმირი. ლაკიმ არ იფეთქოს. ეგ თუ გადაირია, მტრისას. ცუდი დღე დაგვადგება.

ესტრაგონი. ლაკი ვილაა?

ვლადიმირი. შენ რომ წიხლი მოგაზილა.

ესტრაგონი. ხომ გითხარი, ისინი ათნი იყვნენ-მეთქი.

ვლადიმირი. მაგაზე ადრე, კოჭი რომ მოვიზრია.

ესტრაგონი. და ის აქ არის?

ვლადიმირი. აკე, შეხედე. (ხელით ანიშნებს.) ახლა გატვრენელა, მაგრამ ყოველ წაშს მოსალოდნელია აიწყვიტოს.

ესტრაგონი. მოდი მაგას ერთი კარგად ვასწავლოთ ჭკუა.

ვლადიმირი. ვისარგებლოთ სანამ სძინავს და ვეცეთ?

ესტრაგონი. ჰო.

ვლადიმირი. კარგი აზრია, მაგრამ მოფერევით კი? ან, რა იცო, მართლა სძინავს? (პაუზა.) არა, ისევ სჯობს ვისარგებლოთ, რომ პოცო საშველად გვიხმობს და მივუხმართოთ — მადლიერი დაგვრჩება...

ესტრაგონი. არაფერსაც აღარ გიხმობს.

ვლადიმირი. იმიტომ, რომ იმედი დაკარგა.

ესტრაგონი. შესაძლებელია, მაგრამ...

ვლადიმირი. რატომ ვკარგავთ დროს ტყუილუბრალს ლაპარაკში. (პაუზა. გაღიზიანებული.) მოდი, გავაკეთოთ რამე, რაკი ხელსაყრელი შემთხვევა გვეძლევა. ყოველდღე კი არ ვჭირდებით ვინმეს. არ იფიქრო, რომ სწორედ ჩვენ დაგჭირდით ახლა. სხვაც მშვენივრად მიეხმარებოდა, იქნებ უკეთესადაც. ეს ძახილი „მიშველეთო“, პირადად მე და შენ კი არა, — მთელ კაცობრიობას მოუხმობს, მაგრამ რაკი აქ, ამ ადგილზე, ამ წუთს, კაცობრიობა ჩვენ ვართ, სულ ერთია, მოგწონს ეს თუ არა, უნდა ვისარგებლოთ, სანამ გვიან არ არის და ერთხელ მაინც ღირსეული წარმომადგენლები ვიყოთ იმ ფლიდი და უკეთური მოდგმისა, რომელსაც უკუღმართმა ბედისწერამ მიგვაკუთვნა. რას იტყვი ამაზე? (ესტრაგონი ხმას არ იღებს.) აი, წარმოიდგინე, როცა ჩვენ გულხელდაკრეფილნი ადამიანთა ავ-კარგს ვწონით და განსჯას ვუნდებით, მოყვასს მოვუხმართოთ თუ არაო, ამ დროს ჩვენს ბუნებას ვაველენთ და საკუთარ ღირსებას ვიცავთ. ვეფხვი დაუფიქრებლად, თვალის დახამხამებაში გადაეშვება თავისი ამხანაგის საშველად, ან სადმე ტევრში მიიძალება. მაგრამ ამას როდი ვამბობ. აქ რომ ვართ, რას ვაკეთებთ? აი, რა უნდა ვკითხოთ ჩვენს თავს; და ჩვენი ბედი, რომ ვიცით, რა ვუპასუხოთ. ჰო, ამ თავბრუდამხვევ, უზარმაზარ ქაოსში ერთი რამ ნათელია: ველით, როდის მოვა გოდო.

ესტრაგონი. ეგ მართალია.

ვლადიმირი. ანუ, როდის მოვა ლამე. (პაუზა.) პაემანზე ვართ. მორჩა და გათავდა. ჩვენ წმინდანები არა ვართ, მაგრამ შესახვედრად მაინც მოვედით. და განა ბევრი იტყვის ამას საკუთარ თავზე?

ესტრაგონი. მილიონი.

ვლადიმირი. ვითომ?

ესტრაგონი. რა ვიცი.

ვლადიმირი. იქნებ მართლაც.

პოცო. მიშველეთ!

ვლადიმირი. ჰოდა, ცხადია, ასეთ პირობებში დრო აუტანელად ნულს მიიზღავს და იძულებულნი ვართ შევავსოთ იგი მოქმედებით, რომლებიც, ერთი შეხედვით, გონივრულად მიგვაჩნია, სანამ ჩვეულებად გადაგვექცეოდეს. ახლა შენ მეტყვი, ეს იმიტომ, რომ გონება არ შეგვერყესო. გასაგებია. მაგრამ განა ჩვენი

გონება უფსკერო სიღრმეების მუდმივ განუჭვრეტ წყვდიადში არ დაბოროია-
ლობს? ხომ მიჰყვები ჩემს მსჯელობას?

ესტრაგონი. ეჰ, ჩვენ ყველანი შეშლილები ვიბადებით. ზოგს კი სიგიჟე ბოლომ-
დე გასდევს.

ბოლომ-
დე
სიგიჟე
ბოლომ-
დე
სიგიჟე
ბოლომ-
დე

პოცო. მიშველეთ! ფულს გადაგიხდით!

ესტრაგონი. რამდენს?

პოცო. ას ფრანკს.

ესტრაგონი. ცოტაა.

ვლადიმირი. ძალიანაც ნუ გამოიღებ თავს.

ესტრაგონი. შენი აზრით, ასი ფრანკი საკმარისია?

ვლადიმირი. მაგაზე არ გეუბნები, გონება არა მქონდა წესრიგში, როცა დავი-
ბადე-მეთქი, ამას ვერ ვიტყვი. მაგრამ ეს როდია მთავარი.

პოცო. ვიდრევი ორასს!

ვლადიმირი. ჩვენ ველოდებით, ჩვენ მოწყენილები ვართ, გავბეზრდით. (შემარ-
თავს ხელს.) არა, ნუ შემედავები, ვკვდებით მოწყენისაგან, ამაზე უარს ვერ
იტყვი. კარგი და პატიოსანი. ახლა შემთხვევამ გასართობი გამოგვიგზავნა, ჩვენ
კი როგორ ვიქცევით? ზურგს ვუბრუნებთ მას, ხელსა ვკრავთ. აბა, შევუდგეთ
ახლა საქმეს! (პოცოსკენ გაემართება, შეჩერდება.) თორემ წამიც და, ყველა-
ფერი გაქრება და ჩვენ ისევ მარტონი დავრჩებით უდიდესი მარტოობის პირის-
პირ. (დაფიქრდება.)

პოცო. ვიდრევი ორასს!

ვლადიმირი. მოვდივართ. (ცდილობს წამოაყენოს პოცო, ვერ ახერხებს. ძალას
მოიკრებს, ისევ დაეჭიდება, წაიბორძიკებს და თვითონაც ეცემა, ცდილობს წა-
მოდგეს, მაგრამ ვერ ახერხებს.)

ესტრაგონი. რა დაგემართათ დღეს ყველას?

ვლადიმირი. მომეხმარე.

ესტრაგონი. მე წავედი.

ვლადიმირი. ამათ ხელში ნუ დამტოვებ, მომკლავენ ესენი.

პოცო. სადა ვარ?

ვლადიმირი. გოგო!

პოცო. ჩემკენ! აქეთ!

ვლადიმირი. მომეხმარე.

ესტრაგონი. ნივდივარ მე.

ვლადიმირი. მიშველე ადგომა, მერე ერთად წავიდეთ.

ესტრაგონი. სიტყვას მაძლევ?

ვლადიმირი. გეფიცები.

ესტრაგონი. და აქ აღარასოდეს მოვბრუნდებით?

ვლადიმირი. აღარასოდეს.

ესტრაგონი. არიეჟში წავალთ.

ვლადიმირი. სადაც ისურვებ.

პოცო. სამას ფრანკს გაძლევთ, ოთხასს!

ესტრაგონი. სულ ფნატრობდი, ნეტავ არიეჟში გამატარა-მეთქი.

ვლადიმირი. გაივლი.

ესტრაგონი (უეცრად უკან დაიწევს). ვინ დააბოყინა?

ქართული
საქმიანობა

ვლადიმირი. იმან, პოცომ...

პოცო. პო, მე ვარ, მე... შემობრალეთ!

ესტრაგონი. რა საზიზღრობაა!

ვლადიმირი. ჩქარა, ჩქარა, მომეცი ხელი!

ესტრაგონი. წავედი მე. (პაუსა, ხმამაღლა.) წავედი.

ვლადიმირი. ბოლოს და ბოლოს, მე თვითონაც აუღვები. (წამოიწევს, ეცემა.)
როგორც იქნება, ადრე თუ გვიან.

ესტრაგონი. რა მოგდის?

ვლადიმირი. ჯანდაბამდისაც გზა გქონია!

ესტრაგონი. შენ რა, აქ რჩები?

ვლადიმირი. ჯერჯერობით კი.

ესტრაგონი. ადექი, მართლა და მართლა, გაცივდები.

ვლადიმირი. ნუ სწუხხარ ჩემზე.

ესტრაგონი. გამიგონე, დიდრ, რას ჭირვეულობ. (გაუწვდის ხელს, ვლადიმირიც
მაშინვე მოეჭიდება.) ადექი ახლა.

ვლადიმირი. ამწიე.
(ესტრაგონი მოსწევს ხელზე, წაბარბაცდება და ეცემა. ხანგრძლივი სიჩუმე.)

პოცო. ჩემკენ! აქეთ, აქეთ!

ვლადიმირი. აქა ვართ ჩვენ.

პოცო. ვინ თქვენ?

ვლადიმირი. ხალხი. (დუმილი.)

ესტრაგონი. რა კარგია მიწაზე!

ვლადიმირი. შეგიძლია ადგე?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. სცადე.

ესტრაგონი. ახლავე, ახლავე. (დუმილი.)

პოცო. რა მოხდა, რა ამბავია.

ვლადიმირი (განრისხებული). გაჩუმდები თუ არა შენ, ბოლოს და ბოლოს; ეს
რა მოუშორებელი ჭირი აგვიტყდა. სულ თავის თავზე არ ფიქრობს?

ესტრაგონი. ვცადოთ, იქნებ დაგვეძინოს.

ვლადიმირი. გესმის, რა მოხდაო, დაინტერესდა.

ესტრაგონი. დაანებე თავი, დაიძინე. (დუმილი.)

პოცო. შემობრალეთ, შემობრალეთ.

ესტრაგონი (შეკრთება). რა მოხდა? რა ამბავია?

ვლადიმირი. გეძინა?

ესტრაგონი. ეტყობა.

ვლადიმირი. ისევ ეს ლეში აყვირდა, ეს პოცო.

ესტრაგონი ხმა გააკმენდინე ერთი მაგას, ლაზათიანად ჩააფარე.

ვლადიმირი (სცემს პოცოს). ჩაიგდებ თუ არა ენას მუცელში, გაჩუმდები თუ
არა როდისმე, შე მუდრეგო. (ტკივილებისაგან გამწარებული პოცო ხმამაღლა
პგოდებს, ცდილობს ხელიდან დაუსხლტეს ვლადიმირს და განზე მიხობხავს.
დროდადრო შედგება, ხელით ჰაერს ეპოტინება, სწორედ ისე, ბრმებს რომ სჩვე-
ვიათ, და მოუხმობს ლაკის. იდაყვზე დაბჯენილი ვლადიმირი თვალს არ ამო-
რებს.) თავს უშველა. (პოცო მიწაზე ჩაიკეცება. სიჩუმე.) ერთიანად ჩაიკრიფა.

- ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?
- ვლადიმირი. იქნებ მივხოსდე მასთან.
- ესტრაგონი. მარტოს ნუ დამაგდებ.
- ვლადიმირი. ან იქნებ ხმა მივაწვდინო.
- ესტრაგონი. ჰო, ეგრე აჯობებს, გამოეხმაურე.
- ვლადიმირი. პოცო! (სიჩუმე.) პოცო! (სიჩუმე.) აღარ გვპასუხობს.
- ესტრაგონი. ერთად დავეუძახოთ.
- ესტრაგონი. } პოცო! პოცო!
- ვლადიმირი. }
- ვლადიმირი. შეირხაო თითქოს!
- ესტრაგონი. ნამდვილად იცი, რომ პოცო ჰქვია?
- ვლადიმირი (შეშფოთებული). ბატონო პოცო, დაბრუნდით, ხელს აღარ გახლებთ. (სიჩუმე.)
- ესტრაგონი. სხვა სახელი რომ დავეუძახოთ, იქნებ მაშინ გაგვაგონოს?
- ვლადიმირი. სიკვდილის პირას არ იყოს.
- ესტრაგონი. რა ოინი იქნება?
- ვლადიმირი. რა იქნება ოინი?
- ესტრაგონი. სხვა სახელი რომ დავეუძახოთ და გაგვაგონოს: სხვადასხვა სახელები ვცადოთ, ჯერ ერთი, მერე მეორე, დროც უფრო მალე გავა და იქნებ მისი ნამდვილი სახელიც დაემთხვეს.
- ვლადიმირი. რომ გეუბნები, დამიჯერე, პოცო ჰქვია.
- ესტრაგონი. ახლავე შევამოწმებთ. (დაფიქრდება.) აბელ!
- პოცო. აქეთ, აქეთ!
- ესტრაგონი. ხედავ?
- ვლადიმირი. ყულში ამომივიდა ეგ სიმღერა.
- ესტრაგონი. მეორეს იქნებ კაინი ჰქვია. (უძახის.) კაინ! კაინ!
- პოცო. ჩემკენ, აქა ვარ!
- ესტრაგონი. აქ აღამიანთა მთელი მოდგმა შეყრილა. (სიჩუმე.) შეხედე იმ ღრუბელს.
- ვლადიმირი (მალლა აიხედავს). აბა?
- ესტრაგონი. ეგერ, სულ მალლა, ზენიტში.
- ვლადიმირი. მერე, რა გავიკვირდა? (სიჩუმე.)
- ესტრაგონი. მოდი ახლა სხვა რამეზე ვილაპარაკოთ, გინდა?
- ვლადიმირი. მეც სწორედ ეს უნდა მეთქვა.
- ესტრაგონი. ჰო, მაგრამ რაზე?
- ვლადიმირი. იმ ღრუბელზე. (სიჩუმე.)
- ესტრაგონი. იქნებ ჯერ ადგომა მოგვეხერხებინა?
- ვლადიმირი. ვცადოთ. (ადგებიან.)
- ვლადიმირი. არც ისე ძნელი ყოფილა.
- ვლადიმირი. მთავარია, მოინდომო.
- ესტრაგონი. ახლა რაღა გავაკეთოთ?
- პოცო. მომეხმარეთ!
- ესტრაგონი. წავიდეთ აქედან.
- ვლადიმირი. ვერ წავალთ.

ესტრაგონი. რატომ?

ვლადიმირი. გოდოს უნდა ველოდოთ.

ესტრაგონი. პო, მართლა. (პაუზა.) სხვა რა გზა გვაქვს.

პოცო. მიშველეთ!

ვლადიმირი. იქნებ მივშველებოდით?

ესტრაგონი. კი მაგრამ, რა უნდა?

ვლადიმირი. ადგომა უნდა.

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. მაგას უნდა, რომ მივეხმაროთ, წამოვაცუნოთ.

ესტრაგონი. წამოდი აბა, მივეხმაროთ, რაღას ვუყურებთ? (მიდიან, წამოაყენებენ და განზე გადაგებიან. პოცო ისევ ეცემა.)

ვლადიმირი. ხელი არ უნდა გაგვეშვა. (ისევ წამოაყენებენ, აქეთ-იქიდან ამოუდგებიან, პოცო მათ კისერზე მოხვევს მკლავებს და ძლივსძლივობით დგას ფეხზე.) ჯერ ფეხზე დგომას უნდა შეეჩვიოს. (პოცოს.) აბა, როგორ გრძნობთ თავს, უკეთ?

პოცო. თქვენ ვინ ბრძანდებით?

ვლადიმირი. ვერ გვიცანით?

პოცო. მე ბრმა ვარ. (სიჩუმე.)

ესტრაგონი. იქნებ მომავალს ხედავს?

ვლადიმირი (პოცოს). დიდი ხანია?

პოცო. შესანიშნავი მხედველობა მქონდა, მაგრამ... მითხარით, თქვენ მეგობრები ხართ?

ესტრაგონი (ხმამალლა გაიციინებს). გესმის, აინტერესებს, ვართ თუ არა მე და შენ მეგობრები.

ვლადიმირი. არა, მაგისი მეგობრები თუ ვართ, ეს აინტერესებს. ჩემი მოკეთებები ხართ თუ მტრებიო.

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. ჩვენ ეს ჩვენი საქციელით დავამტკიცეთ.

ესტრაგონი. აბა რა! მეგობრები რომ არ ვყოფილიყავით, მივეხმარებოდით?

ვლადიმირი. იქნებ მაინც მივეხმარებოდით.

ესტრაგონი. აუცილებლად მივეხმარებოდით.

ვლადიმირი. პოდა, მოდი ამაზე ნუ ვიდავებთ.

პოცო. ყაჩაღები ხომ არა ხართ?

ესტრაგონი (აენტეუბა). ყაჩაღებს რა გვიგავს.

ვლადიმირი. რა დაგემართა, ბრმაა.

ესტრაგონი. ფუპ, მართლა! ეშმაკმა წაიღოს მაგის თავი. (პაუზა.) მაგრამ ისე ლაპარაკობს...

პოცო. თავს ხომ არ დამანებებთ?

ვლადიმირი. არც გავიფიქრებთ მაგას.

ესტრაგონი. ჯერჯერობით.

პოცო. რომელი საათია?

ვლადიმირი (ცას უყურებს). იქნება ასე, შვიდი, რვა საათი.

ესტრაგონი. უკ იმაზეა დამოკიდებული, წლის რომელი დროა.

პოცო. ახლა სალამოა? (ხმას არ იღებენ. ვლადიმირი და ესტრაგონი მზის ჩასვლას უყურებენ.)

ესტრაგონი. თითქოს ახლა ამოდისო.

ვლადიმირი. შეუძლებელია.

ესტრაგონი. რა იცი, იქნებ მართლაც ახლა ამოდის მზე.

ვლადიმირი. რას სულელობ, აქ დასავლეთია.

ესტრაგონი. რა იცი?

პოცო (წამებულის ხმით). ახლა სალამოა?

ესტრაგონი. გეუბნები, ნამდვილად ახლა ამოდის მზე.

პოცო. რატომ არც ერთი არ მპასუხობთ?

ესტრაგონი. იმიტომ, რომ არ შემოგველანძლოთ.

ვლადიმირი (დაყვავებით). დიახ, ბატონო, სალამოა, შელამდა უკვე. ძალიან ცდილობს ჩემი მეგობარი გადამარწმუნოს, თენდებაო, და გამოგიტყდებით, წუთით სერიოზულადაც კი დამაფიქრა, იქნებ მართლა ვცდები-მეთქი. მაგრამ ტყუილუბრალოდ ხომ არ ვიყურყუტე დღეს ამდენი ხანი? არა, ბატონო, დღე ნამდვილად უკვე თავისი რეპერტუარის დასასრულს უახლოვდება. (პაუზა.) ეს კი ასეა, მაგრამ თქვენ როგორა ბრძანდებით?

ესტრაგონი. (პოცოზე ანიშნებს.) კიდევ რამდენ ხანს უნდა ვათრიოთ ვგრე კისერზე წამოკიდებული? (წუთით შეუშვებენ ხელს. მაგრამ მყისვე ისევ შეაშველებენ, რადგან პოცო იქვე ჩაიკეცება.)

ვლადიმირი. თუ სმენა არ მლალატობს, მგონი ბრძანეთ, უწინ შესანიშნავი მხედველობა მქონდაო?

პოცო. დიახ, ძალიან კარგი მხედველობა მქონდა. (დუმილი.)

ესტრაგონი (გალიზიანებული პოცოს). მართლა და მართლა, თქვენც გაინძერით ცოტა.

ვლადიმირი. მოეშვი, ვერა ხედავ, თავის დაკარგულ ბედნიერებაზე ოცნებას მიეცა. (პაუზა.) Memoria preteritorum honorum — ეს ალბათ მძიმე მოსაგონარია.

პოცო. ძალიან კარგი მხედველობა მქონდა.

ვლადიმირი. და ეგ მოსულოდნელად დაგემართათ?

პოცო. შეიძლება ითქვას, ჩინებული მხედველობა მქონდა.

ვლადიმირი. უკაცრაფად, ეგ ამბავი უეცრად დაგემართათ?

პოცო. ერთ მშვენიერ დღეს გავიღვიძე და ვედარაფერი დავინახე. ბრმა ვიყავი... როგორც ბედისწერა. (პაუზა.) ზოგჯერ ჩემს თავს ვეკითხები, ისევ ხომ არ მძინავს-მეთქი.

ვლადიმირი. და როდის მოხდა ეს ყველაფერი?

პოცო. არ ვიცი.

ვლადიმირი. კი, მაგრამ, ჯერ კიდევ გუშინ...

პოცო. ნუ მეკითხებით. ბრმებს არა აქვთ დროის შეგრძნება. (პაუზა.) და ვერ აღიქვამენ ვერაფერს, რასაც კავშირი აქვს დროსთან.

ვლადიმირი. წარმოგიდგენიათ, მე კი პირიქით მეგონა.

ესტრაგონი. მე უნდა წავიდე.

პოცო. სადა ვართ?

ქართული

ბეჭედი

ვლადიმირი. არ ვიცი.

პოცო. ლა პლანშის მიდამოები ხომ არ არის?

ვლადიმირი. ვერ გეტყვით.

პოცო. მაინც, ისე, როგორი ადგილია?

ვლადიმირი (სტენას მიმოავლებს თვალს). შეუძლებელია არაფერი, არც არაფერს ჰგავს, ერთადერთი ხე დგას, მეტი არაფერი, ერთი მიუსაფარი ადგილია.

პოცო. ჰოო, მაშ, ლა პლანში არა ყოფილა.

ესტრაგონი. და შენ იტყვი, რომ ერთობი?

პოცო. ჩემი მსახური სადაა?

ვლადიმირი. აქვე გახლავთ.

პოცო. აბა ხნას რატომ არ მცემს, როცა ვეძახი?

ვლადიმირი. არ ვიცი, მგონი, სძინავს. ან იქნებ მოკვდა?

პოცო. რომ ვთქვათ, არსებითად, რა მოხდა?

ესტრაგონი. არსებითად!

ვლადიმირი. ორივენი წაიქეცით, მეტი არაფერი.

პოცო. მიდით, მერე, ნახეთ, ხომ არ დაიმტვრა.

ვლადიმირი. როგორ ვნახოთ, თავს ხომ ვერ დაგანებებთ.

პოცო. ერთ-ერთი წადით.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მოდი, შენ წადი.

პოცო. დიახ, დიახ, ეგრე აჯობებს, თქვენი მეგობარი წავიდეს. როგორ ყარს.

ვლადიმირი. მიდი ერთი, გააღვიძე.

ესტრაგონი. მე? მაგან რომ მე საქმე დამმართა. არასოდეს.

ვლადიმირი. აჰა, მაშ, მაინც გახსოვს, რომ მაგან რაღაცა დაგმართა.

ესტრაგონი. არაფერიც არ მახსოვს, შენ მითხარი.

ვლადიმირი (პოცოს). ჩემი მეგობარი ვერ მივა, ეშინია.

პოცო. საშიში არაფერია.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). მართლა, წელან რომ დაინახე, ის ხალხი რა იქნა?

ესტრაგონი. არ ვიცი.

ვლადიმირი. იქნებ, სადმე აქვე მიიმალნენ და ჩვენ გვითვალთვალებენ?

ესტრაგონი. შეიძლება.

ვლადიმირი. ან იქნებ ისე შეჩერდნენ სადმე?

ესტრაგონი. ჰო, ჰო, მეც ეგრე მგონია.

ვლადიმირი. სულის მოსათქმელად.

ესტრაგონი. წასახუმსებლად.

ვლადიმირი. იქნებ უკანაც გაბრუნდნენ?

ესტრაგონი. ნამდვილად ეგრე იქნება.

ვლადიმირი. ან იქნებ მოჩვენება იყო.

ესტრაგონი. უფრო ილუზია.

ვლადიმირი. ჰალუცინაცია.

ესტრაგონი. ილუზია.

პოცო. რაღას ელოდება?

ვლადიმირი (ესტრაგონს). რაღას ელოდები?

ესტრაგონი. მე ველოდები გოდოს.

ვლადიმირი (პოცოს). აკი მოგახსენეთ, ეშინია ჩემს მეგობარს თქვენი მსახუ-

რის. კინალამ ფეხი მიაბტვრია გუშინ, და არ იკითხავთ, რატომ? ცრემლის მოწმენდა დაუპირა.

პოცო. აჰ, მაგ ხალხს არასოდეს არ უნდა ელოლიავო, ისინი ამას ვერ იტანენ.

ვლადიმირი. კი მაგრამ, მაინც, რა უნდა გააკეთოს?

პოცო. რა უნდა გააკეთოს? ჯერ... თოკს მოსწიოს, რასაკვირველია, ცხელი წყლით სიფრთხილით, ისე, რომ არ მოგუდოს, ჩვეულებრივ, ამ ბიძგს მოჰყავს ხოლმე იგი გონზე. თუ ამანაც არ უშველა, მაშინ წიხლი ჩააწილოს მუცლის ქვემო არეში და დრუნჩში, რაც შეიძლება მაგრად.

ვლადიმირი (ესტრაგონს). ხედავ, სულ ტყუილად გეშინოდა. კი არა, შემთხვევა გეძლევა შური იძიო.

ესტრაგონი. მერე იმანაც რომ სამაგიერო გადამიხადოს?

პოცო. ეგ ნუ შეგაწუხებთ, არასოდეს არ დაუცავს თავი.

ვლადიმირი. მე აქ არა ვარ, იმ წამსვე მოგეშველები.

ესტრაგონი. თვალს მაინც ნუ მომაცილებ! (მიემართება ლაკისკენ.)

ვლადიმირი. ჯერ დახედე, ცოცხალი თუა. მკვდრის ცემით თავს ნუ შეიწუხებ.

ესტრაგონი (დაიხრება, აკვირდება ლაკის). სუნთქავს.

ვლადიმირი. ჰოდა, მისცხე.

(ესტრაგონი უცრად გამხეცდება, ღმუილით წიხლებს უშენს ლაკის, მაგრამ ფეხს იტკენს და სიმწრის კვნესით სცენაზე მოკელანობს. ლაკი გონს მოდის.)

ესტრაგონი (ესტრაგონი ცალ ფეხზე დგას). თჰ, შე პირუტყვო! (ჩაჯდება იქვე და წვალობს წაიძროს ფეხსაცმელი. მაგრამ მალე მობეზრდება, ოთხად მოიკეცება, თავს მუხლებში ჩარგავს, ზემოდან ხელებს წაიფარებს.)

პოცო. რაო, რა მოხდა კიდევ?

ვლადიმირი. ჩემმა მეგობარმა ფეხი იტკინა.

პოცო. ლაკის რაღა დაემართა?

ვლადიმირი. მაშ, ეს ნამდვილად ლაკია?

პოცო. რა ბრძანეთ?

ვლადიმირი. თქვენ კი პოცო ხართ?

პოცო. რა თქმა უნდა!

ვლადიმირი. თქვენ გუშინაც არ შეგეხვდით?

პოცო. გუშინ?

ვლადიმირი. გუშინ არ გვნახეთ? (დუმილი.) აღარ გახსოვთ?

პოცო. არ მაგონდება, რომ გუშინ ვინმე მენახოს. ხვალ კი ვეღარ გავიხსენებ, დღეს შემხვდა ვინმე თუ არა. ტყუილად გულშიც არ გაივლოთ, რომ ჩემგან რამეს შეიტყობთ. გარდა ამისა, კმარა ამაზე ლაპარაკი (ლაკის.) აბა, ადექი ფეხზე!

ვლადიმირი. თქვენ ეგ წმინდა მაცხოვრის ბაზარზე მიგყავდათ გასაყიდად. მერე ჩვენ ვისაუბრეთ. მაგან იცეკვა, იფიქრა, თქვენც მშვენიერი მხედველობა გქონდათ.

პოცო. იყოს აგრე, რაკი ასე დაბეჯითებით ამბობთ; გამატარეთ, გეთაყვა! (ვლადიმირი უკან იხუფს.) ადექი-მეთქი, ვის ვეუბნები!

ვლადიმირი. დგება. (ლაკი დგება, ნივთებს კრეფს.)

პოცო. და ჭკვიანურადაც იქცევა!

ვლადიმირი. ახლა სადღა მიბრძანდებით?

პოცო. ეს უკვე მე არ მეკითხება.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როგორ გამოიცვალეთ! (ტვირთმოკიდებული ლაკი წინ დაუდგება პოცოს).

პ ო ც ო. მათრახი! (ლაკი დაბლა დააწყო მთელ ბარგი-ბარხანას, ეძებს მათრახს, პოულობს, აწვდის პოცოს, და ისევ იკიდებს ბარგს.) თოკი! (ლაკი დააწყო ბარგს, თოკის ბოლოს ხელში ჩაუდებს პოცოს, ისევ წამოიჭრის ტვირთს.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რა გაქვთ მანდ, ჩემოდანში?

პ ო ც ო. ქვიშა. (მოსწევს თოკს.) გასწი! (ლაკი მიდის, პოცო მიჰყვება.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ერთი წუთით! (პოცო შეჩერდება, თოკი იჭიმება. ლაკი ეცემა, და ყველაფერი ხელიდან უცვივია. პოცოც ლამის არის დაეცეს, მაგრამ დროზე შეუშვებს თოკს ხელს, და რის ვაივავლახით შეიმავრებს თავს. ვლადიმირი ხელს აშველებს.)

პ ო ც ო. რა ხდება?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ისევ დაეცა.

პ ო ც ო. სწრაფად, ააყენეთ ფეხზე, სანამ ჩაეძინებოდეს.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ხომ არ დაეცემით, ხელი რომ გაგიშვათ?

პ ო ც ო. არა მგონია. (ვლადიმირი ფეხს მიარტყამს ლაკის.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. აეთრიე, მძორო! (ლაკი დგება, თავის ტვირთს აგროვებს.) ადგა!

პ ო ც ო (ხელს გაიწვდის). თოკი! (ლაკი მიწაზე დებს ტვირთს, თოკის ბოლოს პოცოს ჩაუდებს ხელში, შემდეგ ისევ აიკიდებს ტვირთს.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ნუ წახვალთ ჯერ.

პ ო ც ო. მივდივარ.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. როდესაც ეცემით და არავინ არის, რომ აგაყენოთ, მაშინ როგორ-ღა იქცევით?

პ ო ც ო. ვუცდით, როდის მოგვეცემა ადგომის საშუალება. შემდეგ მივდივართ.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. სანამ წახვიდოდეთ, უბრძანეთ იმღეროს.

პ ო ც ო. ვის ვუბრძანო?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ლაკის.

პ ო ც ო. იმღეროს?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. დიახ, ან იფიქროს, ან გვიამბოს რამე.

პ ო ც ო. როგორ, მუნჯია.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მუნჯია?!

პ ო ც ო. აბსოლუტურად. ვერც კი დაიკვნესებს.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. აჰა, ღმერთო! როდის დამუნჯდა?

პ ო ც ო. (უეცრად განრისხდება). არ იქნა და აღარ გაათავეთ, სიტყვებს მიწამლავთ მაგ თქვენი დროის დაზუსტებით. ეს უაზრობაა! როდის! როდის! ერთ დღეს — თქვენ ეს არ გყოფნით? — ერთ დღეს, რომელიც ათას სხვა დღეს ჰგავს, ის დამუნჯდა. ერთ დღეს დაგბრმავდი მე. ერთ დღეს ჩვენ დავეყრუვდებით, ერთ დღეს დავიბადეთ, ერთ დღეს მოვკვდებით, იმავე დღეს, იმავე წამს, — არა კმარა ეს განმარტება თქვენთვის? (შედარებით მშვიდი ტონით.) მშობიარობენ სამარეს გართხმულნი, სულ ერთი წამით იფლავებს დღე და მერე ისევ გრძელდება ღამე. (თოკს მოსწევს.) გასწი!

(მიდიან. ვლადიმირი სცენის ბოლომდე მიჰყვება. ხედავს, თანდათან როგორ შორდებიან ისინი. შორიდან ხმაური მოისმის, ვლადიმირის მიმიკა გვამ-

ცნობს, რომ ისინი ისევ დაეცნენ. სიჩუმე. ვლადიმირი გაემართება ესტრაგონი-
საკენ, რომელსაც სძინავს; დასცქერის ერთხანს, შემდეგ აღვიძებს.)

ესტრაგონი (გადარეულივით იქნევს ხელებს, უთავბოლოდ ბოდავს, ბოლოს ერ-
კვევა). რატომ არასოდეს არ მაძინებ?

ერეკლესი
ზიზღილი

ვლადიმირი. ისეთი სიმარტოვე ვიგრძენი.

ესტრაგონი. მესიზმრა, ვითომ ბედნიერი ვიყავი.

ვლადიმირი. დრო ხომ მაინც გაგაყვანინა, სხვა თუ არაფერი.

ესტრაგონი. მესიზმრა თითქოს...

ვლადიმირი. გაჩუმდი. (სიჩუმე.) ჩემს თავს ვეკითხები, ნეტა ნამდვილად თუ
ბრმაა-მეთქი.

ესტრაგონი. ვინ?

ვლადიმირი. მართლა უსინათლო იტყვის განა, დროის შეგრძნება არა მაქვსო?

ესტრაგონი. ვისზე ლაპარაკობ, გამაგებინე.

ვლადიმირი. პოცოზე.

ესტრაგონი. პოცო ბრმაა?

ვლადიმირი. ეგრე არ გვითხრა?

ესტრაგონი. მერე?

ვლადიმირი. მე კი მეჩვენებოდა, რომ გჭაუდავდა.

ესტრაგონი. მოგჩვენებოდა. (პაუზა.) წავიდეთ აქედან. თუმცა არა, ვერ წა-
ვალთ. (პაუზა.) დარწმუნებული ხარ, რომ ეს ის არ იყო?

ვლადიმირი. ვინ ის?

ესტრაგონი. გოდო.

ვლადიმირი. მომკლა. ვინ არ იყო გოდო?

ესტრაგონი. პოცო.

ვლადიმირი. ოჰ, არა! არა! (პაუზა.) ნამდვილად არა.

ესტრაგონი. ეჰ, ავდგები მაინც. (გაჭირვებით წამოდგება.) ვაი!

ვლადიმირი. უკვე აღარც კი ვიცი, რა ვიფიქრო.

ესტრაგონი. ფეხები, როგორ მტეხს ფეხები. (კვლავ ჩაჯდება და წვალობს წაიძ-
როს ფეხსაცმელი.) მომეხმარე.

ვლადიმირი. ნუთუ მეძინა, როცა სხვები ეწამებოდნენ? ან იქნებ ახლა მძინავს?
რას ვიტყვი დღევანდელ დღეზე ხვალ, როცა მეგონება გამოვიღვიძე-მეთქი? რომ
ჩემს მეგობარ ესტრაგონთან ერთად აქ, ამ ადგილზე, დაღამებამდე გოდოს
ველოდი? რომ პოცომ და მისმა მსახურმა ჩაიარეს და პოცო გამოგველაპარაკა?
სწორია, ასე იყო, მაგრამ სინამდვილეა თუ არა ეს? (ესტრაგონი ცდილობდა
ფეხსაცმელი გაეძრო, დიდხანს იწვალა, მაგრამ ამაოდ, და გაბეზრებულს ჩასთვ-
ლიმა კიდევ. ვლადიმირი დაძჷურებს მძინარს.) ამას კი არაფერი ეცოდინება.
მიაშობს, როგორ ურტყეს, როგორ გაილახა; მერე მე მას სტაფილოს მივცემ.
(პაუზა.) სამარეს გადაემშობიან და ტანჯვით გაგაჩენენ. სამარის ფსკერზე კი
მესაფლავე ზღაზუნით უკვე იარაღს ამზადებს. თურმე სიბერე მოსულა. ცას
სწვდება ჩვენი ზარი, პაერი ჩვენი მოთქმითაა საესე. (უსმენს.) მაგრამ ჩვეუ-
ლება — ეს უდიდესი ჩამხშობია. (დახედავს ესტრაგონს.) აი, მეც ასევე დამ-
ყურებს ვიღაც სხვა და ფიქრობს, სძინავს და არაფერი იცის, ეძინოსო; (პაუზა.)
აღარ შემიძლია. (პაუზა.) რას ვამბობდი? (ბოლოს სცემს ადელეგებული,

ბოლოს მარცხენა გასასვლელთან შეჩერდება, შორს გასცქერის. მარჯვენა მხრიდან შემოდის ბიჭი, ისევ ის, წინა საღამოს რომ იყო. შეჩერდება. (სიჩუმე.)

ბ ი ჭ ი. ბ ა ტ ო ნ ო... (ვლადიმირი სწრაფად შემოტრიალდება.) ბატონო ალბერტი...
 ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ასე. დავიწყეთ ისევ. (პაუზა. ბიჭს.) შენ მე ვერ ამოცნობ...
 ბ ი ჭ ი. ვერა, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენ არ იყავი ვუშინ საღამოს?
 ბ ი ჭ ი. არა, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაშ, აქ პირველად მოხვედი?
 ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო. (სიჩუმე.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ბატონმა გოდომ გამოგგზავნა?
 ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ამ საღამოს არ მოვა?
 ბ ი ჭ ი. არა, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მაგრამ უეჭველად მოვა. ხვალ, არა?
 ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ნამდვილად?
 ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო. (დუმილი.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. რომ შემოდით, ხომ არავინ შეგხვედრია?
 ბ ი ჭ ი. არა ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ორი სხვა (ყოყმანობს თქვას)... ადამიანი.
 ბ ი ჭ ი. თვალთ არავინ მინახავს, ბატონო. (დუმილი.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ერთი ეს მითხარი, ბატონო გოდო რას აკეთებს? (პაუზა.) არ გესმის?
 ბ ი ჭ ი. შესმის, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. მერე?
 ბ ი ჭ ი. არაფერს არ აკეთებს, ბატონო. (დუმილი.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენი ძმა როგორ არის?
 ბ ი ჭ ი. ავადაა.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ალბათ ის თუ იყო გუშინ.
 ბ ი ჭ ი. არ ვიცი. (დუმილი.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. შენს ბატონ გოდოს წვერი აქვს?
 ბ ი ჭ ი. დიახ, ბატონო.

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ქვალის თუ (ყოყმანობს)... შავი.
 ბ ი ჭ ი (ყოყმანობს). მე მგონია, თვთრი წვერი უნდა ჰქონდეს, ბატონო. (დუმილი.)

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. ვაიმე! ვაიმე! (დუმილი.)
 ბ ი ჭ ი. ბატონ გოდოს რა მოვახსენო?

ვ ლ ა დ ი მ ი რ ი. უთხარი რომ... (სიტყვა უწყდება.) უთხარი, რომ მნახე და რომ... (ჩაფიქრდება.) რომ მნახე. (პაუზა. ვლადიმირი ბიჭისაკენ ნაბიჯს გადადგამს, ბიჭი უკან იხევს. ვლადიმირი შეჩერდება, შეჩერდება ბიჭიც.) მითხარი, ნამდვილად იცი, რომ მნახე? ხვალ ხომ არ მეტყვი, არასოდეს მინახავხარო? (დუმილი. ვლადიმირი მოულოდნელად ისკუპებს ბიჭისკენ. ბიჭი ისარივით გაქრება. სიჩუმეა. მზე ჩადის, ამოდის მთვარე. ვლადიმირი გაქვავებული დგას. ესტრაგონი იღვიძებს, ფეხზე იხდის, ფეხსაცმელს რამპის წინ დააწყობს, შემდეგ ვლადიმირთან მივა, დააკვირდება.)

- ესტრაგონი. რა დაგემართა?
- ვლადიმირი. არაფერი.
- ესტრაგონი. იცი, მე მივდივარ.
- ვლადიმირი. მეც. (სიჩუმე.)
- ესტრაგონი. დიდხანს მეძინა?
- ვლადიმირი. არ ვიცი. (სიჩუმე.)
- ესტრაგონი. სად წავიდეთ?
- ვლადიმირი. აქვე სადმე.
- ესტრაგონი. არა, არა, შორს წავიდეთ აქედან.
- ვლადიმირი. ვერ წავალთ.
- ესტრაგონი. რატომ?
- ვლადიმირი. ხვალ ისევ აქ არ უნდა მოვიდეთ.
- ესტრაგონი. ისევ აქ რაღა გვინდა.
- ვლადიმირი. გოდოს უნდა დაველოდოთ.
- ესტრაგონი. ჰო, მართლა. (პაუზა.) არ მოსულა?
- ვლადიმირი. არა.
- ესტრაგონი. ახლა უკვე ძალიან გვიანია?
- ვლადიმირი. ჰო, ახლა დამეა.
- ესტრაგონი. სულ რომ მოვეშვათ მაგ გოდოს? (პაუზა.) ვითომ რა მოხდება, რომ მოვეშვათ?
- ვლადიმირი. დაგვსჯის. (დუმილი. უყურებს ხეს.) მხოლოდ ხე ცოცხლობს.
- ესტრაგონი (ათვალღერებს ხეს). რა არის ეს?
- ვლადიმირი. ხეა.
- ესტრაგონი. კი, მაგრამ, რა ხეა?
- ვლადიმირი. რა ვიცი მე, ტირიფია.
- ესტრაგონი. წამოდი, ვნახოთ. (ვლადიმირს ძალით მიათრევს ხესთან. მივლენ და ორივენი უსიტყვოდ გაშეშდებიან ხის წინ.) რა იქნება, თავი რომ ჩამოვიხრჩოთ?
- ვლადიმირი. რით?
- ესტრაგონი. თოკის ნაწყვეტიც არ გვაქვს?
- ვლადიმირი. არა.
- ესტრაგონი. აბა, რა გამოგვივა.
- ვლადიმირი. წავიდეთ აქედან.
- ესტრაგონი. მოიცა, ქამარი, მაქვს.
- ვლადიმირი. მოკლე იქნება.
- ესტრაგონი. შენ მე ფეხებში ჩამავლებ ხელს და ძირს დამწევ.
- ვლადიმირი. მე ვინ დამწევს?
- ესტრაგონი. ჰო, მართლა.
- ვლადიმირი. მაჩვენე მაინც შენი ქამარი. (ესტრაგონი შემოიხსნის თოკს, რომლითაც შარვალი აქვს შეკრული. შარვალი მეტისმეტად განიერია და მაშინვე კოჭებთან ჩამოუვარდება. ორივენი თოკს ათვალღერებენ.) გაჭირვებისაა, მაგრამ მაინც გამოდგება. შენ ის თქვი, მაგარი იყოს.
- ესტრაგონი. ვსინჯოთ. (თოკის ერთი ბოლო ვლადიმირს უკავია, მეორე — ესტრაგონს, გასწევენ — გაწყდება, ორივე დაბარბაცდება.)

ვლადიმირი. არაფრად არ ვარგა. (სიჩუმე.)
 ესტრაგონი. შენ ამბობ, ხვალაც უნდა მოვიდეთო?
 ვლადიმირი. უნდა მოვიდეთ.
 ესტრაგონი. აბა, მაშინ კი წამოვიღებთ მაგარ თოვს.
 ვლადიმირი. პო. (სიჩუმე.)
 ესტრაგონი. დიდ.
 ვლადიმირი. პო...
 ესტრაგონი. მე მეტი აღარ შემიძლია.
 ვლადიმირი. ასეთ დროს, ეგრე ამბობენ ხოლმე.
 ესტრაგონი. ან იქნებ დავშორებულებიყავით, იქნებ ასე სჯობდეს?
 ვლადიმირი. მე და შენ ხვალ ჩამოვიხრჩობთ თავს. (პაუზა.) თუ გოდო არ მოვიდა.
 ესტრაგონი. და თუ მოვიდა?
 ვლადიმირი. მაშინ გადარჩენილები ვართ. (ვლადიმირი ქუდს მოიხდის — ლაკის ქუდს, ჩაიხედავს შიგ, ხელს ჩაყოფს და მოსინჯავს, დაბერტყავს, კვლავ იხურავს.)
 ესტრაგონი. მაშ, წავიდეთ?
 ვლადიმირი. შარვალი აიწიე.
 ესტრაგონი. რა თქვი?
 ვლადიმირი. შარვალი აიწიე.
 ესტრაგონი. შარვალი გავიწით?
 ვლადიმირი. აიწიე, შარვალი აიწიე-მეთქი.
 ესტრაგონი. პო. (აიწევს შარვალს. დუმილი.)
 ვლადიმირი. წავიდეთ?
 ესტრაგონი. წავიდეთ. (დგანან.)

(ფ ა რ დ ა)

სამშუელ ბეკეტის პიესა „გოდოს მოლოდინში“

„არ ვიცო რაღ დავწყვიტე „გოდოს მოლოდინში“, ეს თავისთავს მოხდა.“

(ბ ე კ ე ტ ი)

1957 წლის ნოემბერში სან-ფრანცისკოს ერთ-ერთი თეატრის დასი და მისი რეჟისორი დიდი ძღველვარებით ელოდებოდნენ წარმოდგენის დაწყებას. ასაღელვებელი მართლაც რომ ჰქონდათ: მათ უნდა ეთამაშათ სან-კენტენის ციხის 400 ტუსაღის წინაშე. პიესა, რომელიც დასმა ძირითადად იმ მიზეზით შეარჩია, რომ მასში ქალის როლი არ არის, ვახლდათ ბეკეტის „გოდოს მოლოდინში“.

ფარდა აიხადა, სპექტაკლი დაიწყო. პირველივე ფრაზიდან ტუსაღებისაგან შემდგარი აუდიტორია დაინტერესდა პიესით, რომელმაც თავდაპირველად დააბნია პარიზის, ლონდონისა

და ნიუ-იორკის რაფინირებული მაყურებელი...¹ რამდენიმე პატიმარს განწრახული ჰქონდა ხმამაღალი სიცილ-ხარხარით ჩაეშალა წარმოდგენა, როგორც კი ქალი გამოჩნდებოდა სცენაზე, მაგრამ მათ თავიდანვე პატარა შეცდომა დაუშვეს: მოუსმინეს რამდენიმე ფრაზას და პიესაში ისე შეიტყუა, რომ ფარდის ახლიდან პიესის ბოლო წუთამდე ეს მძიმე საზოგადოება ხულ-მოუთქმელად უყურებდა ამ სამსახურის წარმოდგენას.²

რატომ და რითი მოახდინა ამ რთულმა ინტელექტუალურმა პიესამ, რამდენიმე ცნობილი ფრაზებსა და სიტყვებს კრიტიკოსები შიფრავენ, აანალიზებენ და ათასგვარ ინტერპრეტაციას აძლევენ, ასეთი დიდი შთაბეჭდილება იმ ადამიანებზე, რომლებიც შორს არიან ლიტერატურისა და ხელოვნების სამყაროსაგან და თანამედროვე ლიტერატურის სიახლეებს დიდი გულსუბურით არ უნდა ადევნებდნენ თვალს? რა არის ამ პიესაში ისეთი, რაც ასე ეხება ადამიანს?.. ამ შემთხვევაში „ტუსალებს თვალწინ წარმოუდგათ თავიანთი პირადი გამოცდილება: დროის, მოლოდინის და იმედის განცდისა. პოცოხა და ლაკის სადისტურ-მაზოხისტურ დამოკიდებულებასა და ვლადიმირისა და ესტრაგონის სიყვარულ-სიძულვილში მათ საკუთარი ურთიერთდამოკიდებულების ქეშმარიტება შეიცნეს“².

ბეკეტის პერსონაჟებიც საპურობილეში არიან მოთავსებულნი, ჩაფლულნი დროში, რომელიც არ იძვრის, დაკარგულები სამყაროში, რომელიც მათ არაფრად აგდებს. უაზრობაა წარსული, რადგან იგი დაკარგულია, გაუგებარია მომავალი, რადგან იგი შეუცნობელია, მათ შორის მომწყვდეული აწმყო კი წამიერი და მოსაწყენია. უოველდღე ერთი და იგივე მეორდება, არ არსებობს განსხვავება დღევანდელ დღესა და გუშინდელს შორის.

პიესაში არაფერი ხდება, არაფერს მოქმედებს. გამეფებულია მონოტონურობისა და მოწყენილობის ატმოსფერო. ცვლილებები უმნიშვნელოა. სცენაზე მყოფ ერთ წყვილს, ვლადიმერსა და ესტრაგონს, ემატება მეორე წყვილი—პოცოხა და ლაკი. მათ შორის უმნიშვნელო საუბარია. მეორე წყვილის გახვლის შემდეგ ისეთივე განწყობაა. არაფერი იცვლება. ერთადერთი რამ, რაც ინტერესს იწვევს, ეს გახლავთ ის, რომ პირველი წყვილი ელის ვინმე გოდოს, მაგრამ პირველი მოქმედების ბოლოს ირკვევა, რომ გოდო იმ დღეს არ მოვა. იმედია, რომ მეორე დღეს გამოჩნდება. მეორე მოქმედებაშიც თითქმის იგივე მეორდება: იგივე წყვილები, იგივე საუბარი, ისევ მოლოდინი და ბოლოს ისევ გამოჩნდება ბიკი და განაცხადებს, რომ გოდო დღეს კი არა, ალბათ ხვალ მოვა! ამით მთავრდება პიესა. ორი მაწანწალა პიესის ბოლოს ზუსტად ისეთივე მდგომარეობაში არიან, როგორც დასაწყისში — უმოქმედონი და პასიურნი გოდოს მოლოდინში.

პიესის ავადმყოფი, უძლური და დავრდომილი პერსონაჟები ძლივსლა დაათრევენ თავიანთ საცოდავ სხეულს. უმოქმედონი, შიშით მოცულნი „სხვების“ წინაშე, ისინი სრულიად მარტონი არიან, უოველი ადამიანი მარტოა და თავისთვისაა იმ სიცარიელეში, რომელსაც ვერაფრითარა იმედი ვერ ავსებს. ადამიანებს ერთმანეთიც სძულთ, მაგრამ საკუთარი მარტოობის შიშით, სიცარიელის ამოსავსებად იძულებულნი არიან ერთად იყვნენ. ისინი ერთმანეთისათვის ისევე აუცილებელნი არიან, როგორც „ადამიანისათვის — მარჯვენა და მარცხენა ხელი“ (ბეკეტი). განუყრელთ, ხანდახან სიძულვილი მოეძალებათ და ცდილობენ ერთმანეთს დაშორდნენ, მაგრამ ეს შეუძლებელია, რადგან ერთად უოფნა თავდაცვაა მარტოობის წინააღმდეგ.

ადამიანებს არც ერთმანეთისა ესმით. თითოეული თავის თავშია ჩაკეტილი და არ ძალუძს ვინმესთან ელემენტარული კომუნიკაციის დამყარებაც კი. „კომუნიკაცია არ არსებობს“ (ბეკეტი). მართალია პიესის პერსონაჟები გაუთავებელივ რაღაცაზე ბაახობენ, მაგრამ ეს საუბარი ურთიერთგაგებინების საშუალება კი არ არის, არამედ დროის მოსაკლავი იარაღი, საკუთარი ხმის გაგონების სურვილია. ჰყვებიან სრულიად უმნიშვნელო ამბებს, იგონებენ, თხზავენ; ერთი ჰყვება, მეორე აწყვეტინებს, რომ თვითონ თქვას რაიმე, ანდა არ აწყვეტინებს, რადგან არ უსმენს რას ეუბნებიან.

ასე, ყველაფრისაგან დაცლილნი, დაკარგულები დროსა და სივრცეში უაზროდ არსებობენ და მოძრაობენ უხანძვრო სიცარიელეში, ინერციით განაგრძობენ იმ აბსურდულ ცხოვრებას, რომელშიც რატომღაც მოხვდნენ და ელიან სიკვდილს. თავის მოკვლასაც დააპირებენ, მაგრამ ამ გადაწყვეტილებას ჭერ იმ მიზეზით უარყოფენ, რომ ხე შეიძლება გადატყდეს და მეო-

¹ „გოდოს მოლოდინში“ ითარგმნა 20 ენაზე და დაიდგა 30 ქვეყანაში, დიდი პოპულარობა მოიპოვა გერმანიაში.

² M. Esslin — „Théâtre de l'absurde“ p. 67.

რე მართლ დარჩება, მერე კი — თოკი არ აღმოჩნდებათ. გამოდის, რომ სიკვდილის გარდა აღარაფერი დარჩენიათ, სიკვდილისა, რომელიც შეიძლება ხსნა იყოს მათთვის. „რაღა უნდა ვქნათ? — არაფერი გამოვა“. აი რა სდევს მუდმივ რეფრენად პერსონაჟების დიალოგებს. მათი ყოფნის ერთადერთი გამართლება არის გოდო; მისი უსაზღვრო მოლოდინით არიან ისინი აღვსილნი. და ეს იმედი აიძულებთ აიტანონ საკუთარი არსებობა, რადგან სიკვდილი არის კაცთა ყოფის მიუცილებელი პირობა: „სადღაც ნისლში არის ერთი კუნძული და კუნძულზე სასახლე და სასახლეში არის პატარა ნათურით განათებული დიდი დარბაზი და დიდ დარბაზში არის ხალხი რომელიც იცდის. რას უცდიან? არ იციან. იცდიან, რომ კარზე ვინმემ დააკაკუნოს, რომ ნათურა ჩაქრეს, ელიან შიშს, სიკვდილს. ლამარაკობენ, მათი სიტყვები სიჩუმეს არღვევს ერთი წამით. მერე ისევ უურს მიუგდებენ, გაურკვეველ შესტებს აკეთებენ, უსმენენ, იცდიან, რომ არ მოვიდეს? ოჰ, მოვა! უკვე გვიან არის, აღბათ ხვალ მოვა, და დიდ დარბაზში პატარა ნათურის ქვეშ შეგროვილი ხალხი იდმება. მათ იმედი აქვთ. კარზე აკაკუნებენ. ეს არის სულ, ეს არის მთელი სიცოცხლე“¹.

ბეკეტი დე გურმონივით პირდაპირ სიტყვებით კი არ აცხადებს, რომ ცხოვრება მოლოდინი და იმედია, რომ ადამიანური ყოფა აბსურდულია, იგი ამას პიესის მხატვრული ფორმით გამოხატავს. ის თავის თეატრს თითქოს ცირკად, ხანახაობად აქცევს, პერსონაჟებს კი კლოუნებად, რომლებიც ყოველთვის წყვილად დადიან. ისინი ეცემიან, წიხლებს ურტყამენ ერთმანეთს, მათრახს უქნევენ, შარვალი სძვრებთ, როგორც კლოუნებს. ერთმანეთს უყვებიან ამბებს, რომლებიც არა ერთხელ უამბინათ, არ ამთავრებენ, ბილწსიტყვაობენ. ისინი თამაშს თამაშობენ როგორც კლოუნები და თითქოს იციან კიდევ, რომ თამაშობენ. თამაშობენ ჩხუბს, შერიგებას, დაცემას. ვლადიმირსა და ესტრაგონს განა მართლა სჯერათ, რომ გოდო მოვა? მათ წესიერად არც კი იციან ვის ელიან, არც ხანელი იციან კარგად, არც ის, სად უნდა შეხვდნენ, ვერ სცნობენ ადგილს, სადაც იყვნენ და ელოდნენ გოდოს, არც ის იციან ზუსტად, რა უნდა სთხოვონ, არც ის ახსოვთ, რა დღეა, მაგრამ მაინც აქვთ ბუნდოვანი, გაურკვეველი იმედი რაღაცისა.

ადამიანური ყოფის საშინელი სურათების ხატვისას თავს იჩენს ბეკეტის მანვილი იუმორი და ირონია. „გოდოს მოლოდინში“ და სხვა პიესებშიც კომიკური ელემენტები ხშირად გვხვდება: კომიკურ ელფერს ქმნიან კოსტიუმები, მომქმედ პირთა სახელები, ვულგარული გამოთქმები, სიტყვების დეფორმაცია, შეუსაბამობები სიტყვასა და შესტს შორის, სიტყვების თამაში. ხანდახან პერსონაჟები მაყურებელს თვალსაც კი ჩაუკრავენ ხოლმე².

პიესის ერთ-ერთი ყველაზე ტრაგიკული ადგილია ოთხივე პერსონაჟის მიწაზე ფართხალის სცენა: ლაკი და პოცო, ორი დავრდომილი გზაზე დაეცემიან ისე, რომ ადგომა აღარ შეუძლიათ, ვლადიმირს დახმარება სურს, მაგრამ ფეხი წაუცდება და ისიც ზედ დაეცემა: ესტრაგონი ხელს უწვდის, მაგრამ წონასწორობას კარგავს და ისიც მიწაზე აღმოჩნდება. მაყურებელს აცინებს ეს ხანახაობა ისევე, როგორც ბანალური კლოუნადა გააცინებდა, მაგრამ როცა ვერც ერთი მათგანი ვერ დგება ფეხზე და ამ ზედახორიდან გაისმის ვლადიმირის ხმა: „ჩვენ ადამიანები ვართ“, კომიკურობა ქრება და მაყურებელს ტკივილისა და სიბრაღის გრძნობა ეუფლება. ბურლესკის ელემენტები ტრაგიკულში გადაიზრდება. რეჟისორ ბლენის აზრით, ბეკეტივით „არავის მოუცია ასეთი ძალით იუმორი და კომიკური ტრაგიკულში. ეს პიესა ერთდროულად ტრაგიკულიცაა და კომიკურიც“. ანუ იმ აღნიშნა, „გოდოს მოლოდინში“ ფრატე-ლინის მიერ პასკალის „ფიქრების“ მიხედვით დაწერილი სკეტჩიაო“. ხოლო ერთ-ერთმა კრიტიკოსმა ბეკეტის მთელი შემოქმედება ასე განსაზღვრა: შემოქმედება პასკალისა, პასკალი კლოუნად რომ დაბადებულიყო.

სამი საათის განმავლობაში სცენაზე თითქმის არაფერი ხდება, პერსონაჟები საინტერესოს არაფერს ამბობენ, ამბავი არ ვითარდება, გარეგნულადაც თითქოს არაფერია ისეთი, რომ მაყურებელი მიიზიდოს: არც დეკორაციები, არც კოსტიუმები. სცენაზე სიცარიელის, მოწყენილობის ატმოსფეროა გამეფებული, უსუსურ ადამიანებს სრულიად უინტერესო და ბანალური საუბარი აქვთ. მაყურებელი კი ჩაფლულია პიესაში და სცენაზე მყოფ პერსონაჟებთან ერ-

¹ რემი დე გურმონი მეტერლინკის შესახებ.
² პიესის პირველ დამდგმელს ფრანგ რეჟისორს რ. ბლენს პერსონაჟების იდეალურ შემსრულებლებად წარმოდგენილი პყავდა: ჩარლი ჩაპლინი — ვლადიმირი, ბესტერ კიტონი — ესტრაგონი, შარლ ლოუტონი — პოცო.

თად ისიც ელის გოდოს. ეს იმიტომ ხდება, რომ ბეკეტის პიესა თავისი სპეციფიკით ნამდვილი თეატრია; „გოდოს მოლოდინში“ სპექტაკლია და აუცილებლად სცენაზე სანახავე, ახალი — თავისი ფორმით და გამოთქმის საშუალებებით; ხოლო ტრადიციულ-ბურჟუაზიული შესტიკულაციებითა, გროტესკული პერსონაჟებითა, და ძველი მოხეტიალე დასწრისათვის დამახასიათებელი ზოგიერთი ნიშნით იგი „კომედია დელ არტეს“ წარმოადგენს. კლასიციზტური ფრანგული თეატრის მსგავსად პიესაში არის ერთიანობა დრამის (დრამატუზის), ადგილის (მართალია გაურკვეველის) და მოქმედების (ანუ უმოქმედობის); პერსონაჟთა რიცხვიც მცირეა.

ტრადიციულ თეატრში მეტყველებითა და სიტუაციებით გამოიხატებოდა რაღაც კეშმარიტება, ვლინდებოდა ხასიათები და ადამიანთა ვნებები. თეატრში უველაფერი ახსნილი და განსაზღვრული უნდა ყოფილიყო. ახალ თეატრში (ანტი-თეატრში) მეტყველება და სიტუაცია საშუალება კი არ არის, თვითმიზანია. ახალი თეატრი არ ლაპარაკობს ადამიანის ყოფაზე, მის შიშსა და ძრწოლვაზე, იგი „აჩვენებს“. მისი მთავარი საგანია უშუალო, პირდაპირი მეტყველება და შესტები. „მაიდგერის აზრი, რომ „ადამიანური ცხოვრების პირობა ეს არის ყოფნა „იქ“, უველაზე ნამდვილად სწორედ თეატრმა შეიძლება აჩვენოს. მაყურებელი ხედავს „იქ“ მყოფ ადამიანს... პიესის პერსონაჟები კი არ თამაშობენ, საკუთარ ცხოვრებას აჩვენებენ. ისინი ნახვავლ ტექსტს კი არ იმეორებენ, არამედ თითქოს იმას ამბობენ, რაც ენაზე მოადგებათ“¹.

ბეკეტის პერსონაჟები ძალიან მშრალად ლაპარაკობენ, მათი ლექსიკონი ძალზე ღარიბია, ფრაზები დაუმთავრებელი და უმნიშვნელონი. როცა საკირო სიტყვას ვერ პოულობენ, მიმიკას მოიშველიებენ ხოლმე. მნიშვნელობას მოკლებული და დაცარიელებული მეტყველებით, დიალოგებით, რაც პიესის მამოძრავებელი ძალაა, უნდა შეიქმნას მაგიური ძალა, რომელიც მაყურებელს ჩაითრევს. ამგვარი მეტყველებით გამოიხატება ადამიანის უაზრო არსებობა და საბოლოო განადგურების წინაშე (ბეკეტის პერსონაჟები ნელ-ნელა სრულ დეგრადაციას განიცდიან) სწორედ ამ უმნიშვნელო სიტყვებითა და ფრაზებით ცდილობს ადამიანი თავს უშველოს. უაზრო დიალოგები, ულოგიკო ფრაზები და დაუმთავრებელი აზრების შემცველი წინადადებები, რომლებიც არ შეესაბამება ტრაგიკულ სიტუაციას, პიესას სიმძაფრეს შატებენ.

ანტი-თეატრის ზოგიერთი დრამატურგის პიესებში მეტყველება თავის თავს შლის და იმ რეალობასაც ანგრევს, რომელიც უნდა დაიხატოს². უან ენე თვლის, რომ არ არსებობს ადამიანური ურთიერთობის ჭეშმარიტება, რადგან უველაფერი სიტყვით გამოიხატება, ხოლო ყოველი სიტყვა შეიცავს ტყუილს. იონესკო კი ფიქრობს, რომ ჩვეულებრივი საუბარი აღარ შეიძლება მიმდინარეობდეს პერსონაჟებს შორის, რადგან ჩვეულებრივი სიტყვებითა და დიალოგებით აღდგება სამყაროს ხედვის ესა თუ ის კონცეფცია. საუბარი, მეტყველება უნდა დაიშალოს. ამიტომ მიმართავს იგი ტავტოლოგიებს, წინააღმდეგობრივ ფრაზებს, გაურკვეველ ბგერებს და შეუსაბამო გამოთქმებს. ბეკეტის პიესებში მეტყველება დაშლილი არ არის; მაგრამ ის იმდენად დაცარიელებულია მნიშვნელობისაგან, რომ პერსონაჟი და მოქმედება ქრება. ავტორი ხშირად მიმართავს პაროდიას. როცა პერსონაჟები ამბობენ „ვივარჯიშოთ“ ეს პაროდიაა ადამიანების მექანიკური მოძრაობებისა. პერსონაჟებს ისევე, როგორც ცირკში კლოუნებს თავისი აქსესუარები აქვთ: ლაქის — თოკი, პოცოს — მათრახი, ვლადიმირს — ქუდი, ესტრაგონს — ფეხსაცმელი. თამაში ისეთივე საშუალებაა თავის თავისაგან გაქცევისა, როგორც გულმავიწყობა (პერსონაჟებს ხომ უველაფერი ავიწყდებათ?). „სიტყვები მიხდევენ შეუსაბამო შესტებს, შესტებს წინ უძღვით ასევე შეუსაბამო სიტყვები... ასე მიდის ყოველივე ორ პლანში. სიტყვა და შესტი ერთმანეთს არ ემთხვევა და ბოლოს მეტყველება პაროდიალ იქცევა. ზოგჯერ პაროდიაულობა ადამიანს საგნად აქცევს და ადამიანი შეიძლება დაიკარგოს კიდევ (იონესკო).

ბეკეტის პიესაში შესაძლებელია სიმბოლოები ვიპოვოთ, მიუხედავად იმისა, რომ თვითონ ავტორი სიმბოლიზაციას სრულიად უარყოფს. მინიშნებს თუ არა რაიმეზე პიესის სათაური? ნიშნავს თუ არა რაიმეს თვით სიტყვა გოდო?³ ზოგი ინტერპრეტაციის მიხედვით გოდოს

¹ ა. რომ გრიე — „გზა ახალი რომანისათვის“.

² ცნობილი ფრანგი დრამატურგების იონესკოსა და ენეს პიესებში.

³ როცა აღან შეიღწევა, პიესის პირველმა დამდგმელმა ამერიკაში, ჰეითა ბეკეტს, ვინ იყო გოდო ან რას ნიშნავდა ეს სიტყვა, ავტორმა უპასუხა: „მე რომ მცოდნოდა, პიესაში ვიტყვოდიო“.

მნიშვნელობა უნდა ვეძებოთ ინგლისურ სიტყვაში „God“, რაც ღმერთს ნიშნავს. შეიძლება სათაური გვაძინებდეს, რომ უიშვებო და ღმერთმოკლებული კაცობრიობა დაკარგული ღმერთის ძიებაშია? ზოგი კრიტიკოსი ბეკეტის შემოქმედებას ქრისტიანული მეტაფიზიკით ხსნის, მაგრამ ბეკეტი ასეთი ინტერპრეტაციის კატეგორიულად წინააღმდეგია: „არავითარი რელიგიური გრძნობა არ გამაჩნია!“ განაცხადა მან რამდენჯერმე. შეიძლება პირიქით, ღმერთის უარყოფაა, ანდა ირონიული დემონსტრაცია მისი უსარგებლობისა. შეიძლება გოდარ სტრენდის მოლოდინია, რადგან პერსონაჟები უკვე აგონიაში არიან. არსებობა მოლოდინი და იმედია და ორი მაწანწალას მოლოდინი შესაძლებელია სიმბოლოა საერთოდ ადამიანური ყოფისა. პოცოსა და ლაკის დამოკიდებულება ბატონისა და უმის ურთიერთობას მიაგავს, ვლადიმირი შეიძლება უმწყო ინტელიგენტს, ხოლო ესტრაგონი ვულგარულ მატერიალისტს გამოხატავდეს. ხე — ხეცნობადად აღვიქვათ ანდა ჭვრის სიმბოლოდ, რომელზედაც ოდესღაც ქრისტე აცვეს. გოგრსა და დიდის თავის ჩამოსახრჩობად ხომ სულ ამ ხისაკენ უჭირავთ თვალი. აქ ამბობს კიდევ ერთ-ერთი, ქრისტეზე „საუბრის“ დროს: იგი უცებ აცვეს ჭვარსო. სინანულით აღნიშნავენ ამ ფაქტს, რადგან თვითონ ნელ-ნელა ეწამებიან. ბევრი ფრაზა ბიბლიის გამონათქვამს გვაგონებს.

ბეკეტს თუ დავუჭერებთ, ეს პიესა ყველამ თავისებურად შეიძლება გაიგოს: „იქ, სადაც ერთდროულად გვაქვს სიბნელე და სინათლე, ყოველთვის აუხსნელი დაგვრჩება ბევრი რამ. სწორედ იმიტომ, რომ არსებობს სიცოცხლე და სიკვდილი, მხოლოდ იმიტომ, რომ არსებობს სინათლე და სიბნელე ერთდროულად (მხოლოდ სიბნელე რომ ყოფილიყო ყველაფერი ცხადი იქნებოდა. ჩვენი სიტუაცია აუხსნელია. ჩემი პიესების გასაღებია „იქნებ“, „შეიძლება“ (Peut-être).

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამ პიესით ბეკეტმა თავისი მრწამსი გამოხატა სამყაროსა და მასში გადმოვლებული ადამიანის შესახებ. ადამიანები დაძრწიან აბსურდულ სამყაროში, დაკარგული აქვთ ღირსების გრძნობა და თავის გარშემო არაფერს ხედავენ და არც ეძიებენ რაიმეს. ეპოტიზებიან ბუნდოვან იმედს, რომლისაც სინანდვილში არ სჭერათ.

ბეკეტის პერსონაჟების ჩვეულებრივ, ყოფით, ელემენტარულ სალაპარაკო ენასა და მნიშვნელობებს მოკლებულ დიალოგების მიღმა ჩანს ყოველივე ის, რაც დამახასიათებელია ამქვეყნიური აბსურდული არსებობისათვის; „ბეკეტი ძირითადად ტრაგიკულია. ტრაგიკულია, რადგან მისი შემოქმედება ასახავს ადამიანურ ყოფას თავის ტოტალობაში და არა ამა თუ იმ საზოგადოების ადამიანს... ადამიანი ჩნდება მის უამრავ სიღრმეებსა და განზომილებებში. ბეკეტის პიესაში ადამიანის უკანასკნელი ამოსუნთქვის პრობლემაა“ (იონესკო). ამ მწვავე პესიმიზმს ბეკეტმა შესატყვისი ფორმა გამოუძებნა. მნიშვნელობებისაგან დაცლილი დიალოგებით გვაგრძნობინა, ან უფრო სწორედ გვიჩვენა საკუთარი წარმოდგენით შექმნილი სამყარო. სცენა ძველი თეატრის მსგავსად რაიმე კონკრეტული, განსაზღვრული ადგილი კი არ არის, არამედ მუდმივი ადამიანური ყოფაა, მარადიული, უცვლელი სამყარო ქვეყნის გაჩენის პირველი წუთიდან დღემდე. ორი მოქმედების განმავლობაში ჩვენ თვალწინ „ტაკიმახრულ ფერხულში“ ჩაივლის კაცობრიობის სურათი ისე, როგორც ეს ესმის ბეკეტს, — „სამყაროს მისი უცვლელი სახე გააჩნია და ადამიანს მისი მუდმივი ყოფა“. მაგრამ „შეცდომა იქნებოდა პიესის ტრაგიკულად აღქმა, რადგან მასში ირლანდიული იუმორია. პიესა არ უნდა დამთავრდეს ჭვარცმის შთაბეჭდილებით და არც ცრემლებით. ეს არ არის ცრემლების თეატრი, ეს არის დაუნდობელი, მაგრამ ადამიანური თეატრი“ (რ. ბლენი).

ბეკეტი თვლის, რომ სამყაროს შეცნობა შეუძლებელია, ამიტომ ამაო არის ადამიანის სიკვდილ-სიცოცხლის პრობლემის მიმართ ისმებოდეს შეკითხვა „რატომ?“ უნდა მივიღოთ ცხოვრება ისეთი, როგორიც ის არის, არც უნდა ვძრწოდეთ და არც უნდა ვტიროდეთ.

ასე ხედავს ბეკეტი იმ სამყაროს, რომელშიც იგი ცხოვრობს და ქმნის. მაგრამ სამწუხაროდ იგი ანზოგადოებს ამ კონცეფციას და ერთგვარ მითს ქმნის ადამიანურ ყოფაზე მთლიანად.

ბეკეტის უსაზღვრო პესიმიზმი ჩვენთვის მიუღებელია, მაგრამ მისი შემოქმედება საინტერესოა იმით, რომ მასში ვხედავთ თანამედროვეობის (უდიდესი) მხატვრის მიერ ბურჟუაზიული სამყაროს სიცარიელისა და უპერსპექტივობის კონსტატაციას.

მზინა ზაპრამძე